

Делектив
Кефірчик

У ПОШКАХ СКЕЛЕТА

МАЛГОЖАТА
СТРЕНКОВСЬКА-ЗАРЕМБА

ДЕТЕКТИВ КЕФІРЧИК

У ПОШУКАХ СКЕЛЕТА

Переклад з польської
Ярослави Івченко

Ілюстрації
Анни Данчишин

Львів
Урбіно
2018

УДК 821.162.1-3
С 84

Перекладено за виданням:

Małgorzata Strękowska-Zaremba. Detektyw Kefirek na tropie kościotrupa
– Warszawa : Wydawnictwo W.A.B., 2010. – 224 s.
Copyright © by Wydawnictwo W.A.B., 2010
Published by arrangement with Wydawnictwo W.A.B.

Стренковська-Заремба Малгожата

С 84 Детектив Кефірчик у пошуках скелета [Текст] : повість : для мол. і серед. шк. віку / Малгожата Стренковська-Заремба; пер. з пол. Ярослави Івченко. – Львів : Урбіно, 2018. – 224 с.; іл.

ISBN 978-966-2647-50-1

У книжці популярної польської письменниці на тебе че-кає безліч загадок та багато сміху! Теодор Кефірчик мріє про кар'єру детектива, тому, коли його звинувачують у кра-діжці скелета з кабінету біології, він вирішує провести влас-не розслідування.

Юному детективові допомагає завжди чесний Домінік. У хлопців є кілька версій, і це ускладнює пошуки. А ще їм перешкоджає допитлива Кароліна та двійко неслухів: Ма-лій і Бартусь.

Під час розслідування діти потрапляють у лабети банди справжніх злодіїв і...

УДК 821.162.1-3

© Видавництво «Урбіно»,
українське видання, 2018
© Ярослава Івченко, переклад, 2018
© Анна Данчишин, обкладинка та
ілюстрації, 2018

ISBN 978-966-2647-50-1 (укр.)

ISBN 978-83-7414-726-2 (пол.) Всі права застережено

Понеділок

1

Низка незрозумілих подій, які сталися в нашій школі, почалася зі зникнення скелета з кабінету біології.

Я розумію, що це лише скелет, а ви очікуєте на труп. Адже в детективних історіях він має бути. Я прочитав усі книжки про детективів у шкільній бібліотеці й знайшов там багато трупів. Мене це трохи занепокоїло. Я подзвонив до школи детективів і запитав, чи завжди обов'язково має бути труп. Принагідно сказав, що мрію стати детективом. Я навіть розслідував кілька таємничих справ, однак це були загублені ключі, поцуплені троянди, зниклий кіт. Жоден труп мені ще не траплявся, а кіт насправді знайшовся сам. Бо це було так: я йшов...

Пані, що взяла слухавку в школі детективів, перебила мене на півслові.

– Які в тебе оцінки з хімії? – запитала вона.

Вона явно хотіла заскочити мене зненацька, проте в початковій школі хімії немає, тому їй не вдалося збити мене з пантелику.

– Я ще не вчу хімію.

Добре, що вона не спитала про математику, бо з математики оцінки в мене, на жаль, не найкращі. Але це дивний предмет: людина рахує й рахує, а тоді отримує неправильну відповідь.

Пані сказала, що оскільки я ще такий юний, у мене все попереду: і хімія, і школа детективів, і труп. Також вона додала, що не кожен детектив починає кар'єру із трупа. На власний труп треба заслужити. Спочатку трапляються дрібні справи, і їм теж слід радіти.

У моєму випадку із самого початку був скелет, хоч це не означає, що розгадування таємниці його зникнення видалося легким і приемним. Потім додалася ковбаса, яка невідомим чином випаровувалася з нашого холодильника, а врешті ми вскочили в таку халепу, що я вже не розумів, хто кого вистежує й чому. Аж наприкінці ломиголовка (тобто ряд подій, пов'язаних зі скелетом і не лише) виявилася простішою, ніж я думав, але кожна загадка здається простою після розгадки. До того значно гірше! Тоді зазвичай нічого не ясно, а зібрана детективом інформація нагадує дурдом-веселку.

Дуже мені ця фраза подобається: «Дурдом-веселка». Вона взялася з того, що в нашій школі зробили ремонт і пофарбували стіни у веселі кольори: оранжевий, червоний, зелений, синій і рожевий. А наша сусідка, пані Касандра, яку насправді звуть Кристина (і вона професійна ворожка!), сказала, що наша школа скидається на дурдом-веселку. Моя мама колись зробила собі такий дурдом-веселку на голові й не попередила тата, а він її не впізнав на вулиці. Випадок (Касандра сказала б, що це доля) зіштовхнув їх саме тоді, коли мама поверталася з перукарні. Тато навіть не пригальмував, ба навіть гірше – він в'їхав у калюжу й забризкав маму. Після цього інциденту вигляд у неї був ну просто дурдом-веселка. Мабуть, краще не повторювати, що вона сказала татові...

Ага, мої батьки не мають нічого спільногого зі шкільними подіями, тож дарма я про них згадав. Так чи сяк, у мене двоє батьків і кілька сусідів. У будинку навпроти живе Бартек і його старший брат Ясь, що вчиться в нашій школі, але не в моєму класі, а в 6-В. Оце й усе. Наша вулиця зветься Короткою, а паралельна до неї – Довгою, хоч вони однакової довжини. Дурдом-веселка, хіба ні?

А тепер я повернуся до подій у школі.

Перший урок у понеділок – математика, тож від самого ранку я відчував неприємний клубок

у животі. Не знаю, як на вас, а на мене математика діє, наче проносне. Окрім того, мені не давало спокою питання, де подівся мій підручник. Бо невідомо, чи математик на прізвисько Зигзаг зрозуміє, що без задачника виконати домашнє завдання неможливо.

«Не зрозуміє», – не встиг я відповісти сам собі, як напоровся на Зигзага.

– Добрий день! – попри біль у животі жваво привітався я.

– Загальні збори! – Зигзаг тицьнув углиб коридору, що вів до спортзалу.

«Єс, єс, єс!» – я ледь не закричав від щастя, та вчасно прикусив язика.

Якимсь дивом (може, Касандра допомогла?) математики не буде, а я уникну проблем.

Я помчав у спортзал мов на крилах. Я був такий щасливий, що сів у першому ряду. А хіба що? Лише ті, у кого сумління нечисте ховаються за чужими спинами! Мое ж – безгрішне, мені не довелося викручуватися через домашнє завдання, тож я міг дивитися в очі всім учителям на світі. На моєму обличчі вимальовувалася суцільна невинність. Чесно!

Якби я знов, що її ніхто не оцінить, то не сідав би навпроти директора. Що ж – я не професійна ворожка, а лише детектив-початківець, а це не одне й те саме.

Я сів поруч із завжди чесним Домініком – і збори почалися.

– У нашій школі сталася крадіжка! Зухвале пограбування! – гримів директор.

Секундочку, мушу представити вам завжди чесного Домініка, оскільки він значною мірою спричинився до розплутування, а радше заплутування справи з кодовою назвою «НАРЕЧЕНИЙ», де головний герой – скелет, але про це пізніше.

Наша співпраця, моя із Домініком, триває з першого класу початкової школи, коли нас посадили разом. Відтоді кожен новий клас ми починаємо, сідаючи за однією партою, і в кожному класі, зазвичай десь через півроку, нас розсаджують на протилежні кінці. Спочатку Домінік мені не подобався, бо коли він приходив до нас, мама казала: «Бачиш, Теосю, який Домінік чесний?» й одразу смутнішала.

Відтоді я не люблю чесних. Я подумав, що або я перероблю Домініка, або мама переробить мене на його подобу. Я вирішив якомога швидше спровадити його на манівці. Успіху в цій сфері я досягнув уже в першому класі, коли підмовив його посадити квіти в капелюсі дядька Томека. Домінік не лише насипав піску до капелюха, не лише вstromив квіти в пісок, він їх ще й полив!

Я справді казав йому, що це не обов'язково, але він уперся, бо дуже педантичний.

Дурдом-веселка!

Я не повторюватиму, що сказав дядько, бо не пам'ятаю. Я питався мами, котра була свідком цієї події, але вона ухилилася від відповіді, порадивши натомість бодай раз у житті не допитуватися (мовляв, це для мого ж власного добра).

А Домінік класний, хоч і неговіркий, іноді він буквально читає мої думки й украв мої плани на майбутнє. Він теж хоче стати детективом!

Ви, напевно, чекаєте, коли ж я перейду до суті справи. Моя мама часто вимагає від мене чогось такого. Питається, наприклад: «Хто розбив шибку в гаражі?» А я у відповідь, зрештою, як воно є: «М'яч. Волейбольний. У чорну смужку. Його трохи погриз Олюсь (Олюсь – це пес сусідки Касандри), але ним ще цілком...» А мама: «Говори по суті й скажи, хто поцілив м'ячем у вікно!»

Дурдом-веселка! Звідки мені так відразу знати, хто поцілив м'ячем, адже спочатку потрібно провести докладне розслідування. І те, який це був м'яч, може виявитися найважливішим.

А тепер перейдемо до суті.

Директор дуже перейнявся крадіжкою скелета, насамперед тому, що його придбали за якісь подаровані школі гроші.

– Який сором перед нашими спонсорами! – повторював директор Донат-Марія Донат. А точніше, магістр Донат-М. Донат (реально дурдом-веселка – як узагалі можна жити з таким ім'ям?) І додав, що суворо покарає кожного, хто привласнив обладнання кабінету біології у вигляді абсолютно нової кісткової системи людини, оскільки він не лише забрав чужу власність, а й безсумнівно збирається використати її з ницю метою.

– Жодного Геловіну! Ясно?! – прогrimів директор на весь зал. Пригрозив, що повідомить батьків, а якщо це не допоможе – передасть справу поліції. – Як двічі по два! – завершив рішуче.

Наш директор ніколи не договорює до кінця. Мені це не заважає, натомість іншим – так. Мабуть, тому математик Зигзаг додав:

– Дорівнює чотири.

– Як двічі по два дорівнює чотири! – учителька польської склала все докупи, напевно тому, що завжди вимагає висловлюватися повними реченнями.

Директор лише махнув рукою і продовжив:

– У мене є підстави здогадуватися, хто скоїв крадіжку. Не хочу влаштовувати скандал і пускати репутацію школи. Тому кажу злодієві: або скелет знайдеться, або я розчавлю тебе, злочинцю, як лимон! І тоді від тебе самого залишиться скелет! Ясно?!

– Як двічі по два! – відповів я, бо сидів найближче, а Донат-М. Донат дивився на мене.

Після зборів, уже на уроці історії, до класу зайшла адміністраторка, пані Іренка, яку всі кличуть Золотко.

– Золотко, я перерву тебе на хвильку, – звернулася вона до нашого історика Марека Гуски.

– Протяг! – гиркнув Гуска, і почалася метушня.

Усі знали, що протяг (який з незрозумілих причин виникав лише в кабінеті історії) шкодить польським королям, чиї портрети висять рядком на стіні: від Мешка I до останнього Понятовського, чи як його там. Із кожним необережним прочиненням дверей портрети перехняблювалися, а Гуска просто терпіти цього не міг. Монархи мають висіти прямо. За цим стежили чергові, а інколи не стежили, бо поправляння портретів тривало третину уроку, а то й довше, і не раз було останньою соломинкою для тих, хто не вивчив уроку.

– Перепрошую, золотка, – звернулася адміністраторка до польських монархів.

Ми всі кинулися поправляти портрети, і лише коли Гуска вигукнув: «Вгамуйтесь!!!», слухняно повернулися за парті.

Історик шанобливо поправляв портрет за портретом, а пані Іренка терпляче чекала, доки він

закінчить. Але кінця видно не було, тож вона несміливо почала:

– Золотко, бо я забуду, директор викликає до себе золотко Теося Маслянку, – і додала несподівано суворо: – Це хто?!

Окрім мене іншого Теося в нашому класі не було, але я не збирався полегшувати адміністраторці завдання. Зрештою, запам'ятати мое прізвище не так уже й складно.

– Теося Сметанку, – виправилася пані Золотко.

У класі запала багатозначна тиша, що загрожувала вибухнути нестримним реготом.

– Кефірчик! – гиркнув Гуска, не зводячи погляду з рівнесенького ряду портретів.

Адміністраторка сплеснула в долоні.

– Кефір! От власне, золотко, щось молочне, на кінчику язика крутилося. Я всіх учнів знаю, а цього одного молочного не можу запам'ятати.

Клас вибухнув сміхом, як завжди в таких вypadках. Що ж, я був готовий до цього. У 6-А є учень на прізвище Витріщай, і йому набагато гірше.

Я неохоче підвівся зі стільця. «Невинна людина не має квапитися», – подумки виправдав я свою повільність. Проте всі знали, що директор має звичку викликати лише винних, тому спершу я трохи занепокоївся.

– Що я такого зробив? – запитував я себе, але питання так і залишилося без відповіді.

В очах Домініка я побачив мовчазний осуд. Він має претензії, що я щось зробив без нього. Дурдом-веселка, я ж нічого не робив! «Навіть директор може змінити свої звички», – заспокоїв я себе подумки й спокійно пішов за Золотком.

Понеділок, продовження

Сестра завжди чемного Домініка, Амелія, яка працює секретаркою в нашій школі, і трапляється, чіпляється (о, рима! «трапляється, чіпляється», а коли мені треба щось заримувати на уроці польської, то, як на зло, нічого не виходить; мабуть, через те, що все стається невчасно, як стверджує моя мама), завела мене до кабінету директора й сказала, звісно, уїдливо:

– Якщо директор напосядеться на тебе, тікай у вікно, я спеціально не зачинила.

Я лишився сам у просторому кабінеті й безтурботно роззирався, коли раптом почув за спиною голос Доната-М. Доната:

– Ти щось знаєш!

– Я знаю? – він заскочив мене зненацька.

Я багато чого знаю, але точно не про директора.

– Скажімо, я побачив це у твоїх очах. Тож не питатиму навпростець, бо на питання в лоб мені ще жоден учень ніколи не відповів, тож я не спитаю, чи ти вкрав скелета. Але... – директор завагався, мабуть, загубив думку, а математика, який поспішив би підказати, саме не було.

– Тадека? – спитав я.

– Якого Тадека? – Донат-М. Донат пропустив крізь пальці густу чуприну й спохмурнів. – Ти й Тадека вкрав? А що це таке? Радше, хто це такий?

Він сів у директорське крісло, аж пуфнули м'які подушки.

– Того з біологічного кабінету, бо...

Перш ніж я встиг розплутати те, що сам заплутав, хтось постукав у двері, і в них з'явилася біологічка.

– Ви просто мої думки... – директор за звичкою не закінчив речення й відразу перейшов до суті. – Ваш Тадек пропав? То чому мене повідомили лише про крадіжку скелета?

Біологічка на прізвисько Бульбашка, почервоніла як троянда, нервово закліпала і...

– Точніше, про крадіжку скелетика, – виправила вона Доната-М. Доната. – Скелетика, бо це була не дуже велика модель, хоч я й просила модель у масштабі один до одного. І додам, для порядку, що в списку обладнання кабінету біології він фігурує як модель кісткової системи людини,

тож називати його скелетом неправильно є хибно. А факт, що він складався навпіл за допомогою кулястого шарніра з ручкою на стегні, суперечить логіці й спотворює реальність, бо в жодному людському скелеті немає ручки для...

– А Тадек?! *Who is he?!** – директор, коли нерувував, інколи переходив на англійську. На щастя, вчив він її віднедавна є знав лише кілька речень, тож його можна було зрозуміти.

Бульбашка здивовано витріщилася, і погляд її затуманився.

– Мій Тадек не пропадав... хіба що ви знаєте більше за мене?..

Оце так! Адже якби спитали мене, я б сказав, хто такий Тадек. Однак я боявся подати голос непроханий. Якось у дитинстві я висловився, коли мене не питали, і добре засвоїв урок.

Тоді я підстриг гривку своїй двоюрідній сестрі Паулінці без її згоди. Тітка лишила її в нас на ніч. Паулінка зайняла моє ліжко, а мені це не сподобалось. Уночі я вистриг її гривку, а всі дуже розсердились і покарали мене, зачинивши в кімнаті. Я страшенно нудився, на столі лежали фарби, тож я розфарбував стіни. Вийшов справжній дурдом-веселка, просто бомба. Мама вигукнула: «Божечку-татунцю!», а тато, спокійний як

---

* *Who is he?!* англ. – Хто він?! (прим. пер.).

слон, сказав: «Ця дитина втратила рештки здорового глузду». «Якщо лише рештки, то нема чого перейматися», – зауважив я, теж спокійнісінько. Та краще б я промовчав. Що було далі – не розповідатиму, шкода слів.

За мить знову хтось постукав, і у дверях з'явився Домінік.

«А він тут чого?» – здивувався я.

– Хто такий Тадек?! – накинувся директор на Домініка.

Домінік, як завжди, перш ніж відповісти, спочатку старанно причинив двері, бо як я вже казав, любить порядок. На жаль, двері не зачинялися.

– Тадек – це мій наречений, пане директоре, – випередила його Бульбашка, яка зараз виглядала так, наче в неї раптово стався шлунковий розлад.

Донац-М. Донац налив склянку води й відсьорбнув, голосно булькнувши.

– Я зараз збожеволію, – буркнув він сам до себе (утім, я й так почув), а тоді вибухнув, аж двері розчахнулися навстіж.

– Викрали вашого нареченого?! Це школа чи...?!!

– Божевільня, – чемно підказав Домінік.

Супер, скажіть?

– Це все можна пояснити, – спокійно почав Домінік. – Коли в кабінеті біології з'явився людський скелет, ми проголосували...

– Тобто? – у директора були явні проблеми з розумінням, тож я вирішив утрутитись, бо тривала мовчанка мені вже набридла.

– Шляхом демократичного голосування ми вибрали для нього ім'я й улаштували хрестини. Хоч я був проти голосування. Бо з голосуванням завжди так, що хтось за, а хтось проти, і нічого не можна вирішити.

– Ви влаштували хрестини?.. Скелетові?.. – Бульбашка виглядала геть приголомшеною, проте, схоже, до неї щось дійшло.

– Нічого не розумію, до чого тут отой Тадек?! – Донат-М. Донат вимагав повної інформації.

– І ви дали їому ім'я моого нареченого Таде... Тадеуша? – допитувалася Бульбашка.

Якби я сказав, що під час бучної церемонії надання імені скелет воскрес і самостійно вийшов з кабінету, може, це б і відвернуло увагу директора від делікатної теми імені. Шкода, але, якось мені це на думку не спало. На щастя, сам Донат-М. Донат зрозумів, що справа непроста, і коротко підсумував:

– Якщо так, це означає, що зникла лише модель кісткової системи людини, інакше кажучи, скелет. Тож ми повернулися до самого... – перервав він і замислився.

– Початку, – підказав Домінік.

– Передчуття мене не зрадило! – директор підвівся і, дивлячись на мене, як суддя, що оголошує смертний вирок, промовив замогильним голосом: – Теодоре, я переконаний, що це ти несеш відповідальність за майно початкової школи номер два імені!.. І так далі...

– Я?!! – я зробив усе, що міг, аби моє здивування прозвучало достатньо переконливо.

Раз у житті я здивувався недостатньо переконливо. Було це в моєму ранньому дитинстві, але пам'ятаю й донині. Я чекав з мамою в черзі на пошті. Поруч стояла пані Еля, мамина знайома. Я її не знав. Вона мене, мабуть, теж, бо сказала: «Який чесний у вас синок!». Мама на мить зауважалася, однак визнала, що інколи я й справді буваю чесним, і глянула на мене так, що я вирішив витримати чергу до кінця, жодного разу не підстрибнувши. Я стояв і стояв, аж нарешті подумав, що коли не поворухнусь, то точно помру, і так цього злякався, що де стояв, там і сів. Я думав, що сідаю на підлогу, але за мою стояла сумка з покупками пані Елі, і наступної миті я відчув, що в мене мокра п'ята точка. Я тихенько встав і склався за мамою. А коли пані Еля потягнулася до торби, я поспішив здивуватися першим, бо не хотів, щоб про мене подумали, наче я погано поводжуся. На жаль, моє здивування було недостатньо переконливим. На мою думку,

якщо купуєш торбу яєць, їх треба нести додому, а не на пошту.

– Це точно не він, я саме прийшов поручитися... – Домінік не договорив, бо я його перебив.

– О! Мій підручник! Знайшовся... – моєму здивуванню не було меж.

Директор Донат-М. Донат тримав мій загублений підручник із математики.

– Він лежав у кабінеті біології біля гвинтів, викручених з Тадека, – тъху! – зі скелета! – директор не зводив з мене очей.

Я завжди хотів стати детективом і розслідувати складні справи, але ця загадка не мала жодного пояснення. У четвер на математиці підручник ще був, тож зник він пізніше. Може, я й розсява, але не міг лишити підручник у біологічному кабінеті, бо в четвер біології немає, а в п'ятницю я відпросився з останнього уроку, якраз із біології. Тож від четверга я носив його в рюкзаку й аж у неділю ввечері, коли вирішив зробити домашнє, виявив, що книжка десь поділася.

– Я вмію пробачати недолугі жарти, тож даю тобі час і повторюю: або скелет знайдеться, або... – до мене долинули слова директора.

– Це не я! – квапливо заперечив я.

Домінік тут-таки мене підтримав. Заявив, що він ручається за мою невинність, оскільки Тесось, тобто я, не зробив би нічого без його, тобто

Домініка, допомоги. І якби я й справді поцупив скелет, то Домінік брав би в цьому участь. А він не брав.

На це директор сказав, що Домінік і справді заслуговує на те, щоб йому вірили, не те що я, однак він, тобто директор, дотримується принципу обмеженої довіри.

Хтось обережно постукав по одвірку. Усі ми як за командою повернули голови в бік досі прочинених дверей.

– Що там, Амелюню? – запитав магістр Донат.

Довговолоса сестра Домініка мовчки ввійшла до кабінету. Вона тримала за краєчок білий конверт, а вираз обличчя мала такий, наче несла бомбу.

– Це підсунули під двері секретаріату, – пояснила вона й простягла директорові конверта, на який хтось наклеїв вирізані із журналу літери. Літери були різного кольору, розміру й криво наклеєні. Точнісінько, як у листах із погрозами, що їх висилають викрадачі.

Наша четвірка схилилася над дивним конвертом, тобто я, Домінік, пані Бульбашка та Донат-М. Донат, бо Амелька трималася позаду.

– ДИРЕКЦІЯ, – прочитав я кривий напис. І, не чекаючи, доки директор отямиться від здивування, вийняв з конверта аркуш паперу. На ньому теж були наклеєні літери.

– ЗНАЙДИТЬСЯ В ПЯТНИЦЮ, – цього разу Бульбашка прочитала клишоногі літери.

І тут пролунав дзвоник на перерву.

Якусь мить усі мовчали. Мабуть, кожен повторював подумки: «Знайдеться в п'ятницю».

– Що знайдеться? – пробурмотів директор.

– У п'ятницю, – докінчила Бульбашка.

– Елементарно, – почав був я, але не договорив, бо мене перебила Амелька.

– Пане директоре, у вас зустріч із мером через двадцять хвилин.

Неймовірно! Ця дівчина взагалі нічого не тягнеть! Морочити нам голови якимсь мером у таку хвилину!

– Елементарно, – я не дав збити себе з пантелику. – Ви отримали повідомлення від викрадачів

зна́йтись
в
пятни́цю

скелета. Зверніть увагу, що це не я зробив цього листа, бо весь час був тут із вами. У мене є кілька свідків, тож звинувачення в мій бік, попри надзвичайний збіг обставин, що спричинилися до того, що мій підручник з математики опинився в біологічному кабінеті, безпідставні, а...

– Я поспішаю, – перебив мене Донат-М. Донат.

– З якихось незрозумілих причин Тадека... скелет було викрадено. І з якихось незрозумілих причин злодій обіцяє, що поверне, а може, підкине чи надішле скелетика саме в п'ятницю, – завершив я.

– Це означає, що злодій просить мене дати йому час? – здивування директора було безмежне, може, через це він висловився повним реченням.

– Щось таке, хоч він і не написав «будь ласка», – визнала пані Бульбашка.

Якби там було «будь ласка», може, Донат не розлютився б так, як це сталося. На диво, його набагато менше обурило зникнення скелета, ніж цей дуже короткий лист. Він заявив, що не дозволить учням бавитися з ним у «кота і мишку». На зборах він вимагав повернути скелет, а не підкидати якогось дурного листа. Анонімка так його розізлила, що він тепер не відступиться й добереться до жартівника. А щодо мене й Домініка, то...

– До п'ятниці, а найпізніше до суботи, ми відшукаємо й крадія, і скелет. Довіртеся нам, – Домінік випередив мене.

– А також очистимо моє ім'я, оскільки мене незаслужено звинувачено в...

– Кефірчик! – Донатові увірвався терпець, він мав уже досить скелета. – *All right**, – даю вам час до п'ятниці. Якщо питання не з'ясується, зроблю, як вирішив, – він глянув на годинника. – Ця крадіжка вам так не... – додав він суворо, мішаючи нас в одну купу зі злодієм.

Домінік увесь почервонів, мабуть, одразу відчув провину за нескоєне. Так завжди було. Коли ставалося щось погане й учитель з розгону звинувачував увесь клас, Домінік пік рака й почувався винним за всіх.

Я натомість не відчував жодних провин, навіть тих, до яких справді був причетний. Подумки завершив речення за директора: «Ця крадіжка вам так не минеться», і почав складати в голові список основних питань, відповіді на які потрібно було знайти до п'ятниці.

---

* *All right*, англ. – Гаразд (прим. пер.).

3 Понеділок, продовження

Ми вийшли з кабінету, щойно пролунав дзвінок на урок.

– Вчителька біології вибачить ваш дурний жарт за умови, що ви знайдете й повернете Таде... тиху! Ну, того... – пробіг повз нас директор.

– Скелета! – знову випередив мене Домінік.

Я зачекав, аж двері за Донатом-М. Донатом зчиняється, і підстрибнув до стелі. Ю-ху! Ми отримали перше справжнє замовлення! Ще й від директора школи!

Я виконав переможний танок довкола замисленого Домініка. Насправді мені першому спало на думку стати детективом, а він, як я вже казав, позичив мою ідею, однак я вважав, що ми повинні діяти заодно. Дві голови – це майже один цілий

комп'ютер, еге ж? (А загалом цікаво, скільки гі-
габайтів має людський мозок?..)

– Я розкажу тобі про всі докази, – велико-
душно пообіцяв я.

– Умгу, – вираз обличчя Домініка не змінив-
ся. Скидалося, що думками він був далеко.

Хай так.

– Я забрав його зі столу... Але Кароліна може
нам завадити... – глибоко замислений Домінік не
завжди висловлювався зрозуміло.

Я на мить зупинився, щоб зібрати думки до-
купи й допетрати, що він має на увазі.

Забрав його зі столу?.. А, це просто. Стіл був
у кабінеті директора, на столі щось лежало... Ле-
жав мій підручник і лист від викрадача. Про під-
ручник я забув, треба буде попросити довговоло-
су Амельку зібрати його.

– Ти забрав лист викрадача, – буркнув я.

Я був невдоволений, бо це не я виявив сприт-
ність. Адже мав би про це пам'ятати. Листа слід
вивчити, бо це нитка, котра доведе до клубка,
тобто до викрадача. Але що спільнога має із цим
наша пихата однокласниця Кароліна, яка пово-
диться так, наче вона всі розуми поїла, і навіть на
кмітливого Домініка позирає зверхнью?

– Кароліна може завадити нашому слідству?

– Умгу, – знову мугикнув Домінік. – Завади-
ти чи випередити.

– Але ж вона не має нічого спільногого зі справою Тадека!

– Теоретично ні, але я підозрюю, що таки має, – сказав Домінік. Після чого зневажливо додав: – Насправді, нею можна не перейматися, – і спокійнісінько, наче нічого не сталося, увійшов до класу на урок польської.

Ну, і що це взагалі має означати? Ви розумієте його? Бо я не завжди. Я майже склав собі план: я шукаю скелета Тадека, якого викрали з кабінету біології. У мене є перший доказ у справі: лист викрадача. І я знаю, що викрадач потребує Тадека до п'ятниці, а в п'ятницю – Геловін, тобто можна припустити, що скелет знадобиться злодієві саме в п'ятницю.

До справи причетний викрадач (або викрадачі) і Тадек. Думка, щоб підозрювати Кароліну, відмінницю й улюбленицю Бульбашки, у крадіжці, була абсурдною.

Уроки нарешті закінчилися, і ми могли розпочати слідство.

Школа – це така сіра зона, де кожен є підозрюваним, тож перед нами було непросте завдання.

– Кожен є підозрюваним? Тобто п'ятсот осіб? – Домінік замислився.

– Лише чотириста дев'яносто вісім, – від кількості учнів я відняв себе й Домініка (учителів ми зі зрозумілих причин не рахували).

– Рухаючись у цьому напрямку, ми навряд чи досягнемо мети.

Що ж, довелося визнати його правоту. Слід звузити коло підозрюваних. Ми вирішили в першу чергу оглянути місце злочину. Насправді сліди вже затоптали, але уважне око завжди може щось знайти.

Ми домовилися з адміністраторкою Золотко, що після уроків вона дасть нам ключа від біологічного кабінету.

Коли школа нарешті спорожніла, я взяв ключа й одразу відчув себе професіоналом. Я багато разів відчиняв кабінет біології, але ніколи задля проведення розслідування.

Замок так страхітливо заскреготів, що мені аж зуби розболілися. За мить ми опинилися всередині. Я старанно зачинив двері й мене відразу пригнітила тиша. На уроках біології ніколи не було так тихо. Морська свинка Зуза прокинулася й невдоволено глянула на нас.

Скелет Тадек був прикручений чотирма гвинтами до важкої дерев'яної підставки, що стояла в лівому кутку біля дошки. Я оглянув порожню підставку. Лакована основа сяяла чистотою, від гвинтів залишилися тільки чотири дірки. Жодних слідів. Усе витерто.

Ну, нічого, зрештою, нашо нам сіра речовина? У довіднику для детективів-початківців

я вичитав, що досвідчений слідчий повинен влізти в шкуру злочинця й думати як він. Саме тому я поставив собі таке запитання: «Якби це я хотів викрасти Тадека, як би я провів цю операцію?»

«Мені довелося б опинитися тут у п'ятницю, одразу після занять», – відповів я собі подумки.

– Але Золотко не дала б тобі ключа, – сказав Домінік.

Дурдом-веселка, звідки він знає, про що я думаю?!

– Я б залишився в класі після уроків, – продовжував я міркувати вже вголос. – У п'ятницю до обіду Тадек був на своєму місці, на те є багато свідків, тож найвірогідніше його викрали в п'ятницю після обіду, може, у вихідні. Але в такому разі викрадач мусив би проникнути до кабінету або вкрасти ключі з шафки адміністраторки. Це б зайве ускладнило завдання, тож я переконаний, що все сталося в п'ятницю.

– Чекай, – Домінік вийшов у коридор. За мить я почув його розмову з прибиральницею, пані Малинкою.

– Ми провадимо розслідування за розпорядженням директора. Чи можна вас про дещо запитати? – увічливо поцікавився завжди чесний Домінік. – Минулої п'ятниці...

– У день викрадення скелета, – я втрутився в розмову.

- О котрій годині ви прибирали в кабінеті біології?
- Як завжди, після четвертої, а що?
- І нічого не помітили?
- Підозрілого? – підказав я.
- Безлад був, як завжди, тільки... Зуза не спала, а після уроків вона спить, як байбак. Ну, йдіть, мені треба прибирати.

Ми повернулися до кабінету.

«Морська свинка нічого нам не скаже, навіть, якщо бачила крадія», – зітхнув я. І почухав Зузу по спині. Хвилиночку, але поведінка Зузи – це важлива підказка. Вона завжди спить після занять, хіба що її розбуркають... А це означає, що в класі їй справді хтось був після четвертої!

Я зрадів своєму відкриттю, але Домінік знову виявився спритнішим.

- Його викрадено в п'ятницю після шостої, – заявив він.
- Чому саме після шостої?
- Бо по п'ятницях між п'ятою п'ятнадцять і шостою Бульбашка веде тут біологічний гурток, вона б помітила відсутність Тадека, а зникнення скелета виявили щойно сьогодні вранці.

Точно!

– Це означає, що крадій чекав у схованці, адже після уроків тут була прибиральниця, а тоді гурток. А може, це хтось із біологічного гуртка?

– Зуза не спала вже після четвертої, – нагадав Домінік.

Викрадач сидів у класі після останнього уроку аж до вечора. Довгі штори й справді могли його приховати, але це ненадійна схованка. У столі Бульбашки він навряд би помістився, тож залишаються шафи.

Чотири шафи з навчальним пристроям стояли під стіною за партами. Одна була засклена, тому лишаються три. Насправді вони повинні замикатися, але Бульбашка неуважна й часто забуває про це.

Я зазирнув усередину, і мої припущення підтвердилися. У шафі біля вікна дві полиці були зняті та перекладені вниз, а таблиці, що лежали на них, запхнуті в один кут. Місця, щоб сховатися, більше ніж досить.

Я здивувався, що на самому початку розслідування я досягнув такого успіху.

І скоса зиркнув на Домініка. Незворушне лице самурая не виявляло жодних емоцій. Він уважно роздивлявся нутро шафи.

– Я вважаю, що тебе хотіли підставити, – сказав він, розглядаючи якихось розрізаних жаб на плакаті.

Знову він говорить загадками! Дурдом-веселка! Я не заздрісний, але мені не подобається, коли знаю менше за Домініка. Спочатку Каролі-

на, яка невідомо чого мала б завадити розслідуванню, а тепер хтось хоче мене підставити. І чого б то?

– А насправді тільки викликати підозри. Тобто спрямувати Доната на хибний слід, бо якби щось пішло не так, а щось справді пішло не так, то краще, щоб когось підозрювали...

– Звісно, завжди краще, коли є підозрюваний, це дуже оригінальна думка, а... а, розумію... Хтось підкинув мій підручник математики, щоб підозра директора впала на мене.

Ну, нічого собі! Давно я не був таким обуреним і приниженим. У мене вкрали підручник, а я навіть не помітив. Ганьба...

– Вище голову, ми його впіймаємо, – підбадьорив мене Домінік.

На щастя, у мене немає звички впадати в розpac, радше навпаки, моя рішучість знайти негідника лише зросла.

– Чекай-но, я до тебе доберуся! – гаркнув я.

– Є слід, – Домінік, що обшукував шафу сантиметр за сантиметром, показав пальцем на верхню полицю.

Я подивився туди.

– Слід! – зрадів я.

Я дістав з рюкзака пінцет і прозорий пакет, основне спорядження детектива, яке завжди ношу із собою, й обережно підчепив «слід». На щастя,

жуїка, бо саме такий слід залишив нам крадій, легко відклейлася від дерева. Я підняв жуйку на рівень очей та всміхнувся Домінікові. На ній чітко відтиснулися чотири передні зуби.

– Я тебе дістану! Ти на все життя запам'ятаєш Теося Кефірчика! – задоволено промовив я до відбитків.

Ми знайшли доказ, що в шафі хтось ховався. Мабуть, йому стало нудно, і він жував жуйку. Якщо дослідити ДНК сlinи та порівняти з ДНК усіх учнів, винуватця було б знайдено.

Жуйка мала фруктовий запах. Полуниця? Малина?

– Завелика як на «Орбіт», це радше малинова «Мамба», вони більші, – роздумував Домінік.

– Малинова чи абрикосова, – уточнив я. – Зрештою, дамо понюхати Малому (Малий – це мій молодший брат, ви ще з ним познайомитеся), він не любить абрикосових і відчуває їх здалека, – додав я.

– Це верхні зуби, вони ширші за нижні. Дві одиниці, ліва двійка й трійка, бачиш, двійка криwa, – аналізував Домінік.

Неймовірно! Ми вже знали, що злодій сидів у шафі, що він жує фруктову жуйку й має криві передні зуби. Тепер досить оглянути чотириста дев'яносто вісім верхніх щелеп – і справу закрито. Хоч малечу з перших класів, а також других і третіх можна виключити, але й так лишається майже триста щелеп.

Я уявив собі Доната-М. Доната, який зазирає учням до рота, і вже був розсміявшись, коли Домінік раптом затягнув мене до шафи й причинив дверцята.

Ну, просто дурдом-веселка!

4 Понеділок, продовження

Домінік, справді, худий, як скелет, але, на відміну від Тадека, масштаб у нього один до одного, і він не складається навпіл за допомогою ручки, ще й на голову вищий за мене, тож у тісній шафці ми ледве дихали.

– Є тут хто? – почули ми голос... Кароліни!

Дурне питання, подумав я, адже ми лишили ключ у дверях з боку коридору. Така розумна, а елементарних речей не тямить.

Крізь шпарину дверцят я спостерігав за класом. Побачив пряме руде волосся Кароліни, котре, як завжди, закривало її обличчя так, що видніли тільки очі й кирпатий ніс. Вона не роззиралася, упевнена, що в класі більше нікого немає. (Які ж у неї смердючі парфуми, аж нудить!) Кароліна

підійшла просто до столу Бульбашки й відкрила шухляду власним ключем. Дістала з рюкзака якийсь предмет, але не було видно, який саме, щось кольорове, поклала до шухляди, закрила її й вийшла з кабінету.

Клац! – крутнувся ключ у дверях.

Як за командою ми вистрибнули із шафи. Яка полегша! Усередині смерділо дарами моря чи ще якоюсь гидотою.

Я кинувся до дверей.

– Вона нас замкнула! – обурено просичав я.

Домінік мав рацію, Кароліна хоче завадити слідству!

Але навіщо? Адже вона не крала скелет. Але... але вона могла взяти мій підручник і підкинути його!

Так, це скидалося на правду. Вона мене не любить, а точніше, ми терпіти одне одного не можемо, бо ця руда надто нахабна й скрізь пхає носа. Хоче стати прокурором, а кожен прокурор буцім має бути прискіпливим.

«Прискіпливим!» Я називаю це пхати свого носа й виявляти нездорову цікавість! Окрім того, її прискіпливість завжди стосується моїх помилок. Хоч вона називає їх «дурістю». Теж мені прокурор!

Домініка мої раздуми, здається, не цікавили. Він саме висипав на стіл уміст свого рюкзака.

– Кароліна не знала, що зачиняє нас. Подумала, що неуважна Бульбашка забула ключ у дверях. Таке вже траплялося...

Справді, відколи Бульбашка почала відповідати на дзвінки того, кого називала «Тадеком», вона постійно була неуважною. Якось на уроці показала нам п'явок, а тоді забула про них. Далі в кабінеті біології в нас було малювання, і пані Гіга сіла на одну. Дурдом-веселка! Малювання коту

під хвіст. А п'явка була справжньою лікарською п'явкою, дорогою, як породистий собака.

– Є в тебе якийсь дріт чи скріпка? – почув я Домініка.

Я завжди ношу із собою відповідне спорядження. Домінік, хоч і мріяв про кар'єру детектива, зовсім не думає про обладнання, і в нього немає жодних практичних навичок. Я дістав із рюкзака набір інструментів і за секунду відкрив шухляду, до якої Кароліна поклала щось незрозуміле.

Нагорі лежав кольоровий жіночий журнал, а на ньому – канцелярські ножиці. Під ним хвалилися інші «скарби»: гумки, кольорові олівці, лінійки, скріпки та інші жіночі журнали, які Бульбашка почитувала, відколи познайомилася з Тадеком (нареченим Тадеком, а не скелетом Тадеком). Однак найважливішим було те, що нагорі. Ми виявили, що Кароліна підклала в стіл ножиці й журнал. Але який це має зв'язок із Тадеком? Якби вона схovalа хоча б викрутку...

У ножиць було вищерблене верхнє лезо. Коли я розрізав аркуш, на краю паперу залишився нерівний слід.

Домінік підсунув мені лист викрадача. Ми уважно придивилися до вирізаних літер. Безсумнівно, вони мали такі самі нерівні краї! Літери були вирізані ножицями Бульбашки!

Я розгорнув журнал.

– Цього й треба було очікувати, – задоволено промурмотів я, побачивши обрізки сторінки. Сліди підтверджували, що її вирізано із цього журналу, а на додачу, тими ж ножицями, що й літери.

Усе збігалося: ножиці, літери, залишки сторінки.

Ми вже знаємо, хто автор листа до дирекції і можемо це довести! У нас є лист викрадача. Є журнал, з якого вирізано літери. Є ножиці, якими вирізано літери. Ми знаємо, що ножиці належать Бульбашці, журнал належить Бульбашці, і що Кароліна поклала їх у стіл Бульбашки. А це означає, що...

– Бульбашка разом із Кароліною вкрали Тадека, – закінчив мою думку Домінік.

– Ти помиляєшся. Кароліна вкрала Тадека без відома Бульбашки! У неї є доступ до кабінету біології, і навіть до столу вчительки, бо вона її улюблениця. Вона приготувала листа, коли ми говорили з директором. Я перевірю, чи вона в цей час виходила з уроку історії, обов'язково будуть свідки.

– Можеш не перевіряти. Виходила. На мою думку, лист не має нічого спільногого з Тадеком, хоч його точно зробила Кароліна. Достатньо понюхати конверт, він пахне її парфумами. У листі вона написала про п'ятницю, бо тоді Геловін, але це неkonче означає, що вона знає щось про скелет.

Просто жах із цим Домініком! Ми майже розслідували справу, а він спеціально ускладнює! Хай говорить, що хоче, у мене вже є підозрювана. Треба лише піймати її з Тадеком у руках і вивести на чисту воду цю нещасну прокуроршу! Сміх та й годі!

— Нам треба вийти із класу, — Домінік нагадав, що нас замкнули.

Ми могли вийти крізь вікно, однак це виявилося зайвим, нас визволила прибиральниця.

Я хотів одразу почати стежити за Кароліною, та Домінік був проти.

— Зосередьмося на конкретиці, — сказав він.

Ну, дурдом-веселка! А Кароліна хіба не конкретна? (Вона вже на голову вища за мене. Дівчатаам слід заборонити так швидко рости).

Вона підготувала лист. Могла взяти підручник, бо сидить одразу за мною. Це очевидно, що вона підставляє мене з викраденням. Хоче помститися за всі мої капості: за апельсинову желеїку, яку я закинув їй за комірець, за есемеси з віршиками про рудих. І ще за... ну, не продовжуватиму. Багацько було, бо ми одне одного не любимо. Ви, напевно, розумієте...

— Але, на мою думку, сама вона не змогла б відкрутити Тадека, хтось мусив їй допомогти. Якщо стежитимемо за нею, вона врешті виведе нас на спільника, а може, й на скелет, — терпляче пояснював я Домініку.

– Навіть якщо у твоїй логіці і є зерно правди, шкода марнувати час на Кароліну. Вона надто розумна, щоб вивести нас на викрадача. Вона підкинула листа, щоб виграти час і приховати свою роль у цій справі, – промовив Домінік.

От власне! Саме тому за цією розумакою потрібно стежити.

– Та й... таке.

Вмерти можна, «та й таке»!

Я вирішив діяти самостійно. Дорогою додому я дозволив Домінікові снувати детективні плани. Хай йому здається, що він веде розслідування, хай зосереджується на «конкретиці».

– Який клас останнім мав урок у кабінеті біології в п'ятницю? – запитав він дуже конкретно. Але перший факт знову вів до Кароліни.

– Наш! – переможно відповів я. – Наш! – а це означає, що Кароліна залишилася в класі, залізла до шафи, а коли закінчився біологічний гурток, відкрутила Тадека, підкинула мій підручник і втекла зі здобиччю!

– Ха! Врахуй усі факти. Кароліна була в п'ятницю на гуртку, тому не могла одночасно сидіти в шафі. Окрім того, вона носить брекети, тож це не її відбиток на жуйці.

Що ж, коли так – факти треба визнати, однак це підтверджує моє припущення, що в неї був спільник. Він залишився в класі після уроків,

тому морська свинка не спала. А після гуртка разом з Кароліною викрав скелет. «Тим більше стежити потрібно саме за Кароліною», – подумав я.

– Наступна конкретна річ – найближча п'ятниця, день звільнення Тадека, – підсумував Домінік.

– Ти сам собі суперечиш. Адже про п'ятницю ми дізналися з листа Кароліни, а ти не віриш, що вона причетна до справи Тадека, тож її лист не має значення, – зауважив я.

Домінік на мить призупинився й поринув у думки.

– Лист – ні. Але п'ятниця може мати значення. Це треба ще обдумати, – промовив він і знову рушив.

Дурдом-веселка! Має значення! Не має значення! Ви щось розумієте?!

Я не збирався бавитися у відгадування дурних загадок. У п'ятницю – Геловін, спільник Кароліни викине якогось коника за участі Тадека, усе повісять на мене, а Кароліна вийде сухою з води.

– Ходімо до тебе. Мені потрібно допитати Амельку, – я легенько штурхнув Домініка, щоб вирвати його із задуми. Я припускав, що обізнаність його довговолосої сестри із п'ятничними планами в школі може виявитися корисною.

Домінік лише кивнув. За мить ми були вже на місці.

Амелія сиділа в коридорі перед великим дзеркалом, розчісувала волосся й загорджувала прохід.

– Слухай, дирекція планує щось особливe на п'ятницю? – задав перше питання Домінік.

– Найближчу п'ятницю? – кинула його сестра, не відриваючи погляду від дзеркала. І туттаки зашебетав її телефон, тож вона зірвалася й побігла відповісти.

Оце-то рингтон! Добре, що в мене немає сестри. З Малим загалом тяжко витримати, але він принаймні хлопець.

Амелія щебетала по телефону майже так само ніжно, як її рингтон хвилину тому.

– Ця теж закохалася? – скривився я.

Домінік кивнув головою. Видно було, що йому непросто із закоханою сестрою.

– Вони з Бульбашкою однолітки, – додав він, виправдовуючись. – Цього її хлопця звуть Павелек, ти його бачив, він мій велосипед ремонтував.

Нарешті ми дочекалися кінця розмови. Амелька, уже в значно ліпшому настрої, видала нам усе, що знала про найближчу п'ятницю. Донат-М. Донат терпіти не міг геловінських карнавалів, тому запланував інші розваги.

Звичайно ж, я старанно занотував свідчення Амельки.

Особливі події, заплановані дирекцією на найближчу п'ятницю.

1. У четвертих класах буде проведено зустріч із поліцейським собакою та поліцейським на тему, як поводитися при нападі хижої тварини.

2. Класи 5-А та 5-Б прослухають лекцію про здорове харчування, а потім готуватимуть салати.

3. Класи 5-В і 5-Г поїдуть до музею.

4. Шості класи вчитимуться під уважним наглядом учителів, нічого іншого для них не передбачено, оскільки вони погано поводилися на останній дискотеці. Насправді, погано поводився лише 6-Г, але відповідальність – групова (хоч 6-Г було також покарано індивідуально: вони не поїхали на екскурсію до Krakova).

Ми уважно перечитали цей список.

Нащо комусь скелет на зустріч із пском і поліцейським? Ані поліцейський, ані собака не злякаються пластмасових кісток. П'яті класи? Скелет і салат не мають нічого спі...

– Але зі здоровим харчування мають, – Домінік за звичкою перебив мене на півдумці.

Я ще не відповів, а він уже сам собі заперечив.

– Тадека викрали з важливішою метою, ніж жарти під час уроків. Завдання вимагало детального планування, а його виконання – терплячості.

Злодієві було дуже важливо, аби план спрацював. Тому салат і музей відпадають.

Таким чином у колі підозрюваних залишилися учні шостих класів. Уже краще. Чотири класи по двадцять п'ять чоловік, це сто мінус ми, Кароліна і сім дівчат, що були з нею на біологічному гуртку, дорівнює дев'яносто.

Із Домініком я погоджувався в одному: саме серед цих дев'яноста треба шукати когось із кривими верхніми зубами.

Пошуки можна було розпочати лише завтра, але стежити за Кароліною я вирішив уже сьогодні.

Монеділок, продовження

5

До пів на сьому я робив уроки й пильнував молодшого брата, тобто Малого, якого насправді звуть Захарій (дурдом-веселка, хіба можна так дитину назвати?) Батьки запізно схаменулися, і Захарій став Малим.

Я дав йому понюхати жуйку юного злочинця із шафи. Він гидливо відвернувся. Я був правий, абрикосова.

Що ж, цей факт може бути важливим, а може й ні, утім, доки ми його не перевіримо, залишається важливим. У посібнику для детективів-початківців був цілий розділ про перевірку даних, тож я добре знаю, що кажу.

На щастя, мене досить швидко звільнили від невдячного обов'язку глядіти Малого, і я міг пошипорити біля Кароліниного будинку.

О цій порі було вже дуже темно, зрозуміло – кінець жовтня. Але це добре, простіше сховатися. Кароліна живе на вулиці Довгій, тій, що анітрохи не довша за Коротку, але я про це вже писав. Невдовзі я був на місці, де з'ясував, що її будинок стоїть на невеличкій ділянці. Фасад розташований близько до вулиці, одне вікно кімнати виходить на Довгу, а друге – на звалище старих автомобілів.

Найкраще, якщо ви подивитеся на карту (на початку книжки). Вона також знадобиться пізніше, бо мені ще багато разів доведеться розповідати, хто де живе і хто сусіди, а це досить складно, і я можу помилитися.

У кімнаті Кароліни світилося. На жаль, її кімната на другому поверсі, тож із вулиці я бачив хіба що шматок освітленої стелі. Мені треба було видертися на щось високе, щоб туди зазирнути.

Я завагався. А може, почекати до завтра й почати стежити від першого уроку?

Ні, якщо Кароліна й справді знає злодія, вона не контактуватиме з ним у школі, це було б підозріло. Мушу перевірити, з ким вона спілкується на своїй території. Власне сьогодні Кароліна повинна зустрітися з ним бодай для того, щоб після директорових погроз розробити подальшу стратегію.

Я вирішив вилізти на ліхтар і подивитися, чи в Кароліни хтось є. Натягнув грубі рукавиці, щоб

міцно вхопитися за стовп, і видерся на три чверті висоти. Вийшло! Фіранка трохи заважала, але я міг вести спостереження за кімнатою.

Кароліна сиділа за столом.

«Мабуть, учиться», – невдоволено подумав я.

Я не надто люблю сумлінних, бо, невідомо чому, мама завжди мене з ними порівнює. Після кожних зборів вона повторює: «Кароліну знову хвалили. Якби ж то наш Теось був такий стараний...»

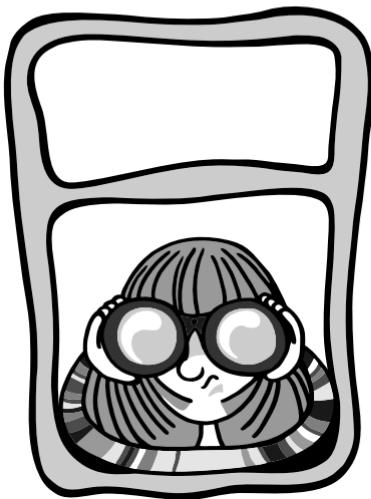
Їй навіть на гадку не спадає, що якби я був такий стараний, міг би захворіти на якусь смертельну хворобу. Лікарі давно ствердили, що нещасні хворіють частіше, ніж щасливі, а коли вже захворіш – тобі капець.

На сусідню ділянку, ту що з розбитими автомобілями, заїхали дві машини й загубилися десь у темряві. Кароліна раптом опинилася біля вікна, яке виходило на той бік. Приклала до очей бінокль і вдивлялася в темінь.

Ага! Я зрадів, оскільки мої гіпотези підтвердилися. Вона здогадується, що хтось її підозрює, і тому така суперобережна. Адже ніхто при здоровому глузду не видивляється в темінь у бінокль. Хіба чогось побоюється.

А хто має боятися?

Лише той, хто зробив щось погане. Я про це знаю чимало, бо мені траплялося порушувати

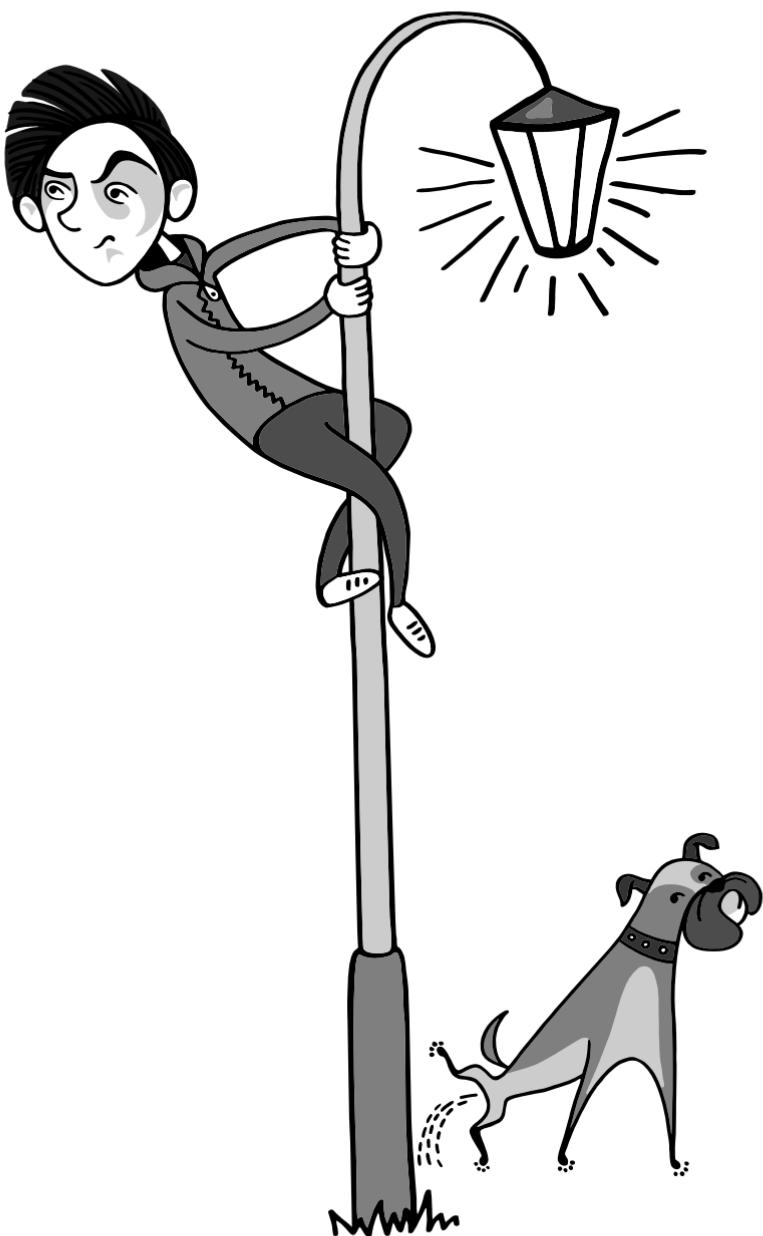

різноманітні заборони й накази, але мої «злочини» були незумисні, якось так саме виходило. Натомість Кароліна зовсім навпаки, вона все запланувала!

На автозвалище знову під'їхали автомобілі. Щоразу Кароліна вдивлялася в темряву. Я боявся, що за мить вона гляне крізь друге вікно й помітить мене. Я зсунувся набік, щоб сховатися за стовпом, і... аж тоді його побачив. Кароліна повернулася до столу й схилилася над... Це ж просто дурдом-веселка!

За столом сидів Мацек із 6-Г!

Кажу вам, я ледь зі стовпа не звалився. Як Кароліна не в'яжеться із крадіжкою шкільного майна, так Мацек не в'яжеться з Кароліною, хоч як дивись. Мацек погано вчиться, хороші в нього

лише м'язи, тож усі поступаються йому дорогою. Слід однак визнати, що в баскетбол він грає майже як професіонал. Він і Ясь (мій сусід напроти на Короткій, пам'ятаєте?) рвуть усіх (учителям пояснюю: рвати = бути найкращим). Не дивно, що вони грають за шкільну збірну.

Зрештою, Ясь теж не найприємніший тип. Так чи сяк, я оминаю його здалека. Малий товаришуює з його братом Бартусем, «справжнім чортеням», як іноді на нього каже власна бабуся.

— Людоњки! Поліція! Збоченець! Грабіжник!

Із задуми мене вирвав голосний вереск. Під стовпом стояв вгодований боксер і цюняв на мій ліхтар (тобто не боксер, а пес породи боксер)! Але це не він репетував, а якась тітка, не менше вгодована за свого собаку.

«О, ні! Вона мене викаже!» — подумав я й хутко спустився зі свого спостережного пункту, сподіваючись, що та врешті перестане верещати.

Я мав рацію, тітка замовкла. Сопучи, вона тягнула за поводок, проте боксер уперся всіма чотирма лапами. Щойно я торкнувся землі, жінка верескнула так, аж мені у вухах залящало.

— Фас!

І, кинувши поводок, подріботіла углиб вулиці.

Я лишився сам на сам із боксером. Хотів уже знову лізти на ліхтар, та собаці було до мене бай-

дуже. Він почухався за вухом, подивився туди, де зникла його господиня, чхнув і підтюпцем неспішно рушив за нею, цілковито мене проігнорувавши.

– Ну, ти даєш! – вирвалося в мене від захоплення пском, якого ніщо не хвилює.

Я вирішив швидко зійти з освітленого тротуару, щоб Кароліна мене не помітила. І навіть устиг зробити три кроки, коли раптом щось схопило мене за комір і потягнуло назад.

«Мацек!» – подумав я.

– Малий, що ти бачив?! – голос був незнакомий.

Я не міг повернути голови, бо невідомий міцно мене стискав і не збирався випускати.

– Ба... бачив?

– Шо?! – суворо спітав той.

– Я?

– Ти, чорт забирай! – це прозвучало, як погроза, тож я більше не тягнув із відповіддю.

– Бачив Мацека, стіл, Кароліну, її кімнату, лампу на стелі бачив...

– У цієї рудої малої вже є підглядайло, а-ха-ха! – другий неприємний голос гучно розсміявся, а рука ззаду трохи попустила.

– Щоб я тебе тут більше не бачив! Негарно підглядати за дівчатами! – здоровило сильно

штовхнув мене. Я щодуху побіг за флегматичним боксером.

Дурдом-веселка! Ви щось тут розумієте? Кароліна має охорону, чи що? А ще вона спілкується з Мацеком і в бінокль стежить за околицями. Ну ну, коли я розповім про це Домінікові, він нарешті повірить, що ця, така ніби зразкова відмінниця – ще та штучка.

Вівторок **6**

Засапаний, я впіймав Домініка ще до початку уроків.

– Щоб ти знов, Кароліна в бінокль дивиться! – прошепотів я драматичним голосом (сподіваюся, що це було драматично).

Він подивився на мене тим своїм чеснім поглядом і ні про що не запитав. Ну, просто дурдом-веселка!

– І вона злигалася з Мацеком із 6-Г. Я бачив їх учора! А той, що мене зловив, бо якийсь чувак схопив мене за комір, кинув таке: «Малий, ти що бачив?!» Це, мабуть, найстарший брат Мацека. Нарешті все сходиться! Я знайшов Каролінного спільника! Це Мацек із 6-Г! Вона його використала, знаючи, що він по приколу зробить будь-що. Той сидів у шафі, жував жуйку, а тоді відкрутив

Тадека. Ну, бо щоб розкрутити чотири гвинти потрібна сила. Мацек і його дружбани лякатимуть Тадеком на Геловін. Сам побачиш!

– А Кароліна?

– Кароліна?.. Ну... їй аби мені допекти, підстарати із крадіжкою, як ти й казав. Спочатку я відповім за викрадення скелета, а тоді за геловінські жарти! Тобі цього мало?!

Схоже, Домініка я не переконав. Що ж, з ним чи без нього, а верхню щелепу Мацека я перевірю. Якщо в шафі сидів він, усе стане ясно. Самі розумієте, еге ж?

Я думав, що Мацекова щелепа – то фігня. На жаль, я помилився. Те, що на етапі планування здається простим, у процесі втілення зазвичай ускладнюється. У мене вже була схожа пригода в дитинстві. Увечері по телевізору саме показували дуже хороший фільм, але для дорослих, тож я все докладно запланував, щоб подивитися те, що з незрозумілих причин дітям заборонено. Одразу після вечері я заліз у відділення для постілі в батьківському дивані. Лишив собі шпарину, щоб усе добре бачити, і чекав. На жаль, у відділенні була подушка, яка мене приспала. Коли я прокинувся, шпарини вже не було, і я ледь не задихнувся. Удома теж нікого не було, бо всі мене шукали, навіть один поліцейський, татів знайомий. Урешті мене знайшов басет Олюсь, тобто пес Касандри,

чи то пак пані Крисі. Відтоді маю ворога в поліції.
А я ж лише сказав, що якби я був поліцейським,
то в першу чергу перевірив би диван.

Гаразд, забудьмо ту історію. Цього разу йшло-
ся не про фільм, а про щелепу здорованя Мацека.
Якщо я підійду до нього й ні сіло, ні впало ска-
жу: «Покажи зуби», то, безсумнівно, сам зароблю
по зубах. А якщо скажу: «Посміхнися», то заро-
блю не лише по зубах.

Я вирішив потренуватися на дівчатах. Підій-
шов до Ілони з 6-А, бо ми знайомі з початкової
школи, і кажу, як людина людині:

– Покажи зуби, тобто мене цікавить лише
верхня щелепа. Розпорядження директора До-
ната.

Ілона глянула на мене, як на психа:

– Коня собі купи, хай показує тобі зуби, скіль-
ки влізе! – ще й додала: – I-го-го! I-го-го!

– I-го-го! – розрерготався Мацек, який спосте-
рігав цю сцену, дихнувши мені в обличчя абрико-
совою жуйкою. Дурдом-веселка, точно – абрико-
сова! I точно жуйка, бо від реготу вона вилетіла
йому з рота.

– I-го-го! – заіржав я, схиливши трохи голову,
щоб подивитися на найпідозрілішу щелепу.

Дурдом-веселка! Ви не повірите...

У цього красеня взагалі не було верхньої лівої
двійки!

Я був настільки здивований, що спитав нерозважно:

– А де твій зуб?

Мацек перестав сміятися.

– Перетній? – ніяково буркнув він.

– Передній, – як дурень виправив його я.

– У коробочці, – відповів він отетеріло.

На жаль, отетеріння йому швидко минулося.

– Що тобі до моїх зубів?! Свої пильнуй, бо погубиш! – прогарчав він.

Халепа. Я зніяковів і втік. Схоже, збентеження Мацека передалося й мені. Оце новина, Мацек, здоровий хлоп, а зуби в коробочці тримає! Я не міг стримати сміху. Коли я був у підготовчій групі, то збирав молочні зуби, а тоді саджав їх у садку й чекав, коли з них виростуть дракони. Навіть поливав днів зо п'ять...

Раптом я усвідомив, що мое розслідування тріщить по швах.

Людина, котра жує абрикосову жуйку, таємно зустрічається з Кароліною й чудово підходить на роль злочинця, не має верхньої двійки.

Це не він сидів у шафі...

– І як? – вигулькнув раптом Домінік.

– Супер! – відповів я, намагаючись приховати пригнічення.

– Я перевірив двадцять вісім щелеп. А ти?

Ну, не міг же я сказати, що перевірив одну, та й ту беззубу.

– Мабуть, із тридцять... – відповів я.

Мене трохи дратувало, що Домінік веде розслідування з більшим успіхом. Однак щелепа Мацека не давала мені спокою й була важливішою за двадцять вісім щелеп Домініка. Адже Мацек міг утратити зуб щойно годину тому.

На жаль, я швидко з'ясував, що верхньої лівої двійки в нього не було вже на початку навчально-го року. Тож мені довелося із жалем визнати, що в шафі був не він.

Я почувався, наче з мене все повітря викачали.

«Гаразд, обдумаю це пізніше, а зараз перевірю більше щелеп, ніж Домінік!» – вирішив я, і мені спала на думку ідея, найгірша з усіх можливих (а мені різні ідеї приходять у голову, розповім про парочку принагідно). На свою біду я вдався до підступу.

Я повісив на дощі шкільного самоврядування оголошення:

Конкурс на найкрасивішу посмішку!

Я написав, що переможця оприлюднять у селі. Пообіцяв цінні призи й інші дурниці, щоб оголошення виглядало правдоподібним.

Через дві перерви почалися мої нещастя. За мною ходили натовпи дівчат і допитувалися про нагороди.

— Це сюрприз, ми домовилися з директором, учора цілу годину обговорювали. Домінік теж організатор, але це я проводжу відбір, тому будь ласка, широко посміхаємося, — терпляче повторював я. Усе йшло досить непогано, доки на останній перерві на мене не напосілася Кароліна.

— Призи не можуть бути таємними, це проти-законно!

Я багатозначно подивився на неї (сподіваюся, це виглядало справді так). А промовляв мій по-

гляд ні більше, ні менше, ніж: «Ти чіпляєшся до цих дурних призів, бо хочеш завадити мені проповісти конкурс. Боїшся, що я знайду твого спільнника!»

Так чи інакше, вона сказала, що тепер мені не відкрутитися, бо раз я на письмі обіцяв цінні призи, то вони мусять бути.

– Цього вимагає закон! – гаркнула вона й пригрозила мені своєю мамою-прокурором.

– Твоя мама – прокурор, а ти – злочинниця! – випалив я. Зізнаюсь, дещо необачно. Я не повинен заявляти, що вона – підозрювана, перш ніж матиму неспростовні докази. Але якби вона почервоніла, зніяковіла, то в мене була б зачіпка.

На жаль, вона не почервоніла.

Про призи я вирішив подумати пізніше, а поки що розглядав верхні щелепи. Однак це виявився не мій щасливий день, так буває. Спершу Мацек без зуба, а тоді кандидатки. До участі в конкурсі зголосувалися лише дівчата, усі з повним комплектом зубів, та жодна не мала кривої верхньої лівої двійки. Я відчував, що це сліпий кут, і лише зміцнів у переконанні, що тільки стеження за Кароліною допоможе просунути розслідування.

– Нам потрібно просто допитати її. Адже ми діємо за згодою директора! – озвучив я свої думки. Домінік, як завжди, мав власну точку зору. Колись він не був таким упертим.

– Я вважаю дещо інакше. А міркую я так, послухай: наш клас нічого не планує за участі Таде-ка, ані в п'ятницю, ані раніше, бо якби планував, ми б знали...

– Хлопці так, але дівчата з Кароліною можуть щось планувати... – перебив я його, а він перебив мене.

– Я ставлю на Мацека та його компанію. Що-правда, він не має кривого зуба, бо, за твоїми словами, у нього його взагалі немає, проте Кароліна з якоїсь причини з ним зустрічається.

– Ale ж ти сам виключив Кароліну! Навіщо ти знову заплутаєш справу?!

– Послухай. По-перше, я виключив Кароліну як викрадачку, а не як джерело інформації про викрадення. По-друге, компанія Мацека завжди щось виробляє, іноді я думаю, що це якась внутрішня потреба. На жаль, я не настільки знаюся на психології, щоб з'ясувати, що з ними. Щодо одного ти точно визнаєш мою правоту: про заплановані в нашій школі витівки приятелі Мацека завжди знають найбільше. Тому нам потрібно допитати когось із його компанії.

– A на мою думку, потрібно допитати Кароліну, бо чого б їй зустрічатися з Мацеком? Це вона всім керує!

– Я вважаю дещо інакше... – почав за звичкою Домінік. – Поговорімо з Ясем. Він із Мацеком

грає в одній команді, до того ж Ясь – тугодум, якщо він знає щось про плани на цей тиждень, зокрема на п'ятницю, можливо, щось і вибовкає.

Я не заперечував. Інформація про Мацека завжди може виявитися корисною. «Таким чином можна піймати Кароліну», – майнула думка. Проте сумніваюся, аби Ясь щось вибовкав. Мацек не втасманичував його в усі плани хоча б тому, що той не з його класу, а з 6-В.

Ми домовилися на четверту й рівно о шістнадцятій подзвонили у двері Яся.

– *Surprise!** – відповів на наше «Привіт!» його молодший брат Бартусь.

– Поклич Яся, – попросив я.

– *Surprise!* – відповів малий і побіг углиб коридору. – *Surprise! Surprise!* – повторював він, як заведений.

– Ну?! Що таке? – у дверях виріс Ясь. Ще худіший і вищий за Домініка.

– *Surprise! Surprise!* – верещав Бартек, бігаючи довкола брата.

Домінік підступно запитав:

– Здається, цього тижня, напевно, у п'ятницю, шості класи грають у баскетбол із п'ятими, чув щось?

– Стався такий витік інформації, – додав я.

---

* *Surprise!* англ. – Сюрприз! (прим. пер.).

– Звідки витекло? – спитав Ясь, начебто байдуже, однак очі в нього загорілися. Мабуть, він справді любить баскетбол.

– Із кабінету Доната-М.

– Доната, – закінчив Домінік.

Ясь завжди думав значно повільніше, ніж бігав по майданчику, тож минуло кілька хвилин, доки він відповів.

– Не вірю, – він надкусив яблуко й тут-таки викинув його аж за високий сусідський паркан. – Мандарин не організовував додаткових тренувань, а він найкраще знає, що буде.

(Про всякий випадок поясню, щоб було зрозуміло, Мандарин – це наш фізрук).

– Може, Донат ще не встиг його інформувати, бо здається, шості класи готують щось цікаве, і незапланований матч має цьому запобігти. У нашому класі нічого не знають, але у вашому і в 6-В усе вже, напевно, вирішено. Донат покарав 6-В за вибрики на останній дискотеці. Вони не поїхали на екскурсію, тож, мабуть, відіграються, ні?..

– Нічого не знаю, – сказав Ясь, стенаючи племчима.

– *Surprise!* – верескнув Бартусь і захряснув двері в нас перед носом.

Вівторок, продовження

Щойно двері зачинилися, Домінік потягнув мене за рукав так несподівано, що я ледь не загув сходами.

– Мусимо здобути це яблуко! – прошепотів він мені на вухо.

Це ж дурдом-веселка, навіщо йому якесь яблуко?!

Ага, ясно, йдеться про надкушене яблуко, яке викинув Ясь! Та-а-а, от Яся я й не підозрюю. Він би не вигадав чогось настільки складного, як викрадення Тадека. А навіть якщо й так, то замість морочитися з відкручуванням гвинтів, забрав би скелет із підставкою. Сили має достатньо, з логічним мисленням гірше. Зрештою, він забагато б утратив і вилетів зі шкільної збірної, нащо воно йому?

— Гаразд, давай перевіримо яблуко, — погодився я заради святоого спокою.

Зараз вам знадобиться карта, вона допоможе зорієнтуватися. Нагадую, вона є на початку книги.

Ділянка, на яку впало яблуко, розташована позаду Ясевого будинку. Це, власне, звалище, що межує із будинком Кароліни. Із протилежного боку, на всю довжину, стоїть бляшаний ангар, такий великий, що в ньому поміститься щонайменше літак-винищувач.

Вхід на звалище розташований з боку вулиці Довгої, паралельної нашій Короткій, але ми не обходили, а просто перестрибнули через паркан. І опинилися на великій ділянці, захаращеній потрощеними машинами й заваленій вживаними запчастинами, дисками та шинами. Одразу за парканом, що межує з Ясевим подвір'ям, лежала гора шин, а поруч росла ожина.

От у ці колючі хащі й упало надкушене Ясем яблуко.

— Треба було якось змусити його всміхнутися, — буркнув я.

— Я б не ризикнув, — відповів Домінік.

Я теж волів не ризикувати, тож далі продираючися крізь ожину.

— Е! — почув я радісний голос Домініка.

– Є? Зуби видно? – спитав я, намагаючись відчепити штанину й не подряпати при цьому руки.

– Ви... о-о-о... – Домінік закам'янів. У правій руці він тримав надкусене яблуко, а лівою показував на щось за моєю спиною. – О-о-о... – його зайлі, як мій айпод.

Приїхали!

– О-о-озирнися.

Я крутнувся на одній нозі і, не встигнувши опустити другу, завмер. Я побачив щелепи. Але які! Ой, леле! З іклами, різцями й що там ще буває!

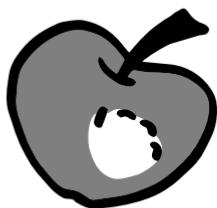
«Дві верхні щелепи, дві нижні щелепи, дві морди!» – промайнуло в моїй голові. Ця думка швидко змусила мене опам'ятатися, я застрибнув у найгустішу ожину, відштовхнувся від стосу іржавих дверей і вискочив на дах туристичного фургона.

– Застируй! – верескнув я.

Домінік моментально опритомнів. Схопив величезну шину, і затуляючись нею, як щитом, подерся в мій бік. За мить він був уже на даху.

Тварини з негостинним гарчанням підбігли до фургона. Від люті в них йшла ротом піна, але жоден не гавкнув.

– Що це за собаки? Вони взагалі німі, ти помітив? – Домінік був так заінтеригований дивною

поведінкою чотирилапих, що забув про небезпеку, у якій ми опинилися.

– На жаль, нам це не допоможе, краще б вони гавкали, – сказав я. І раптом мене осяяло: – Знаєш, що?! Гадаю, це Кароліна нацькувала на нас цих доберманів. Адже вона мешкає поруч і точно знає їхні можливості.

– І... того, це реальне життя, а не гра, – Домінік продовжував здивовано дивитися на собак. Вони теж дивилися на нас, але не дивувалися. Один не спускав очей із мене, другий стежив за Домініком.

«Якби це була гра, я б натиснув Alt+F4, і проблема б вирішилась», – розмріявся я.

– Дай жуйку, – Домінік вирвав мене із задуми.

Я простягнув йому торбинку з речовим доказом номер два (номер один – це лист викрадача, пам'ятаете?), тобто з абрикосовою жуйкою, знайденою в шафі біологічного кабінету.

– Збігається, – спокійно сказав Домінік, а його цербер загарчав, демонструючи і зуби, і ясна.

– Що збігається? – спитав я, на що мій пес загарчав ще більш загрозливо.

Мені стало гірше, ніж під час пам'ятного походу до стоматолога. Колись розповім, бо зараз маю важливіші справи.

Домінік мовчки тицьнув мені під носа жуйку та надкушене яблуко.

Відбиток зубів на яблуці був точнісінькою копією того, що на абрикосовій жуйці. Це Ясь сидів у шафі!

Такого повороту я не очікував. Ясь не настільки дурний, щоб красти Тадека й накликати на себе гнів директора. Може, він і мізкує тухо, але в серйозні клопоти ніколи не встрягав.

От не підходив він мені сюди та й годі.

На жаль, Ясь, може, і справді не пасував, на-
томість його зуби підійшли ідеально...

Пси гарчали, а я заховав до окремих торби-
нок речові докази номер два і три (три, звісно ж,
яблуко) і думав далі.

Ясь із компанії Мацека, а Кароліна зустріча-
лася з Мацеком, хоч вона не повинна мати з ним
нічого спільногого. Ясь жував жуйку, яку ми зна-
йшли в шафі, і котру, найвірогідніше, приліпив
там викрадач Тадека. Кароліна могла непомітно
дістати з моого рюкзака підручник математики
й передати його викрадачеві. Вона також могла
допомогти йому зйти до кабінету біології після
останнього уроку, оскільки це її Бульбашка про-
сить замикати двері, а сама виганяє клас до гар-
деробу, бо біжить на побачення з Тадеком (на-
реченим). Тож у справу замішані Ясь, Мацек
і Кароліна, котра безсумнівно була автором листа
до дирекції. Знову всі сліди ведуть до Кароліни!

– Чому ці собаки не гавкають? Як гадаєш? –
Домінік перебив мене в найважливіший момент.

– Яка різниця, нам треба стежити за Ясем,
він найменш спостережливий, тож приведе нас до
мети. Найкраще, якщо ми з ним потоваришуюмо.
Влаштую це через Малого й Бартуся.

Цього разу Домінік інакше не вважав, однак
пси запротестували, щойно ми поворухнулися.

Я пригадав, що вміння переконувати й добре
слово діють на будь-яке живе створіння, один
психолог так казав у телевізорі.

– Собаки! – звернувся я до власників подвій-
них щелеп. – Ми не прийшли сюди з поганими
намірами. Нам потрібне лише надкушене яблуко.
Адже жоден пес не їстиме людину через надку-
шене яблуко.

– Що тут таке?! Ану геть! – німі собаки рап-
том заговорили людським голосом.

Від подиву я ледь не гепнувся з фургона про-
сто в їхні роззвялені пащеки.

– Ще раз вас тут побачу – не панькатимусь! –
почув я далі, а голос видався дивно знайомим.

Біля собак стояв лисий здоровило.

– Чому вони не гавкають? Це така рідкісна
порода? – невинно спитав Домінік.

Дуже вчасно! Невже, не бачить, із ким має
справу?

– Не твоє діло! Що ви тут робите?! – повторив лисий.

Домінік зробив дуже чесну міну.

– М'яч нам залетів, а тут така ожина, слона можна загубити, розумієте...

– То грець уже з тим м'ячем, – додав я, так само невинно.

Здоровило довів нас аж до хвіртки.

– Щоб це було востаннє! – буркнув він у відповідь на наше «до побачення».

Звідки мені знайомий цей голос? Я не міг згадати.

– Що він там стереже, іржаві машини? Нічого не розумію... – розмірковував уголос Домінік.

Ха-ха, нарешті й він чогось не розуміє! Але що нам до накачаного здоровила та його німих собак? Нас має цікавити виключно Ясь. Треба організувати за ним цілодобове стеження!

Я побіг за Домініком додому, щоб розробити план стеження, а там на мене одразу лягли сімейні обов'язки.

От скажіть, як можна стати детективом, коли в тебе є родина?

– Подивися за Малим, де ж та ковбаса? – спітала мама і, не чекаючи відповіді, пішла на кухню.

Яка ще ковбаса? Мама часто не договорювала фразу, тож я не завжди розумів, що вона має на увазі.

Ми ще не роззулися, а вона визирнула до передпокою.

– Подивися за малими, – звеліла вона й знову зникла за дверима.

Дурдом-веселка! Невже конче зараз? Малі – це Малий і Бартусь, брат Яся, тобто «справжнє чортеня». Глядіти їх – не надто просте завдання, бо якимсь підступним дивом вони не належали до тих дітей, які годинами сидять перед телевізором. Малі обирали активний відпочинок, тобто гасання по меблях, стрибки з найвищої сходинки чи підвіконь та гайдання на люстрі. Навіть Домінік не любив сидіти з гіперактивними дошкільнятами, хоч ніколи не лишав мене без підтримки. Однак цього разу малі могли виявитися корисними. Насправді стежити за Ясем, пильнуючи Малого й Бартуся, одразу означало поразку, але ж можна допитати Бартуся просто зараз.

Я почав з найпростішого й запитав: «Чи Ясь любить абрикосову жуйку?» І з'ясував, що, напевно, любить. Усі інші смаки в нього підкрадають Бартусь із Малим, тому він купує лише абрикосіві, які в нього ніхто не забирає. Тож і відбиток зубів, і смак жуйки свідчили про те, що Ясь особисто викрав Тадека.

– А я щось знаю, але вам не скажу, – Бартусь проігнорував мое наступне запитання.

– Я його допитаю, – запропонував Домінік.

«Будь ласка, гадаєш, із п'ятирічним малюком так легко говорити? Спробуй, а я посміюся», – подумав я, але вголос нічого не сказав.

– Бартусю, скажи, о котрій годині в п'ятницю Ясь повернувся зі школи?

Одразу видно, що в Домініка немає нікого молодшого. Питати малюка, о котрій у п'ятницю його брат повернувся зі школи! Дурдом-веселка, хіба ні? Адже таке мале навряд орієнтується по годиннику.

– П'ятниця ще тільки буде. *Surprise!* – цілком логічно відповів Бартусь.

– *Surprise!* – повторив Малий.

– Це була минула п'ятниця перед неділею й суботою, – терпляче пояснював Домінік.

– Субота й неділя ще тільки будуть. *Surprise!*

– *Surprise!* – повторив Малий.

– Сюрприз буде, але пізніше, – Домінік переклав «surprise».

– *Surprise!* – одночасно відповіли Бартусь із Малим.

– Що ви затялися із тим «сюрпрайзом»?! – не витримав я й утрутився в допит.

Малий скривив рота у підківку. Це означало, що він образився й зараз розпустить нюоні чи побіжить скаржитися мамі. На щастя, Бартусь був менш уразливий.

— Ясь ховається, вискачує й кричить «*Surprise!*» — оголосив він. І додав, на наше здивування: — Ходімо, я покажу... — він приклав палець до вуст. — Але тихо! — наказав пошепки.

— Тихо! — повторив Малий, що зазвичай погоджувався з Бартусем.

Ми потрояхкали вузьким коридором за дітлахами й зупинилися перед дверима кухні. Бартусь відвернувся, обвів нас поглядом, знову приклав пальця до вуст і різко розчахнув двері.

— *Surprise! I'm happy!** — верескнув він щосили.

— Божечку-татунцю! — заскочена зненацька мама випустила з рук тарілку із супом.

Брязь!

Оглушений басет Олюсь-II (син басета Олюся, що колись знайшов мене в канапі, пам'ятаєте?), котрий щойно солодко спав під столом (бо він воліє спати в нас, ніж у буді в Касандри), рвонув наосліп уперед і влетів Бартусеві в живіт. Хлопець згубив рівновагу, крутнувся й гепнувся п'ятою точкою на підлогу, аж загуло. Малий, намагаючись його врятувати, вступив у калюжу супу. Капці на гумовій підошві не витримали випробування. Малий змахнув руками в повітрі й

---

* *Surprise! I'm happy!* англ. — Сюрприз! Я радий! (прим. пер.).

раптом я побачив його ноги вгорі. Чемний Домінік, котрий як завжди в критичних випадках, уже поспішав на допомогу, отримав від Малого в щелепу. А за мить решта Малого впала на Бартуся.

– Божечку-татунцю! – повторила мама, цього разу вже нічого не впустивши. І одразу напала-ся: – Що ти їм зробив?!

– Я?!

– Годі вже демонструвати свою святу невинність!

Ніколи не знат, як виглядає «свята невинність», але в мами бувають досить дивні асоціації, тож краще з нею не сперечатися.

Тим часом чемний Домінік позбирав малечу з підлоги, підняв тарілку і, як втілення святої невинності, якби та вміла говорити, промовив:

– Вибачте, це я винен.

Дурдом-веселка! Знову виставляється перед мамою. А я потім страждаю, бо «Домінік се, Домінік те, а ти, Теосю, коли будеш, як Домінік?»

Самі розумієте...

Вівторок, продовження

Не встиг я подумати, що робити, а Домінік уже притягнув із ванної відро зі шваброю й мив підлогу.

Мушу з ним серйозно поговорити. Він знову надто чемний.

– Мамо, ти не невруйся, – Малий поспішив мені на віручку. – Бартусь лише показував сюрприза! І мусив крикнути. Бо Ясь так кричить від поза... поза.... Позайчора. Бо Теось і Домінік ведуть розсіяння, і Ясь, мабуть, когось, закатлупив, бо розпитують про нього. І Ясь нам сказав...

Ми не почули, що сказав Ясь, бо Бартусь перевів Малого:

– А Ясь каже: «Здивувати?! Я їх здивую!» А Мацек із Ґжесем кажуть: «Здивуй, Ясю, здивуй!» І навчили його того сюрприза! – закінчив він. – І Ясь сказав нам...

Ми знову не дізналися, що сказав Ясь, бо втрутівся Малий.

– А Теось сказав, що в нас дах поїхав, і він не поведе нас на гоялку... – мій хитрий брат вирішив принаїдно допекти мені за те, що я не пішов із ним на дитячий майданчик.

– Ти, брехло, я сказав, що ви з глузду з'їхали! – вигукнув я у праведному гніві.

– Дах поїхав!!! – верескнули Малий і Бартусь.

– Тихо! Скидайте штани, негайно! – наказала сердита мама.

Домінік перестав мити підлогу й нажахано глянув на неї.

– Я теж? – спитався він.

Дурдом-веселка!

Малий і Бартусь швиденько стягнули мокрі штани й труси, а тоді, хихочучи й свіячи голими сідницями, побігли в кімнату.

– Мені йшлося про малих, – заспокоїла мама чємного Домініка, щоправда зі мною вона така лагідна не була. – Не знаю, що за гру ти ведеш, і не знаю, що сталося з батьківською ковбасою, але щось тут не так! – заявила мама, вказуючи на мене пальцем.

– Запіканка, – як завжди розсудливий Домінік одразу визначив, що саме бентежило маму.

– Ой, Божечку-татунцю... – зойкнула мама, витягаючи підгорілу запіканку.

Я вже хотів відійти на безпечну відстань, але не вдалося, бо в коридорі з'явилася туба.

Коли я її бачу, завжди запитую себе, чому тато не грає на флейті.

Туба загородила весь коридор, тож мені не вдалося забратися мамі з очей. Коли та врешті-решт перемістилася до вітальні (туба, а не мама), ми змогли піти до мене в мансарду.

– Чому Малий і Бартусь бігають без трусів? – почув я татове запитання.

– Бо Ясь когось закатрупив! – мама не марнувала часу на довгі пояснення. Так було завжди, коли щось псувало їй настрій.

– Ага, – тата ця відповідь задовольнила. Зрештою, він ніколи не вникав у суть справи.

Я ввімкнув комп’ютер, щоб зібратися з думками, і створив течку «Скелет Тадек», проте одразу змінив назгу на «Наречений». Адже якби викрадач Тадека заліз у мій комп’ютер, він одразу знайшов би файли. Хакери з Мацека і Яся ніякі, а от Іжесь (він теж грає в баскетбола за шкільну збірну) у цьому тямить.

У файлі «Факти й докази» я записав усе, що ми досі з’ясували в справі Тадека.

«Ясь сидів у шафі в кабінеті біології, бо так вирішив Мацек, це він верховодить у своїй компанії, це очевидно. Кароліна підмовила Мацека накапостити Донату-М. Донату за скасування екскурсії й украсти Тадека (пам’ятаєте, 6-Г не

поїхав до Кракова, бо був покараний за погану поведінку на дискотеці), а принагідно підставила з викраденням мене. Отак загребла жар чужими руками. Мусимо випитати в Яся, де він сховав Тадека. А тоді кинемо скелет директорові на той його величезний стіл. Це буде чудове відчуття», — розмріявся я.

Я задивився в екран монітора й побачив таку сцену: я стою перед дверима Доната-М. Доната, за мною чекає Домінік, але це не так важливо. Різко відкриваю кабінет директора й кажу...

Гм... а що я кажу?

— Маєш вигукнути: «*It's me!*» Більше англійською Донат не второпає, — увірвався в мої думки Домінік. — І ми не знаємо точно, чи Ясь викрав скелет. Знаємо тільки, що він лишив у шафі жуйку. Ми припускаємо — завваж, лише припускаємо, — що Ясь лишився в кабінеті біології, і це через нього свинка Зуза не спала після уроків. У шафі він дочекався, аж закінчився біологічний гурток, тоді відкрутив скелета і...

— Виліз із Тадеком через вікно, — я стенув плечима.

— Гм-м-м... — Домінік про щось думав, але, як бачите, мене втаємничувати не збирався.

— Під вікном, певно, стояли Мацек із Джесем, щоб допомогти, — продовжував я, не зважаючи на його міну.

– Не зовсім так, але... підсумуємо. Ми підо-
зрюємо, що Ясь узяв Тадека. Знаємо, що віднедав-
на він дивно поводиться, вискачує з-за дверей, по-
вторюючи: «*Surprise. I'm happy!*» і сам собі товче:
«Маю здивувати – то здивую», – узагальнив До-
мінік. – Кого він хоче здивувати? Де? Коли? Якщо
відповімо на ці питання, можливо, опинимося в по-
трібному місці, щоб не лише повернути Тадека, а й
піймати викрадача з речовими доказами в руках.

Гм-м-м.

Обое ми замислились.

– Про яку ковбасу говорила твоя мама? – не-
сподівано спитав Домінік.

– Дай спокій, ми Тадека шукаємо, а не ков-
басу.

Однак Домінік не збирався поступатися. Він
завжди хотів знати відповідь на кожне, навіть
найдурніше питання.

– Про ялівцеву ковбасу, – неохоче пояснив
я. – Тато дуже її любить, а останнім часом вона
зникає без його допомоги. Може, Олюсь навчився
відкривати холодильник?

– Неможливо. Він через власні вуха перечіпля-
ється.

– Ти говориш, як мама. Залиш ковбасу в спо-
кої й пошукай відповіді на інше питання... –
я урвав речення. Домінік такий ніби уважливий,
а дещо таки прогавив.

– Ти про те, що Ясь сказав зробити малим, – байдуже запитав мій товариш, а тоді так само байдуже відповів. – Сказав їм украсти твій підручник математики. Мацек хотів застрахуватися від непередбачуваних обставин, бо, як я вже казав, якби в понеділок щось пішло не так, а саме це й сталося, Донатові-М. Донатові треба було підсунути якусь жертву.

– Це не фентезі, Домініку, – холодно проказав я, однак мій спокій був удаваним і довго не протримався.

Дурдом-веселка! Малий, мій власний рідний брат, підставив мене з викраденням?

Мені не хотілося в це вірити, але на захист Малого в мене не було жодного аргументу. І раптом я зрозумів дещо, ще страшніше. Мацаки Кароліни (бо це, безсумнівно, вона вигадала, як дістати мій підручник) проникли всередину моєї родини (це якась Тріада чи сицилійська мафія?!) і вхопили мене за горло підступними руцями моого брата.

Хтось постукав, і до кімнати увійшов тато.

– Хлопці, час розпочати операцію «Гойдалка». Малі вже готові.

За татом стояли Малий і Бартусь, перевдягнені в сухі штанці. Малий переможно всміхався.

– *Surprise!* – сказав Бартусь.

– Підручник! – пробурчав я, а Малий туттаки сховався за Бартусем.

Я отямився від шоку. Час підручника ще настало. Спочатку розпитаю Бартека про Яся. Може, малий знає, де скелет.

– Одне мене цікавить, – замислений Домінік уступив у калюжу, а Бартусь і Малий зробили те ж саме, але цілком свідомо. Хлюп! Багнюка розбрязкалася на всі боки, замочивши їх по самі шапки. – Цікаво, чому ті собаки не гавкали.

Ні, це справді дурдом-веселка! Ви розумієте його? Я шукаю скелета, мій власний молодший брат підставив мене з викраденням, а йому в голові якісь собаки, котрим не хочеться гавкотіти.

– І що вони там стережуть, іржаві машини?.. Бартусь, а собаки за вашим будинком, на звалищі старих автомобілів, уміють гавкати? – Домінік не піддавався.

- Їм не можна, – відповів Бартусь.
- А хто їм заборонив?
- Фургон.

Я співчутливо поглянув на Домініка. Дав би вже собі спокій, Бартуся треба про інше розпитати.

- А ти звідки знаєш? – не вгавав Домінік.
- Від Люлека і Льолека, – упевнено відповів Бартусь.

– Це допив? Бартусь когось закатлупив? Бо я теж дещо знаю, – Малому явно не подобалося, що в центрі уваги не він. – Люлек і Льолек не гавкають, бо Фургон сказав, що якщо вони гавкатимуть, він їм язики повисмикує. Вони мають загризати бешкетників на місці, а тоді Фургон дасть їм по сайдельці... Я б краще морозиво з'їв.

- Шоколадне? – поцікавився Бартусь.
- Вавільне! – у Малого була власна точка зору, він чи не вперше не погодився з Бартусем.
- Ти дурний! Я б кусав лише за шоколадне! – заперечив Бартусь.
- А я б кусав за вавільне! – стояв на своєму Малий. І повторив, бо мав звичку повторювати за Бартусем: – Ти дурний!

Бартусь не витримав і накинувся на Малого. Обоє полетіли з гірки, не оминаючи жодної калюжі.

– І що ти наробив?! – буркнув я Домінікові, наперед уявляючи надзвичайні покарання, які придумає для мене мама.

Між тим Домінік замислено дивився на переплетених у боротьбі хлопчаків.

– Не розумію я цього молодшого покоління... Собаки їм це все сказали?

Дурдом-веселка! Що мені до собак, навіть балакучих?! Мене скелет цікавить!

Ми відвели Бартуся додому, щоб пояснити, чому він повернувся в штанях Малого, а не у власних. Хоча насправді ми хотіли витягти Яся на розмову. Може, прохопиться із чимсь.

На жаль, його не було вдома. Відчинила нам бабуся.

– Бартусь когось закатлупив, бо Домінік його допивував! – з порога заявив Малий.

– Ми гралися в детективів, – сказав я поважно. – Ага, а в п'ятницю ми дали Ясеві реквізит, бо з учителькою польської готуємо постановку нової п'єси Шекспіра, називається... е-е-е... (оце влип, нащо я згадав про назву, я ж жодної не знаю).

– Ромео! – поспішив доповнити Домінік.

– Ромео? – здивувалася бабуся.

– І Джульєтта, – щось мені підказало, що якщо ж Ромео, то мусить бути Джульєтта. – Ясь мав потримати в себе наш реквізит, але ми не певні, чи він забрав його в п'ятницю. Може, ви бачили, бо це мала бути велика сумка?

– Або мішок, – додав Домінік.

– У п'ятницю, кажете? Не знаю, він пізно повернувся. Він був з вами на репетиції?

– Так, але ми пішли раніше, а він лишився до кінця й мав забрати додому ці-і...

– Маски й шаблі, і... – тягнув Домінік.

– Не знаю, чи приносив, бо була в костьолі на вечірній службі. Молилася, щоб Ясь узявся за навчання. Кажете, він у п'єсі гратегиме? Може, мою молитву було почуто. А кого?

– Ромео! – випалив я, адже я не міг зробити з нього Джульєтти, а про інших героїв п'єси Шекспіра я жоднісінького поняття не мав.

– Ясь? Неможливо, – з обличчя бабусі зійшла посмішка.

– Ромео після смерті, бо один актор грає його живого, а інший – мертвого. А Ясь завжди чудово вдає мертвяка й може лежати, не ворушачись, навіть п'ятнадцять хвилин. У нього добре виходить! – Домінік аж пополотнів, але брехав далі.

– Він грає Ромео після смерті Ромео, а не власної, – уточнив я, щоб уникнути подальших питань.

– Зрозуміло, – зраділа бабуся. – Але про реквізит нічого не знаю, треба Яся питати.

– А я щось знаю, але не скажу! – заявив Бартусь.

Я вирішив, що він про мій підручник, однак при бабусі я волів його про це не питати. Лише коли ми виходили з подвір'я, я взявся за Малого.

– Підручник математики! Кажи, ти мала потворо, бо продам тебе в інтернеті!

Малий злякано глянув на мене й заревів на всю вулицю.

– Благаю, не лякай його, – Домінік терпіти не міг радикальних підходів навіть щодо злочинців. Ale й моє серце розтануло. Здається, я справді налякав Малого.

– Не плач, я хочу лише знати, чи це Кароліна наказала Ясеві звеліти вам вкрасти мій підручник, – запитав я трохи заплутано й отримав так само заплутану відповідь.

– Ясь узяв підручник, а Кароліна нас допивувала. Я хочу додому, а не в тиринет.

– Не реви. Ми вже все знаємо, – завжди чений Домінік взяв Малого за руку й обое гречно пішли в бік дому.

– Не все, – схлипнув за мить Малий, але я вже його не чіпав. Я знав найголовніше: за ниточки смикає Кароліна. Мацек, Ясь, Бартусь і Малий – лише маріонетки.

9 Вівторок, продовження

Я саме записував у файлі «Наречений» зібрані дані, щоб охолонути після страшного відкриття, що мій брат діяв проти мене, коли до кімнати зайшов тато. Не стукаючи! Він ніколи так не поводився, окрім того, виглядав знервованім.

– Малий каже, ти продаєш мою ялівцеву ковбасу в інтернеті! – видихнув він, що не надто відповідало його психологічному портрету, здається, так кажуть про характер людини. Схоже, любов до ковбаси була надзвичайно сильною.

– Знову пропала? – щиро здивувався я.

Тато повірив у мою чесність, бо одразу заспокоївся.

– Знову! – зітхнув він і, пробурчавши під носом «вибач», вийшов з кімнати.

А я вже хотів пробачити Малому всі його гріхи. Підступна бестія! «Ніколи більше йому не співчуватиму!» – вирішив я й повернувся до слідства.

Бабуся Яся й Бартуся підтвердила наші припущення: Ясь не повернувся в п'ятницю після уроків, і його не було аж до вечірньої служби. Я пішов з Домініком перевірити розклад перед костелом. Вечірня служба починалася о шостій. Таким чином, Ясь точно чекав, доки закінчиться біологічний гурток, і вдома був після шостої. Але...

Якщо йшлося лише про те, щоб помститися директорові й підставити мене з викраденням, на віщо Ясь так довго сидів у шафі? Чому не вкраяв Тадека одразу після уроків? Нашо вони з Матеком влаштували операцію за тиждень перед Геловіном, хоч найбільше б розсердили Доната, якби скористалися майном школи номер два саме у свято духів? А Кароліна? Їй мало бути байдуже, коли мені мститися.

– Якби Ясь викрав скелет одразу після уроків, крадіжку б виявили під час гуртка. А викрадач не хотів, щоб зникнення Тадека помітили в п'ятницю. Можливо, він планував повернути його в понеділок. У понеділок уроки в біологічному починаються аж о десятій п'ятдесят, тож він

мав би час повернути скелет на місце, перш ніж Донат-М. Донат почне розслідування. Але щось пішло не так, і Тадек не повернувся в понеділок на своє місце. На мою думку, це свідчить про те, що скелет було викрадено не задля продажу чи знищення, а також не для того, щоб лякати ним під час свята духів. А це може означати, що йшлося не конче про помсту директорові й підставлення тебе із геловінським жартом, – Домінік представив свою концепцію.

– Дозволь мені дотримуватися власної версії. Справді, ми не знаємо відповідей на багато запитань, але незалежно від того, якими були початкові наміри викрадача, Тадек до п'ятниці лишиться неушкодженим, бо саме в п'ятницю Геловін! – твердо сказав я.

– Одне не виключає іншого, – розумував далі Домінік. – У першій версії скелет був потрібен викрадачеві, найвірогідніше, до ранку понеділка, доки в біологічному не почнуться уроки. Тож можна з високою вірогідністю припустити, що вищезгаданий скелет...

– Домінік, зараз ударю, говори по-людськи!

– Що вищезгаданий скелет не покинув стін школи, а його десь сховали, щоб у понеділок не тягти назад.

Ми на хвильку замислились. Забагато тут «якщо». Щоправда, так могло бути, але зовсім не

мусило. Оскільки іншої гіпотези в нас не було, слід перевірити цю.

Обшук шкільних закапелків ми відклали на завтра, оскільки детективи-початківці, на жаль, мусять учити уроки.

10 СЕРЕДА

Спочатку ми вирішили з'ясувати, які несподівані зміни відбулися в школі минулого понеділка. Ми опитали шестикласників, оскільки вони були найбільш підозрілі. Виявилося, що в 6-А історик переніс контрольну на четвер, бо першу половину уроку вирівнював портрети польських королів. У нашему 6-Б та Ясевому 6-В заняття минули спокійно. У Мацека, у 6-Г, хтось під час польської випустив білих мишок, наробивши перепolloху, а тоді за кару клас писав тест із граматики.

Як бачите, нічого особливого – школа як школа.

У вчительській значних змін теж не було. Дві вчительки не вийшли на роботу, бо захворіли, одна – малювання, друга – англійської.

Більше нам дізнатися не вдалося, бо довелося зосерeditися на навчанні.

На географії зайшла адміністраторка Золотко.

– Добрий день, золотко, вибач, що турбую, – сказала вона вчительці на прізвисько Амазонка. – Пан магістр директор Донат викликає Теодора Сме... Кефіра.

– Нічого не кажи про Яся! – прошипів мені на вухо Домінік.

Я думав, директор викликає мене, бо хоче дізнатися, як просувається розслідування. Може, він дратується, що я досі не знайшов Тадека. На жаль, я помилявся, справа була гіршою.

– Ось він, організатор! – вигукнув, побачивши мене, Донат-М. Донат, і не скажу, що радісно.

У кабінеті був також учитель фізкультури, Мандарин.

– Що таке? – як двічі по два дорівнює чотири, я не розумів, у чому річ.

– Як тобі таке спало?! – директор за звичкою не договорив.

– На думку? – тихо підказав я.

– А як інакше?! Хоч я сумніваюся, щоб у твоїй голові було щось, окрім дурниць! – магістр Донат-М. Донат упав у своє м'яке крісло.

– Порожня, як футбольний м'яч, – сказав фізрук, який з невідомих причин прислухався до розмови.

– Скажи мені, Теодоре, нащо тобі ті дівчата? – спитав директор надзвичайно лагідно, а це не віщувало нічого хорошого.

Дівчата?

– У мене немає дівчини... – відповів я, відчуваючи, що червонію. – Вони... (я не хотів казати, що дурні, бо так негарно) вони інакші. У мене була дівчина в дитсадку, я вже навчений. Це було так...

– Теодоре! – голос директора став звичайним. – *Do you.. Do you?..* Як це буде англійською?!

– Я знаю лише «*How do you do?*» – перелякався Мандарин і з надією глянув на мене.

– *Do you like girls?* – навмання запропонував я.

– Чи мені подобаються дівчата? – здивувався Донат.

– Не вам, мені, – заперечив я.

– Ти питаєш мене, чи тобі подобаються дівчата? Сподіваюся, що так, а було б ще непогано, щоб ти їм теж, бо за мить я віддам тебе в їхні руки!

Господи! На мить мені здалося, що Донат-М. Донат збожеволів або щось на зразок цього. Нічого дивного. Якби це я відповідав за п'ять сотень учнів, у мене б теж дах поїхав.

– Ви питалися «*do you*», а я лише закінчив, – намагався я якось викрутитися з незручної ситуації.

На щастя чи нещастя Донат сам пригадав правильну репліку (в якій взагалі не було «*do you*»!).

– *Are you crazy?*!

Чи я збожеволів? Не встиг я сам собі відповісти на це питання, як директор тицьнув мені під ніс оголошення, підписане – дурдом-веселка! – моєю власною рукою

– Це, звісно ж, твої витівки, – Донат вдягнув окуляри й почав читати.

На третьому уроці запрошуємо всіх учасників конкурсу на найкрасивішу усмішку до малого спортзалу, де буде оголошено лауреаток і лауреатів. Усі учасники за розпорядженням директора Доната-М. Доната звільняються з третього уроку.

*Від імені шкільного самоврядування,
Теодор Кефірчик*

Приїхали! Я зовсім забув! Це ж сьогодні! Мені слід було написати оголошення про його скасування, бо ж конкурс виявився непотрібним. Та коли в тебе стільки різних клопотів, самі розумієте...

Це ж дурдом-веселка! Адже кожна розумна людина здогадалася б, що це жарт. А дівчата повідпрощувалися з уроків і прийшли!

– Пане директоре, це все можна пояснити. Це не був, Боже збав, дурний жарт. Мені йшлося

про верхні щелепи, але я вже знайшов потрібну, і вона не належить жодній дівчині, тому...

Директор і Мандарин мовчки повели мене до спортзалу. Я почувався, наче мене супроводжують правоохоронці. Жодного шансу на втечу! Страшне відчуття, кажу вам. Коли я довго хворів у дитинстві, а потім ходив із татом на прогулочки, щоб набратися сил, то страшенно страждав, бо тато ходить повільніше за мене. Одного дня я спи-

став, куди ми йдемо, і він мені сказав, що на Тінисту, тож я додав газу і – ф'ю! – був там через п'ять хвилин. Але на Тінистій мама саме вимірювала ділянку, бо вона – геодезист. Матуся побачила мене й сказала, що забороняє ходити так далеко самому. Я пояснив, що тато засапався, і якщо ми з годинку зачекаємо, він підійде. Проте мама не хотіла чекати. Сказала: «Кругом!» – і повела мене додому. Саме тоді я вперше відчув, наче мене ведуть під конвоєм.

Я бачив таке в кіно багато разів. Тато теж, мабуть, дивився такі фільми, бо вгледівши маму, виконав мовчки «Кругом!» й поступився дорогою.

Директор завів мене до спортзалу й сунув до рук мікрофон. Я побачив перед собою чи не сорок уїдливих посмішок, із посмішкою Кароліни на чолі.

«Це її вигадки!» – промайнуло мені в думках.

– Тепер пояснуй їм! І щоб жодна не вийшла звідси розчарованою! – сказав Донат і, наче нічого не сталося, спокійно пішов із залу.

– Ну, давай, не тягни! – розсміявся Мандарин, умощуючись на лаві. – Ой, хлопче, хлопче... – додав він іще, не відомо, чи то захоплено, чи глузливо.

Я не розповідатиму, що було далі. Довелося імпровізувати. Конкурс відбувся. На щастя, Мандарин погодився бути головою журі. Але питання нагород ще доведеться вирішити. Лауреаткам я пообіцяв

професійну фотосесію (мій тато робить фотографії, кажуть, художні, може, витягне мене з халепи).

«Лишу це на пізніше. Спочатку Тадек, а тоді дівчата», – дещо заспокоївшись, я визначив пріоритети.

Домінік був розчарований, що не взяв участі у виборі найкрасивішої усмішки.

– Я був би хорошим суддею, – зітхнув він, а тоді повернувся до теми: – У понеділки 6-В на першому уроці має англійську. Ясь може завалити англійську, а пані Буш-Кущик сказала, що скорше дочекається снігу влітку, ніж того, що Ясь правильно скаже хоч одне речення англійською. І що через нього вона засумнівалася, чи її робота взагалі комусь потрібна. І що їй доведеться поставити йому нуль, а це її дуже пригнічує, оскільки вона зазвичай не ставить таких оцінок. До слова, у Мацека теж проблеми, але з біології. А тепер найголовніше. Слухай сюди. Англійської в понеділок не було, бо вчителька захворіла, і повернеться, як здогадуєшся...

– У п'ятницю! На Геловін! – вигукнув я.

Я зрадів й одразу розгубився. Усе це виглядало як дурдом-веселка. Ніби все сходилося, а при цьому не сходилося. Бо що ми насправді, з'ясували?

– Що в понеділок у Ясевому класі скасували англійську, і її не буде аж до п'ятниці, це, по-перше, – продовжив мою думку Домінік. – Що Ясь, котрий, найвірогідніше, викрав скелет з кабінету біології, мав великі проблеми з англійською, це, по-друге. Ну, і що Кароліна взялася підтягнути Мацека з біології, тому вони зустрічаються. Але це не так важливо.

– Як це не так важливо?! Адже Кароліна в цьому всьому найважливіша, хоча б тому, що підкинула листа від викрадачів і «допитувала» малих, а це означає, що вона підмовила їх почути мій підручник з математики! – я наполягав на своєму.

Домінік не поділяв моєї думки. Для нього все пов’язувалося з Ясем та англійською.

– У нас різні гіпотези, але так чи сяк школу потрібно обшукати. Може, знайдемо підозрілий пакунок, а в ньому Тадека, – запропонував він примирливо.

На жаль, адміністраторка Золотко не дозволила нам провести обшук.

– Принесіть, золотка, письмову згоду з печаткою й підписом! – заявила вона.

Амельки того дня не було, як і директора, тож через віслючу впертість адміністраторки нам довелося відкласти все на четвер.

Дурдом-веселка, хіба ні?

11 ЧЕТВЕР

Амелька, хоч і трапляється, що чіпляється (ця рима мене переслідує!), організувала нам згоду директора на обшук школи. Після уроків ми взялися за огляд, але ніякого пакунка завбільшки з Тадека не знайшли. Якщо скелет було сховано в школі, то, мабуть, у мишачій норі. Особливо старанно ми обшукали кабінет англійської, проте без результатів.

Залишалася ще комірчина з попсованим шкільним приладдям. Вона була розташована в найтемнішому кутку підвальну, завалена різним мотлохом. Ми ввімкнули світло, але лампочка ледве жевріла. Приміщення було вузьке, без вікон і запилюжене.

Я почав перекладати якісь подергі шарфи, пошарпані волани, палітри, таблиці із розрізом людини. Фу-у-у! Досить лише глянути – і стає

погано. Де всі ті кишки поміщаються? Колись у дитинстві...

– Тут є жаби в банках, клас! – Домінік любив порпатися в старому мотлоху, а я терпіти не міг.

Раптом я почув шелест чи якийсь писк.

– Ти чув? – запитав я Домініка.

– Мабуть, миші чи щурі, – сказав він.

«Може, і так», – вирішив я. Однак, не встиг додумати, як щось пролетіло мені над головою. Я не помітив, що то було, але готовий заприсягнутися, що щось пролетіло. О! Знову, і ще раз! Я не надто люблю біологію, але знаю, що миші й щурі не літають.

Я спіймав це щось у польоті.

Ви не повірите... Це був паперовий літачок...

– Домінік, не жартуй!

– Я?

Світло згасло. Я почув шум і раптом усе стихло. Я завмер від страху.

– Домінік, ти там?

У відповідь тиша. Я зробив кілька кроків і перечепився, здається, об тумбочку. Відскочив назад, а тоді попався як рак у вершу! Дослівно! Хтось обплутав мене сіткою!

Я сникався як риба об лід, ударився головою об полицю, щось перевернулося, і я відчув, як по волоссю тече якась липка рідина. Я рвонув уперед наосліп, ще кілька разів налетів на щось дивне, а наштовхнувся на... Домініка?

- У-у-у! – видав він незрозумілий звук.
- Домінік! Я вчив тебе приколюватися, але не так! Тобі що, дах поїхав?!

Знову єдиною відповіддю був приглушений стогін.

«Спокійно», – сказав я собі. Треба дістатися стіни й рухатися вперед, доки не натрапимо на двері. Мені вдалося звільнити ще одну руку, і як я вирішив – так і спробував зробити. Це було непросто, бо саме під стінами стояли поліці.

Ба-бах!

Цього разу, здається, Домінік налетів на щось у темряві.

– Так тобі й треба! – пробурчав я крізь зуби, і далі вважаючи, що це він грається зі мною в «кота й мишку». Ніколи б не припустив, що мій друг, якого я роками зводжу на манівці, так по-дурному з мене пожартує.

«А, може, це не він?» – майнула думка. Саме цієї миті мої роздуми перервало Домінікове бурмотіння.

– У! У! Тут!

«Може, двері знайшов?» – понадіявся я.

У темряві я намацав клямку й натиснув. Відчув на лиці подмух свіжого повітря й на мить заувмер, бо опинився на такому яскравому свіtlі, що не бачив нічого, окрім сліпучої близні.

Я заплющив очі, щоб оговтатися від переходу з темряви у світло, і раптом мене оглушив такий

вереск і свист, що мене ледь грець не вхопив на місці. І краще б так сталося, та, на жаль, серце в мене здорове.

– А ось і найкрасивіший хлопець школи номер два – Теодор Кефірчик!!! – почувся голос Кароліни, і я прозрів.

Побачив кілька верхніх щелеп, вишкірених у посмішках. «Помста червоної мумії», – подумав я. Здається, я читав таку книжку, саме ця назва ідеально пасувала до нинішньої ситуації.

– Оплески для нашого лауреата!

– А ось і другий красень! Домінік Таборек!!! – верещала котрась із лауреаток конкурсу на найкрасивішу усмішку.

Я озирнувся. У Домініка був заклеєний рот, а руки скручені широким скотчем. З вуха звисало павутиння і якесь буре клоччя.

Я глянув на себе. Червона фарба! Таємнича липка рідина, що стікала мені по волоссю й обличчю, виявилася червоною фарбою!

І це все доводиться терпіти через цього дурного Тадека, якого я не крав! Відверта несправедливість...

А Кароліні я ще це пригадаю, присягаюся!

Втішало лише одне: дівчата задовольнилися помстою, відтак не доведеться влаштовувати їм фотосесії, бо насправді тато лише тварин фотографує, тож краще, що вони про це не дізналися.

Досить уже про дівчат. Ви, напевно, із нетерпінням чекаєте на п'ятницю і те, чим закінчилася історія зі скелетом.

Завтра Геловін, завтра англійська – і незалежно від того, чия гіпотеза виявиться правильною, моя чи Домінікова, саме завтра повинен знайтися Тадек.

Мені здавалося, що зараз усе піде як по маслу. Ми знайшли викрадача, ним був Ясь. Треба було зранку стежити за Ясем, і він приведе нас до злочинного кубла.

П'ятниця 12

На жаль, коли все видається простим, воно за-звичай одразу ж ускладнюється. Вранці нас роз-будило гучне «ту-ру-ру-ру-ру!»

«Туба, – подумав я. – Туба замість будильни-ка! Дожилися!»

– Уставай. Поведеш Малого в садок. Мама вже йде на роботу, а в мене вранці репетиція. Я не можу запізнюватися. Турум! Турум! – тато знову дмухнув у тубу, спеціально фальшивлячи, і зник з очей.

Дурдом-веселка!

У коридорі стояв Малий, переодягнений на плюшеве тигреня.

– Котра година? – напівпритомно спитався я.

– Котра година, котра година, котра година, – без угаву повторював Малий.

– Перевдягайся. Так ти до садка не підеш, – я позіхнув і рушив до ванної.

– Піду!

– Не зі мною! Вдягнися по-людськи! – гукнув я й зачинив двері. У мене було ще достатньо часу, щоб відвести малого, а тоді повернутися під будинок Яся й простежити за ним. Я промив очі водою, почистив зуби, пригладив мокрою рукою волосся й був майже готовий.

– Ходімо! – гукнув я за мить.

У відповідь – мертвa тиша.

Цього мені ще не вистачало! Сховався! Я був розлючений. Доведеться підкупити Малого, щоб той вийшов.

– Я куплю тобі по дорозі твої улюблені горіхові батончики, – тиша. – І желеjики... – знову тиша.

Я визирнув у коридор. Двері на вулицю були прочинені.

Дурдом-веселка!

Ще й телефон задзвонив.

– Вибачте, але я зараз не можу говорити, за-телефонуйте пізніше! – кинув я у слухавку.

– Теосю, до нас тут тигреня прийшло, – піз-нав я голос Бартусевої бабусі. – Але Бартусь уже пішов до садка, тож це тобі доведеться відвести тигренятко, – продовжувала вона.

Я метнувся до дверей. Я ще розберуся з упер-тим тигрусиком, щойно знайду на це час! Він мене на все життя запам'ятає! Замість того, щоб пере-вдягтися в якийсь нормальній одяг, він пішов до Бартечка!

Захеканий я влетів на поріг Бартусевого дому.

– До школи спізнишся через цього клоуна!
Па! – Ясь розминувся зі мною у дверях.

Я спіймав Малого за руку й жваво потягнув.

– Боляче! – запхинькав він. Добре, хоч на всю вулицю не верещав.

У мене не було часу панькатися й цяцькатися.
Ясь щомиті міг зникнути з моого поля зору.

І зник.

Де він подівся?! До школи треба звернути лі-воруч (гляньте на карту, нагадую, вона – на по-чатку книжки), і саме туди я дивився. Може, його дерева закривають?

— Пусти мене! Я піду в садок з Ясем! — Малий хотів вирватися, проте я міцно тримав його.

З Ясем?! Я глянув праворуч. Ясь був уже в кінці Короткої. Він ішов не в бік школи, а до садка.

Він іде до садка? Здурів чи що?

Треба було якось утихомирити Малого, щоб він мене не виказав.

— Ми — детективи, гаразд? Будемо стежити за Ясем, добрє?

Малий мовчки став рачки.

— Я буду песиком. Ясь не помітить. Побачить, що вулицею іде хлопчик із песиком, — прошепотів він і поповз.

Дурдом-веселка!

— Піднімайся, бо загубимо його!

Ясь повернув на Дитсадкову, а ми наддали ходу. На повороті я наказав Малому знову опуститися й визирнути за ріг.

— Гав-гав! — не стримався він і загавкав.

— Припини! — гиркнув я.

На щастя, Ясь навіть не озирнувся. Дійшовши до кінця вулиці, він знову звернув. Цього разу на вулицю Довгу, відому вам за минулими подіями, і пішов до школи.

Оце так!

Ми знову трошки почекали, а тоді пішли, ховаючись за ліхтарними стовпами.

Ясь минув будинок пана Олека й зупинився коло автозвалища, де нас піймали Люлек, Льолек і здоровило, коли ми шукали надкушене яблуко.

– И-и-и! – Малий запхнув руку до рота.

Я так здивувався, що сам би повторив те його «И-и-и!», але пам'ятив, що язика слід тримати за зубами.

Ясь пройшов уздовж купи старих машин, розирнувся довкола й перестрибнув через паркан.

Дивно! Ви щось розумієте? Навіщо він пішов манівцями? Адже звалище поруч із його подвір'ям. Достатньо перелізти через огорожу.

Може, Ясь боявся, що я побачу, як він залазить туди, бо якраз там ховає Тадека? Він не сподівався моєї появи із самого ранку...

Варіант. Замість шукати на звалищі надкушене яблуко, треба було шукати скелет. Але тоді нам ще не було відомо стільки, скільки тепер.

«А зараз я дозволю Ясеві донести скелет до школи й там спіймаю його на гарячому, при свідках, – вирішив я. – Він точно здасть, як із викраденням пов'язана Кароліна».

– Що ти робиш, Теодоре? Невже плануєш спіznитися до школи? Ступаєш на слизьку...?

– Стежку, – договорив я, і холодний піт заструменів мені по спині.

Дурдом-веселка! Безсумнівно. Магістр директор Донат-М. Донат власною персоною!

Усе йому розповісти? А мої плани кинути Тадека йому на стіл? Ні, це я вистежив, хто поцупив скелет, і я доведу справу до кінця. Директор дізнається останнім. Зрештою, Домінік мав би до мене претензії, якби я завершив розслідування без нього. «Нема виходу, буду викручуватися», – вирішив я.

Директор стояв біля своєї машини. Перед цим він щось клав до багажника й стояв до мене спиною, мабуть, тому я його не пізнав.

– Колесо, – коротко пояснив він.

Треба ж було йому міняти колесо саме тут!

– Не спізнююся, пане директоре.

Краєм ока я зиркав на звалище. Якщо Ясь нас помітить, усе пропало. Ну, просто капець!

– Потримай ці болти, а я подбаю про те, щоб ми обое встигли.

Не вірю! Донат хоче підвезти мене до школи? Я розслідування веду, мені ніколи кататися містом!

Потрібно було вирішувати: або я зізнаюсь, що на звалищі Ясь із Тадеком, або їду й гублю слід.

Але ж ми припустили, що Ясь принесе Тадека до школи, тож насправді немає причини стежити за ним. Аби лише він не змінив планів, бо самі розумієте – ми сядемо в калюжу, а цього Домінік мені б ніколи не пробачив.

Ага, забув сказати, що Домінік узявся стежити за Мацеком (хоч я вважав, що треба сісти на хвіст Кароліні).

Я відмовлявся, як міг, але це не допомогло. Донат перевірив, чи я добре пристебнувся, і ми як стріла помчали до школи. Приїхали саме на початок уроку.

– Біgom у клас! – погнав мене директор. Я навіть не міг розирнутися.

– Привіт! – математик був уже на місці.

– Привіт, тобто добрий день, – швидко віправився я.

Мені було важливо не привертати зайвої уваги, бо все треба обдумати.

Може, я неправильно вчинив, не сказавши директорові, що на автозвалищі Ясь і, скоріше за все, Тадек? Тепер Ясь зробить, що захоче. Цікало, де подівся Домінік. Уся надія на нього. Стілець коло мене був порожнім, тож, може, він перехопить Яся й закріє справу. Шкода лише, що я в цей часnidітиму над книжками. Дурдом-веселка... Навіть Малий був би спритніший.

Малий?

Я зірвався з місця. Від нервів я не міг видушити із себе жодного змістового речення.

– Загубив!

– Що? – Зигзаг не любив, коли його перебивали.

– Тигра! – схвильовано вигукнув я й кинувся до дверей.

Адміністраторка Золотко піймала мене останньої миті.

– Кефірчик?! Я тебе знаю! До директора, золотко!

Капець якийсь! Я пояснював, що загубив свого брата й мені треба вийти! Негайно! Однак адміністраторка не поступалася.

– Загубився один дітвак, а якщо я тебе пущу, загубляться два. Це справа дорослих, золотко... Кажеш, тигр? Плюшевий? З хвостом, вушками й вусами? Тим більше тобі потрібно до магістра Доната.

У відчай я увійшов до кабінету директора. І... присягаюся, якби міг, я б знепритомнів від здивування. На жаль, життя – це не концерт на замовлення, і навіть зімліти за бажанням не можна (так каже моя мама, коли не хоче чогось мені купити).

У кабінеті Доната-М. Доната в м'якому кріслі сидів Малий і намидав булочку.

Я подивився на директора відсутнім поглядом.

– *Who is he?* – надзвичайно спокійно запитав той. Надто спокійно.

– *He?* – у моїй голові була порожнечка.

– *Yes, he!*

– *He is my brother**, Малий, – відповів я автоматично.

---

* *Who is he?* англ. – Це хто?

He? англ. – Оцей?

Yes, he! англ. – Так, оцей!

He is my brother, англ. – Це мій брат (прим. пер.).

– Можна забути капці, підручники, пенал, власну голову, але залишити малюка, вважай немовля, саме не вулиці?! Це несусвітня!!!

– Дурня, – почув я шепті секретарки Амелії.

«Це немовля добре схovalося, якщо навіть директор його не помітив», – подумав я. І на зміну здивуванню прийшла злість на Малого.

– Якби не пані Золотко, хтозна, що могло б статися ще. Але уяви собі, бо мені уяви бракує, що оцей ось тигр спочатку звинуватив мене у викраденні брата Теодора.

– Автомобілем «Сеат-Варіо» номер WSY141G, – вставив Малий.

– А тоді сказав, що він продовжив твоє слідство. Стежив за Ясем Галушкою, який, імовірно, когось «закатрупив». На щастя, Ясь прийшов одразу до школи, а тигр кілька кроків за ним. Коли він увійшов до будинку, його перехопила адміністраторка.

13 П'ятниця, продовження

Почувся стук у двері, і крізь шпарину вигульнула голова секретарки Амелії. Вигляд у неї був дуже розгублений. Слідом до кабінету зайшло двоє поліцейських, теж дуже зніяковілих.

– Чи це ви, пане директоре, є власником автомобіля марки «Сеат-варіо», номерні знаки WSY141G? – один із них, вищий і міцніший, звернувся до Доната-М. Доната.

– Саме так! – відповів директор.

– Гм... це змінює суть справи. Скоріше за все, ми маємо справу з дурним жартом, але нам наказали перевірити, тож ми перевіряємо. Мусимо попросити вас показати нам документи на машину й саму машину.

– Показати машину? – Донат здивувався, як я, коли побачив Малого в директорському кабінеті.

Ми вийшли на парковку біля школи. Обидва поліцейські, директор, я, Малий, Амелька, адміністраторка Золотко – багацько нас зібралися. Поліцейські зазирнули до салону, оглянули багажник.

– Вогнегасник протермінований, – сказав нижчий правоохоронець.

Директор, схоже, встиг охолонути, бо спитав упевненим тоном:

– Ви обшукуєте машину, щоб перевірити термін придатності вогнегасника?

Поліцейські розгублено перезирнулися.

– Ви праві, вибачте. Ми повинні були одразу пояснити, але зараз трапляються такі речі, що поліцейському доводиться бути суворим, – пояснив вищий.

Виявилося, що десь о восьмій до дільниці надійшла заява. Якась дитина повідомила, що її брата викрадено на вулиці Довгій. Високий брюнет запхав його до «Сеата» з номерними знаками WSY141G і поїхав.

– Ми перевірили номер, і виявилося, що це ваш автомобіль.

Дурдом-веселка! Це міг зробити лише Малий, але звідки в нього телефон?

– Ми перевірили номер телефону, з якого дзвонили, і...

– I?!! – спитав отетерілій Донат.

– І виявилося, що це ваш телефон, пане директоре, – поліцейські, схоже теж нічого не розуміли.

Донат ляслув себе по одній кишені, тоді по другій.

– У мене вкрали телефон! – вигукнув він.

– Секундочку, телефоном ми зараз займемося. Однак спочатку давайте з'ясуємо... – поліцейський завагався й ніяково глянув на Доната, – ... чи ви, хм, викрали Теодора Кефірчика на вулиці Довгій, заштовхавши його до свого автомобіля?

Я мусив це припинити. Окрім мене ніхто ще не здогадався: зараз виявиться, що мій молодший брат краде телефони!

Це ж дурдом-веселка! Викрадення підручника рідного брата – це ніщо в порівнянні з крадіжкою директорського телефона. Шкода, що я перевиховував Домініка, замість займатися власним братом.

Не було чого чекати. Я похапцем пояснив поліцейським, що це я – Теодор Кефірчик, і ніхто мене не крав, мене просто підвезли до школи, але я забув про молодшого брата, бо рідко воджу його в садок, і через це сталося непорозуміння.

– У такому разі, хто телефонував і звідки в нього телефон директора? – спитав поліцейський.

Усі ми глянули на Малого, який намагався витягнути щось із кишені на животі. Дурдом-весел-

ка! Костюм тигра з кишенею, як у кенгуру. Ви колись таке бачили?

Звісно, він дістав телефон Доната-М. Доната. Коли директор міняв колесо, телефон випав на дорогу, Малий знайшов його, коли ми вже поїхали.

Я полегшено видихнув. На щастя, він не виявився злодієм. Від Малого можна сподіватися найгіршого.

Хух! Директор забрав свій телефон, а один із поліцейських пообіцяв завезти Малого до дитсадка. Однак перед цим він хотів повідомити батьків. На щастя, татів телефон був вимкнений, а мама не брала слухавку.

Я сподіався, що позбудуся Малого, перш ніж мама відповість, але цей клоун нізащо не хотів їхати з поліцейськими.

– Покажи документи! – заявив він. І не сів у поліцейську машину, доки не перевірив обох.

Господи! Він же читати не вміє! Окрім того, виявилося, що одного з поліцейських він знає, бо ходить до садка з його сином.

– Обережність, гідна похвали, – сказав магістр Донат.

Нарешті я був вільний і міг повернутися до справи скелета. На жаль, щойно я зробив крок у напрямку дверей, зі школи вибігла Золотко, штовхаючи поперед себе Домініка.

– За папороттю ховався, золотко! – оголосила обурена адміністраторка.

– Не за папороттю, а за традесканцією, – виправив завжди точний Домінік.

– То як, пане директоре, слюсаря викликати? – нервово спитала Золотко.

Директор явно був уже по зав'язку ситий незрозумілими подіями, тому зробив вигляд, що не почув.

– Бо жодного тямущого чоловіка сьогодні в школі немає, – продовжувала адміністраторка. – Пан Яцек саме нині вихідний. А хто тепер випустить золотко з туалету?

Минуло кілька хвилин, перш ніж Золотко пояснила, у чому річ. Тим часом я встиг розпитати Домініка.

– Мацек і Гжесь замкнули англійку в туалеті й, мабуть, чекали на Яся, але їх застукав Гуска, і вони побігли на урок.

– А скелет?

– Його ніде нема.

– А Ясь?

– Спізнився й пішов просто на музику. До школи нічого не приніс.

Дурдом-веселка! Це ж усе купи не тримається!

– Вони зачинили пані Буш-Кущик у туалеті? Але ж всі замки в туалетах поламані, – здивувався директор.

– У вчительському туалеті замок справний, – нагадала адміністраторка. – А загалом, я вам скажу, що якби весь педколектив не витав у хмарах, то сьогодні б ця золотко не сиділа замкнута, як злочинниця. Усі вчителі погубили свої ключі й тепер узагалі не замикають. А у вас є ключ?!

Директор збентежено глянув на адміністраторку.

– Звісно, нема. Минулого року ще загубили. Тільки я свій зберегла. У мене, як у банку. Але... але сьогодні він десь зник, мабуть, коли тигра ловила... Чекай, чекай... – раптом вона глянула на мене, як на злочинця. – А може, це все спеціально? Золотко Теодор підіслав свого брата-тигра, а друге золотко, що ховалося в квітах, – адміністраторка

тицьнула пальцем у Домініка, – забрало ключ від туалету й замкнуло пані Кущик!

Донат-М. Донат зітхнув, наче тримав на своїх плечах неймовірний тягар.

– Пані Іренко, подзвоніть до свого чоловіка, адже він слюсар. Треба випустити пані Кущик, бо вона не встигне на автобус. Я відрядив її на курси підвищення кваліфікації для вчителів англійської. А з цими шалапутами я сам поговорю!

– От бачите! Я зовсім забула, що Владислав – слюсар. Це все нерви, пане директоре. Уже біжу!

Директор завів нас до свого кабінету. Звісно, ми все заперечили. Домінік лише раз прибрехав, коли сказав, що не бачив, хто замкнув у туалеті вчительку англійської.

– Я весь час стежив за кабінетом біології. Адже сьогодні має знайтися Тадек, – уже чесно пояснив він.

Трохи зле, що нам довелося нагадувати директорові про слідство, оскільки справу й досі не було розкрито, і ми потребували ще трохи часу. Окрім того, Донат почав розпитувати про подробиці.

– Ми з'ясували, що Тадека відкрутили від підставки під вечір минулої п'ятниці. Можливо, викрадач сховав його деся у школі, а може, виніс. Так чи сяк, він планував повернути його в понеділок, перш ніж хтось зауважить зникнення

скелета. На жаль, щось змінило його плани. Ми не знаємо, що саме, можливо, хвороба вчительки англійської, але це лише припущення. Нам треба ще трохи часу, щоб остаточно це підтвердити чи заперечити.

— Так чи сяк, факт, що вчительку англійської саме сьогодні замкнули в туалеті, може також бути пов'язаним із викраденням скелета, — додав я.

Інформацію про негідну роль Кароліни у викраденні Тадека я вирішив наразі замовчати. Для мене було важливо якомога швидше вийти з ка-бінету.

— Пов'язане? Пані Кущик і скелет? Яким це чином воно пов'язане? — директор намагався нас зрозуміти.

Ми не відповіли. Бо не знали, як. Нам потрібно стежити зараз за Ясем і рештою злочинців, може тоді б з'ясувалося, як.

— Досить! У понеділок я повідомлю поліцію! Зникло шкільне майно! Я й так надто довго із цим!

— Зволікав, — договорив Домінік.

— *That's...* щось таке. Йдіть!

— *It**, — цього разу я випередив Домініка.

У секретаріаті ми витягли в Амельки одну, на думку Домініка, цінну інформацію. Пані

---

* *That's it*, англ. — Все! (прим. пер.).

Буш-Кущик справді прийшла сьогодні до школи, але тільки щоб залишити свої заміні перевірені контрольні. І десь о дев'ятій мала їхати на курси для вчителів англійської.

– Ясно, – прошепотів Домінік. – Її замкнули, щоб Ясь і Тадек могли з нею побачитися.

Можливо... але навіщо?

Пролунав дзвоник на перерву. Коли ми вийшли із секретаріату, пан Владислав, чоловік адміністраторки Золотко, розбирав замок у дверях туалету. Замок піддався дуже швидко, однак з туалету не вибігла ощасливлена свободою пані Кущик.

Адміністраторка прочинила двері.

– Золотко? – ледь чутно покликала вона.

Я глянув із-за її плеча.

У туалеті на столику біля раковини сиділа вчителька англійської й міцно спала.

– Бачиш, золотко, у неї, бідолашки, двійко малих дітей. Невиспане золотко, – адміністраторка виправдала пані Кущик в очах чоловіка.

– То, може, її ще на годинку замкнути? – запитав співчутливо пан Владислав.

І тієї самої миті, наче пожежна сигналізація, голосно заверещав дзвоник. Буш-Кущик упала зі столика й одразу прокинулась. Адміністраторка Золотко швидко провела її до вчительської.

П'ятниця, продовження

14

І це був кінець дивних подій того дня. На кожній перерві ми спостерігали за Ясем, Мацеком і Кароліною. Ясь був помітно пригнічений, Мацек злий, а Кароліна спостерігала і за нами, і за Мацеком.

На довгій перерві Донат-М. Донат оголосив загальні збори й повідомив, що він обурений неприємною ситуацією, яка сталася з пані Буш-Кущик, що він дізнається, хто її замкнув, але вже тепер радить винуватцю вибачитися перед учителькою й добровільно прийняти покарання.

– І ніщо жартівниківі не допоможе! Я йому таке влаштую, що довіку не забуде! – директор так рознерувався, що аж заговорив повними реченнями, чим здивував усіх присутніх. – Хіба що грушки!

На щастя, цього разу він не додоговорив, тобто повернувся до звичного формату. Як відомо, звичка – друга натура людини, і коли ця людина – директор школи, він не повинен раптово змінюватися, бо учні не люблять сюрпризів. Учителі, зрештою, теж.

– На вербі виростуть! – полегшено закінчила Бульбашка.

– Перед цим хтось мусив забрати ключ зі скриньки в пані Іренки! – гримів директор. – Тому я закликаю кожного, кому відомо щось про долю цього ключа, зголоситися. Будь-яка інформація може виявитися!

– Важливою! – вигукнув Гуска, хоч він рідко доповнював висловлювання Доната-М. Доната.

Після цього, як завжди в таких випадках, запалатиша. І раптом чиясь рука несміливо потягнулася догори, а всі погляди спрямувалися до неї.

– Це випадково не цей ключ? – тихенько запитала пані Румба (вчителька музики), піднявши над головою непримітного ключика.

– Перепрошую, золотка! – невідомо звідки виринула адміністраторка Золотко. Вона розштовхала натовп учнів і стала біля пані Румби. – Він! – захекано вигукнула вона.

Де-не-де почулося хихотіння, але швидко стихло.

– То це ви наслали на мене тигра?! – у голосі адміністраторки було стільки подиву й образи,

що ніхто не наважився розсміятися. Зрештою, окрім мене й директора ніхто не знав, про якого тигра мова.

Я відчув себе дуже важливим, навіть Домінік не розумів.

Пані Румба мовчала, цілковито збентежена.

– І ви замкнули пані Кущик у туалеті?! – продовжувала ображена адміністраторка.

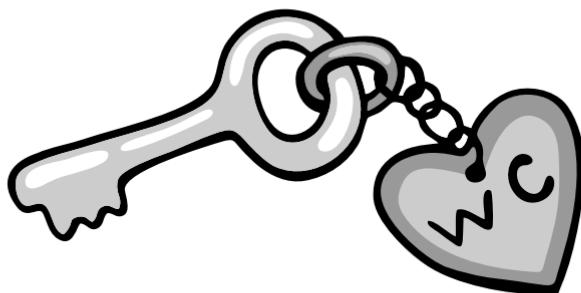
Румба замахала руками, немов хотіла злетіти.

– Та ні ж бо! Я нікого не замикала! Ключ потрапив до мене за нетипових обставин, але... але я не можу розповідати привселюдно, бо це особисте.

Після цього запала тиша, якої наша школа досі не знала. А я вже не знав, що думати.

На жаль, директор сказав:

– Звичайно, поговорімо в моєму кабінеті, прошу, – і на цьому завершив збори.

Дурдом-веселка, хіба ні? У чому тут річ?
І де Тадек?

— Цікаво, як Румба отримала ключ? Адже останнім його тримав Мацек, — Домінік, здавалося, уперше розгубився. — Насправді це не вплине на повернення Тадека, але я не люблю лишати питання без відповіді, тож спитаймося Амельки. Вона завжди знає директорські секрети, бо двері кабінету ніколи до кінця не зачиняються, — продовжував Домінік.

Після уроку ми помчали до секретаріату.

Повідомили Амельці, що йдеться про справи набагато важливіші, ніж нездорова цікавість. І що це піде на користь школі, якщо вона перекаже зміст розмови між директором і Румбою.

Вона не погодилася. Я повірити не міг! Плювати вона хотіла на Тадека й ключ, який від самого ранку гуляв школою.

— Шуруйте на заняття! — просичала вона.

Довелося змінити тактику.

— Ага, я був учора в магазині, бачив твого Павелка. Він говорив із приятелем... про тебе.

Амелія глипнула на мене, але вже не сказала «шуруйте».

— Він купував подарунок на якісь іменини чи день народження. Мабуть, для тебе, ні? Але що ж, таємниця — це таємниця, хоч я бачив, що він купив...

– Точно, у тебе ж день народження! – прийшов мені на допомогу Домінік.

– Він страшенно довго вибирав, мабуть, закохався по вуха. І сказав...

– Нізащо! – Амелія розбила наші мрії про обмін інформацією.

– Але ж ідеться про розслідування. Скажи, не будь занудою! – наполягав Домінік.

– Учителька музики не має нічого спільногоЯ із крадіжкою Тадека. Ключ потрапив до неї дивним чином. Вона взяла його з особистих причин. І точно не замикала Буш-Кущик у туалеті. Це все! – Амелія була непохитна.

«Ще впертіша за Малого», – невдоволено подумав я.

– Можу сказати вам лише те, про що зараз і так дізнається вся школа: директор саме пішов допитати 6-Г щодо ключа. Але, як ви, напевно, здогадуєтесь, нічого конкретного він не дізнається. Ніхто нічого не бачив, ніхто нічого нечув, чи не так? – Амелька сердито глянула на нас.

Я знизав плечима, для нас не було новиною, що ключ потрапив до 6-Г, і що Донат нічого не дізнається. Мусить задовольнитися тим, що йому сказала Румба. І він або заспокоїться, або застосує колективну відповідальність.

Ми пішли, знічені. Двері за нами не встигли зчинитися, а Амелька вже щебетала в слухавку.

– Павелку, можеш розраховувати на нагороду... Не скажу, це секрет... Дуже тебе люблю, котику. Теж цілую...

Дурдом-веселка із цими дівчатами.

– Ти їй набрехав про подарунок на день народження, а вона тішиться як дурна, – підсумував Домінік.

Після уроків ми одразу пішли до мене. Я був пригнічений. П'ятниця минала, а в справі Тадека нічого не з'ясувалося. Що я за детектив такий?

Я вирішив, що нам лишається одне: притиснути Яся й змусити його в усьому зіznатися.

– Спробуймо, у нас є час до понеділка, – запропонував Домінік.

Ми вже виходили з дому, щоб іти до Яся, коли у дверях зіштовхнулися – оце так! – із Ясем.

– Мені потрібно з вами поговорити! – почав він на диво рішуче.

У мене промайнула думка, що йдеться про «Померлого Ромео» (пам'ятаєте ту байку, у яку повірила його бабуся), і що зараз нам дістанеться, а насправді мені, бо це була моя ідея.

– У мене є для вас робота...

Решту слів заглушило винятково голосне «туру-ру!». Тато саме почав вправлятися.

У такий момент, дурдом-веселка!

– Ходімо на горище! – запропонував я.

Це було єдине тихе місце, хоч і не надто схоже на офіс детектива, запилюжене і в павутинні. Ну, але нічого не вдієш.

– Апчхи! Апчхи! – розчхався Домінік.

– Апчхи! – повторив за ним я.

Лише Ясь залишався незворушним. Я кинув на нього оком. Вигляд у нього був жахливий, як у мертвого Ромео, що принаймні тиждень пролежав у морзі.

– Я чув, ви шукаєте скелет для директора, – заговорив Ясь, а я придушив наступний пчих, щоб нічого не прослухати.

– Так, ми отримали таке замовлення, – визнав Домінік.

– У мене теж є для вас замовлення. Але мусите пообіцяти, що все залишиться між нами, – Ясь подивився на нас такими очима, ніби ми вже його здали, а він готовався прийняти покарання.

– Не хвилюйся. Цього не станеться. Професійна таємниця, – запевнив його я.

Ясь раптово гепнувся на старий диван і зник у хмарах пілюки. А коли все вляглося, ми побачили, що він весь якось здувся (Ясь, не диван, диван і так уже давно перетворився на мотлох).

– Потрібно знайти скелет. Я заплачу частинами, але потрібно знайти його до понеділка, – видушив він із себе ледь чутно.

Я витрішився на нього. Два замовлення на один скелет? Це як? Невже Ясь остаточно збожеволів?.. Так не можна! Адже він головний підозрюваний! Злодій хоче, щоб ми знайшли його здобич? Це ж просто на голову не налазить!

Зруйнував нам розслідування! Якщо це не він украв Тадека, то хто тоді?

– У понеділок директор повідомить поліцію й мене арештують, – Ясь закрив лице долонями й почав погайдуватися вперед-назад.

Я запитально глянув на Домініка.

– За що його арештують?

– За крадіжку скелета, звісно, – абсолютно спокійно відповів Домінік.

Як він може бути таким спокійним? А Ясь що? Вважає нас за ідiotів?! Викрав – і забув, де сховав?! Це ж маячня...

Домінік глянув на мене критично.

– Тадек зник двічі. Раз його викрали з кабінету біології – і це була справа рук Яся.

– Моїх, ясно, як білій день... На вихідних він лежав у комірчині Мандарина, у мішку. Гравці збірної мають власний ключ, розумієте? Але довше тримати його там було небезпечно, хтось міг зазирнути до мішка.

– У понеділок, коли виявiloся, що вчителька англійської на лікарняному, Ясь забрав скелет зі школи. Хотів потримати його до повернення англійки.

– Удома відповідної схованки не було, оскільки бабуся прибирає чотири рази на день, тож я кинув мішок за паркан, в ожину. Кому б хотілося лазити там і дряпатися до крові, – втрутився Ясь.

– Однак у п'ятницю вранці Ясь не знайшов мішка з Тадеком.

– Це я знаю, він шукав його на автозвалищі на Довгій. Але чому йшов манівцями? Чому не перестрибнув через паркан? (Міг перестрибнути, перевірте на карті).

– Лише з боку Довгої видно, чи там є собаки, розумієте? Їхня будка біля брами, – пояснив Ясь. – Зазвичай уранці їх нема, їх годують. Люлек і Льолек впustять будь-кого, але...

– Не випустять, – докінчив Домінік.

Нарешті все почало складатися в єдину картину, хоч не до кінця зрозумілу. Кароліна домовилася з Мацеком. (Навіщо? Це вже відомо, щоб звести зі мною порахунки, а Мацек хотів допекти Донатові-М.) Це Мацек підмовив Яся вкрасти Тадека, Ясь прокрався в кабінет біології, відкрутив скелета, підкинув мій підручник і, наче нічого не сталося, вийшов. І зовсім не крізь вікно, як я спочатку був думав, бо хтось би помітив, що воно відчинене, а всі допитувані стверджували, що вікна були зачинені.

Він вийшов крізь двері, певно, вічно неуважна Бульбашка забула їх замкнути.

– Не Бульбашка, а Кароліна, – заперечив Домінік, який, немов радар, перехоплював мої думки. – Це тому вона склеїла листа, наробила помилок, щоб ніхто на неї не подумав (з мови в неї лише «відмінно»). У листі написала п'ятниця, бо, напевно, як ти, вирішила, що скелет комусь потрібен на Геловін. Запідозрила Мацека й запропонувала йому допомогу з біології, щоб витягнути зізнання.

– Я не встигаю, – зауважив я. Якщо Кароліна допомогла злодію винести Тадека, це лише підтверджує мою гіпотезу. Вона все підлаштувала!

Ясь, схоже, встигав ще гірше, бо спітав, ще й обурено:

– А Кароліна що має до моого скелета?!

– Це ж елементарно, – зітхнув Домінік. – Ти помиляєшся, думаючи, що Кароліна підбила Мацека на цю пригоду. Вона лише випадково сама в неї вплуталась, а потім намагалася приховати свою участь. Сподівалася, що до п'ятниці знайде Тадека, підкіне його до кабінету й усі про нього забудуть. І точно ніхто не пов'язуватиме її з викраденням скелета. Тепер розумієте?

Ясь заперечив.

– Кароліна, відмінниця, забула замкнути клас, і це частково з її вини злодієві вдалося винести шкільне майно. Підвела Бульбашку. А біо-

логічка їй довіряє, дає ключі від власного столу, розумієш?

– Хочеш сказати, що вона злякалася, коли директор мене викликав? І швиденько склеїла листа, щоб виграти час? – спитав я.

– Угу. Гадаєш, можна стати прокурором, якщо ти був замішаний у злочині, навіть мимоволі?.. – Домінік глибоко замислився.

Я вирішив упорядкувати факти (шкода, що на горищі немає комп’ютера).

Отже, усе (з точки зору Домініка, мені потрібно ще це обдумати) було так: Бульбашка одразу після біологічного гуртка побігла на побачення з Тадеком (нареченим, не скелетом). Кароліна завжди замикала клас, тож Бульбашка не сумнівалася, що так і було. Але цього разу Кароліна прокололася й забула замкнути двері. На думку Домініка, віднедавна вона чимсь дуже переймається і буває, не слухає на уроках. Я цього не помітив – як була наприндженна, так і лишилася.

Через гіпотетичну помилку Кароліни Ясь спокійно вийшов крізь двері. Сховав скелет у комірчині Мандарина, а в понеділок уранці мав його забрати й використати під час уроку англійської, а потім Мацек і Жесь збиралися віднести Тадека до порожнього біологічного кабінету. На жаль, англійську скасували, тож Ясь забрав скелета й сховав його в кущах ожини за парканом. У п’ятницю

збирався принести його назад до школи, на англійську. Саме того дня його клас здавав на оцінку шпаківні, тож великий мішок нікого б не здивував.

– Тадек складався навпіл, як велосипед нашої бабусі, – буркнув Ясь.

– Мацек не знав, що Ясь не знайшов скелета, від думав, що все йде за планом. Несподіванкою стало лише те, що англійської з пані Кущик знову не буде. Тож він удався до крайнощів. Узяв ключ адміністраторки від учительського туалету (тут Мацекові несподівано допоміг тигр, але він і так би впорався) і замкнув там пані Кущик, – Домінік продовжував свої роздуми. – Ключ він мав передати Ясеві, щоб той звільнив учительку англійської, але Ясь запізнювався. Тоді Мацек потрапив у лапи Гуски, і його погнали на історію. Хоч-не-хоч пішов на неї із ключем від туалету.

– Мені ще сьогодні потрібно було отримати трійку. Без трійки з англійської вся команда вилітає, бо програє чемпіонат. Дотумкали? А тепер, якщо до мене добереться поліція, це буде капець. Жодна спортивна школа не візьме мене навіть через сто років!

Ясь тяжко зітхнув.

Цього я вже не розумів. Мацек замкнув Кущик, щоб Ясь отримав трійку з англійської?

– Ти спізнився, з Мацеком не побачився, тож пішов на музику до Румби. Ти знав, що Кущик замкнена в туалеті? – звернувся до Ясі Домінік.

– Мацек есемес вислав, що вона там сидить і щоб я взяв...

Щось затріщало в далекому темному кутку.

– Щоб узяв ключа, бо я сиджу біля...

Грюкнуло.

– Вікна...

Я почув жахливий шум і раптом мені на голову звалився смердючий кожух... Доки я зривав з голови цю гидоту, тупотіння ніг на сходах виказало винуватця.

– Малий! Я тобі цього не подарую!!! – крикнув я й кинувся навздогін.

15 П'ятниця, продовження

Я полетів із двох останніх сходинок з таким гуркотом, що заглушив тубу. Тато припинив грати й вискочив у коридор.

- Усі живі?! – спитав він.
- Усі! Але дехто зараз помре! – запевнив я, розтираючи забите коліно.

Тато повернувся до туви й своїх занять, а я вирішив раз і назавжди розібратися з Малим і Бартусем. Утрьох ми обшукали весь дім, згори донизу. І нічого. Жодного сліду. Дурдом-веселка! Навіть Домінік не мав припущенінь, де їх шукати.

Скрипнули двері, мама повернулася з роботи і, на щастя, не здивувалася, що Малий не вибіг її зустрічати. Вона звикла до його чудасій. Попри це, мама не промовчала.

– Чому тут нині так спокійно? Чого ви всі такі брудні? Вигляд у вас, наче ви на горищі прибирали, – коментарів могло бути більше, але тато раптом почав грати на найвищих нотах, тож мама відмовилася від решти питань. – Я прийму душ, а ти перекричи тата й скажи, хай розігріє щось поїсти.

Вона пішла до ванної, а я приніс табуретку, щоб зазирнути на антресоль, розташовану саме над дверима ванної. Щойно відчинивши дверцята (вони завжди заїдали), я почув жахливий вереск, голосніший за тубу. Перш ніж я зорієнтувався, що вереск лунає з ванної, хтось розчахнув двері із силою урагану. Двері вдарили мою табуретку, я впав і гепнувся головою об підлогу, та перед цим ще встиг здивуватися, що мама вилетіла з ванної в самому рушнику.

А тоді серед тиші пролунав розплачливий мамин крик:

– О Господи, я його вбила!

Я розплющив очі й не на жарт перелякався. У мене вдивлялися вибалущені очі й було їх багато. Я повернув голову й побачив, як у ванній з кошика для брудної близні вилазить Бартусь. На його відстовбурченому вусі висіла татова шкарпетка, найсмердючіша з усіх шкарпеток.

– Йому личить, – розважливо прооказав я, але батьки вирішили, що я марю й почали благати не вмирати, доки не приїде швидка.

От дурдом-веселка! Не потрібна мені жодна швидка!

– Зі мною все гаразд. Але цього халамидника треба піймати, перш ніж він знову десь зникне! – я тицьнув у Бартуся, який устиг сховатися за Ясем.

Я встав, аби довести, що зі мною справді все гаразд. А тим часом Домінік уже допитував Бартуся.

– Я зателефонував лікареві Альбешті, – тато повідомив, що сімейний лікар буде тут через кілька хвилин.

Мама трохи заспокоїлась. І навіть почала виправдовуватися.

– Дивлюсь, а кошик ворушиться. Я підняла кришку – нічого, брудні речі й тхне татовими шкарпетками. І раптом шкарпетки почали підніматися, як живі. Навіть Малий не настільки дурний, щоб лізти в кошик із татовими брудними шкарпетками, тому...

Я зрозумів, що сталося. Бартусь сховався в кошику для білизни. А коли мама зайшла й почала роздягатися, завовтузився під купою одягу...

– Що?! Що ти кажеш?! – зарепетував Домінік, і це було геть на нього не схоже.

– Він що, спікся? – Бартусь жалібно скривився.

– Ти спік Малого?! Як?! – наполегливо допитувався Домінік.

Бартусь скривив губи підківкою.

– Нічого не скажу, і-і-і... – зарюмсав він, але з ока не витекло ні слізинки.

– Кажи, де Малий, бо зараз викличу поліцію, і тебе заберуть у каталажку, бо ти підглядав за голими жінками! – вигукнув я.

– Теосю!!! – одночасно обурилися батьки.

– Опинишся за ґратами, сто пудів, – спокійно підтримав мене Ясь. – Де ти його спік?

Бартусь показав на кухонні двері. – У духовці, – пробелькотів він.

Мама перша збагнула страшну правду.

– Божечку-татунцю! – вона із криком кинулася до кухні й так різко смикнула за ручку духовки, що видерла її разом із кріпленням.

– Кхе-кхе! Мамусю-у-у, розгорни мене... – почули ми голос Малого.

Він сидів у духовці, так скручений у клубок, що навіть голови не було видно.

– Пане лікарю, будь ласка, може, ви спочатку оглянете Теося, а я поки що дістану Малого з духовки, – тато запросив лікаря Альбешту.

– З духовки, кажете? – із сумнівом спитав лікар. Однак, побачивши скрученого клубком Малого, більше ні про що не питав.

Малий, хоч уже звільнений, продовжував ховати голову між колінами й удавати, що не може розігнутися. Ми намагалися його випрямити, але він уперся.

Я здогадався, у чому річ. От хитрун! Якусь мить я готовий був йому пробачити все. Зрештою, тісна й закіплюжена духовка – не надто приємне місце.

– Хай Теось пообіцяє, що не покарає мене, – зажадав він тремтячим голосом.

Батьки й лікар подивилися на мене так, наче це я був винен.

Малий знову переміг, а я, замість продовжувати розслідування, поїхав з татом на рентген чепра.

Дурдом-веселка... Самі бачите, що витримати це все неможливо.

Лікар заспокоїв тата, однак порадив наглядати за мною. Батьки сприйняли це надто буквально. Тато сів у кріслі напроти моого ліжка. Мама про всякий випадок забрала до себе Малого, бо за ним теж воліла наглядати. Вона боялася, що перебування в духовці могло йому зашкодити.

На щастя, тато швидко заснув, тож я обережно вийшов із кімнати. Із-за дверей батьківської

спальні я почув голос Малого. Він розповідав про стометрових глистів, яких переміг, доки сидів у духовці. А мама лише повторювала: «Ти такий відважний!»

– Як сто чогтів! – погодився Малий.

Я навшпиньках підійшов до телефону, взяв слухавку й замкнувся з нею в туалеті. Я конче мусив дізнатися, яку ще інформацію Домінік витягнув з Яся, доки мене не було.

Домінік не спав. Навіть не чекаючи на моє питання, почав розповідати:

– У Мацека першим уроком була історія, тобто над кабінетом Румби. І він, і Ясь сидять коло вікна, тож Мацек вислав Ясеві есемес. Написав, що спустить ключ від туалету на шнурку, щоб Ясь його взяв і випустив пані Кущик. Однак, коли Мацек опустив ключ, коло вікна стояла Румба, і це вона, а не Ясь, узяла ключ.

– Чому вона його взяла й нікому не сказала?

– Бо вона зустрічається з Гускою.

– Що?!! – здивувався я, здається, дещо заголосно, та, на щастя, мене ніхто не почув.

– Вона ж сказала на зборах, що ключ – це справа особиста, чи не так?! Мацек прикріпив до ключа записку. Написав «surprise!» Ясь – не геній, тож Мацек нагадав йому, що треба сказати, звільняючи Кущик. Але Румба зрозуміла це

по-своєму. Розумієш, отримала ключ із запискою «сюрприз» і вирішила, що це від її коханого.

– Що це – ключ від її несподіванки? – намагався я зрозуміти Домініка.

– Щось типу цього. Потім на перервах вона чергувала нагорі й на перший поверх не спускалася, тому не знала, що сталося з Кущик. Гуска чергував у роздягальні, і через це вони з Румбою до зборів не балакали...

– Але я не розумію, чому Ясь мав сказати «surprise» й навіщо йому для цього скелет?

Мене перервав грюкіт у двері. Це не було обережне стукання.

– Теосю! Тобі погіршало?! – почув я занепокоєний татів голос.

Вони, схоже, подуріли із цим наглядом! Довелося вимкнути телефон і вийти.

У коридорі стояли батьки. Коли вони перевоналися, що я не помираю, заспана мама пирхнула:

– Такий великий, а вічно пильнувати треба! Що ти там так довго робив?! Бери приклад з Малого, він спить, як немовля.

Дурдом-веселка! Невже це така дивина, що п'ятирічний хлопчиксько уночі спить, як немовля?

– Що можна робити в туалеті?! Ну й питання! – я теж пирхнув і додав саркастично: – Ялівцеву ковбасу їсти!

На жаль, батьки не зрозуміли моого сарказму. Я чув по телевізору, що по всьому світу старші люди не розуміють молодших, а молодші – старших. Це нерозуміння дуже небезпечне, бо через нього формуються шкідливі звички. Батьки повинні знати про це й не провокувати таких ситуацій. Навряд вони хочуть, щоб у мене з'явилася якась шкідлива звичка.

– Знову зникла?! – тато із незвичною як на таку пізню пору швидкістю побіг до холодильника. А тоді з кухні почулося кілька прокльонів.

Мама зміряла мене поглядом, у якому було стільки ж подиву, скільки й занепокоєння.

– Ти справді в туалеті ковбасу єв?

Дурдом-веселка з такою сімейкою! Не чіпав я ковбаси, бо ненавиджу її запах, усі про це знають!

Перш ніж дати мені спокій, батьки змусили мене почистити зуби, а тоді я перейшов під мамин нагляд. Схвильованого зникненням ковбаси тата відправили глядіти Малого.

Субота **16**

Почалася субота. Ми були за крок від Тадека, треба було лише витягнути з Яся кілька пояснень і знайти мішок зі скелетом, який, скоріш за все, досі лежав десь в ожині. У п'ятницю Ясь поспішав на урок англійської, нервував, тому добре не обшукував звалища.

Проте, коли щось видається простим, воно одразу ускладнюється (я повторююсь, але що вдієш). Гаразд, так чи сяк, суботній ранок не віщував ніяких перешкод. Насправді варто почати з опису чудового дня, бо так роблять усі письменники. Описують кучеряві хмарки, щебетання птахів, мовляв, день почався ідилічно, і ніхто не чекав жодних несподіванок. Не лише люди, а й природа.

Проте я не описуватиму хмарки та інші дурніці, щоб переконати вас, що насправді ніхто нічого

не сподівався. Немає в мене такого таланту. Так чи сяк, із самісінького ранку я запевнив батьків, що почуваюся чудово (хотів додати, що навіть живіт після ковбаси, якої я не їв, не болить, та вчасно прикусив язика, бо мене б точно залишили з метою подальшого нагляду). Із Малим теж нічого поганого не відбувалося, тож тато полегшено взявся грati на тубi, а мама поїхала міряти нові дiлянки, тобто на роботу. Малий залишився сам, хоча теоретично ми з татом по черзi його глядiли.

Як я вже писав, у справi скелета нiби майже все з'ясувалося, але бракувало кiлькох елементiв, зокрема самого скелета.

Із самого ранку прийшов Бартусь, і я почав з питання нiби дуже простого, проте важливого.

– Хлопцi, чи можна якось домовитися з Люлеком і Льолеком? Питаю, бо хочу, щоб ви стали експертами моого детективного бюро.

Дарма я про експертiв ляпнув. Замiсть отримати вiдповiдь, що задовольнила б мене, довелося пояснювати, що експерт – це не експрес і не еспресо.

– Це донощик, – по-своєму пояснив Малий.
– Або брехун! – додав Бартусь, і обое невдоволено набурмосилися.

Дурдом-веселка!

Урештi вони таки розговорилися. Фургон дає собакам сосиски, щоб тi не галасували й не при-

вертали уваги сусідів, а одразу загризали непропущаних гостей на звалищі.

– А ми даємо їм ялівцеву ковбасу! – Малий похопився, що забагато сказав, й обома руками затулив рота.

То ось чому ялівцева ковбаса постійно зникала з холодильника!

– Чекай-но, тато дізнається! – настрахав я Малого.

Несподівано на мене накинувся Бартусь.

– Ми експреси! А що скаже експрес – таємниця!

Я глибоко зітхнув і зробив вигляд, що погоджуєсь. Час ковбаси ще настане, зараз у мене були важливіші справи.

– Пам'ятай, ялівцева ковбаса, – нагадав мені Бартусь. – Люлек і Льюлек тебе полюблять і дозволять гратися машинами. І впустять тебе до тунелю, якщо захочеш.

– Але не йди туди, бо тебе вкраде темна шила, – попередив Малий.

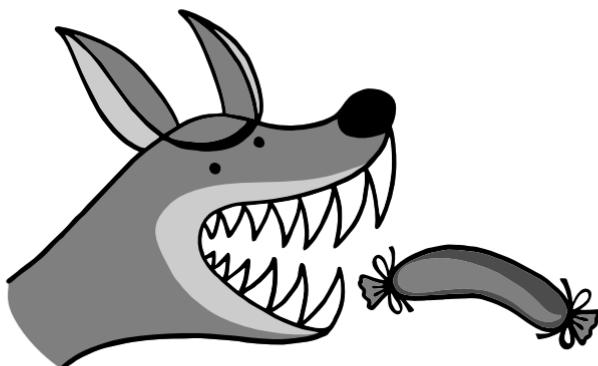
– Сила, – виправив його Бартусь. – Бо там живе полигач машин.

– Поглинач, – цього разу Малий був точніший.

Я перестав їх слухати. Награються в дурні комп’ютерні ігри, а тоді верзуть щось про поглинача машин. Краще б мама всі їхні ігри перевірила,

а не в моїх постах нишпорила. Вона аж надто перестраховується (виростить безпорадного маминого синочка, і що я потім робитиму?). Коли мама добирається до компа, її неможливо відтягти від монітора. І це все для мого добра, бо задовге сидіння в мережі перетворює людей на тупаків. Добре, хоч тато в цьому плані ненормальний. Тобто, у нього є лише одна комп'ютерна манія, яка не вимагає багато часу. Він щодня перевіряє стан рахунку, і переконавшись, що хакери нас не обікрали, перестає цікавитися життям у мережі. От це і є ненормальне: сісти за комп і відразу встати, розумієте?

Але це так, до слова. Повертаючись до головного питання, експерти сварилися через поглинача машин, а я зазирнув до холодильника. За ковбасою й слід загув. Нічого дивного, що тато лаявся серед ночі.

Тепер я знов, хто її тягає, проблема в тому, що в справі Тадека це мені не надто допомагало. Я подзвонив Ясеві. Він відкрив холодильник і почав флегматично перелічувати: твердий сир, домашні яйця, молоко коров'яче...

Це ж дурдом-веселка! Я ледве витримав до кінця. Ясів холодильник був повніший за наш, але ялівцевої ковбаси там теж не було.

Лишився Домінік.

– У холодильнику нема, але по дорозі куплю, а ви чекайте. Нічого без мене не робіть. Без ковбаси на звалище краще не йти. Пси нібіто зникають на час сніданку, але ніколи не відомо, коли вони можуть з'явитися знову, – радив Домінік.

– У Кароліни є ковбаса, – мої експерти врешті перестали сперечатися.

– Ти дав Кароліні батькову ковбасу?! – я витріщився на Малого.

Можна годувати ковбасою собак, але Кароліну?..

– Тато – не батько, а тато, – виправив мене Малий. – А Кароліна нас допивувала, бо вона протокол. Питала про Люлека й Льолека. І тепер у неї є власна ялівцева ковбаса.

– Вона дивиться на Люлека й Льолека в бінокль, бо вона протокол, – додав Бартусь.

– Прокурор, – виправив я.

Ха!.. Домінік поквапився, виключаючи Кароліну зі справи. Насправді Ясь не знає, що дівчинсько домовилося з Мацеком, але вона могла зробити це за його спиною. Хотіла мені допекти, а коли виявилося, що скелет зник, запанікувала й вирішила шукати його самостійно.

– Заплати нам! – дуєт Малого й Бартуся вирвав мене із задуми. – За іфо... за інформацію!

Ну, не дурдом-веселка?!

– Спочатку я перевірю, чи ваша інформація правдива! – рішуче сказав я й швидко вийшов із дому.

За мить я був у Ясі. Ми видерлися на паркан, щоб згори спостерігати за автозвалищем. Серед безладу, що там панував, непросто було побачити чорний пластиковий мішок. Насправді якісь мішки лежали біля воріт, але з них стирчали старі «дворники», а не пожовклі кістки.

Згори ділянка нагадувала захаращений автомобільний цвінттар: самі побиті машини й іржаві демонтовані запчастини. Ліворуч, на межі з ділянкою пана Олека (так каже на нього Ясь, бо я його лише бачив), доглянутою й чистесенькою, просто мрія, стояв високий ангар (але про це я теж колись згадував).

Із паном Олеком ви ще не знайомі й не познайомитесь. Його будинок, поєднаний з подвійним гаражем, та доглянутий садок довкола – найбагатші з усіх будинків і садків на вулиці Довгій. (Hi, я не можу! Мій логічний розум відмовляється сприйняти, що вулиця Довга має таку ж довжину, як Коротка!) Пан Олек десь із півроку тому поїхав мандрувати Андами, а будинок винайняв якомусь багатієві, котрий, на Ясеву думку, дуже рідко там з'являвся.

Раптом щось страхітливо скрипнуло, аж мені зуби заболіли, і хтось прочинив іржаві двері складу.

– Люлек! Лъолек! – почув я знайомий голос.

Пси забігли до складу, а я ледь з паркану не гепнувся, бо після зникнення ковбаси розв'язав наступну загадку, що мене мутила.

– Чуєш! Я знаю, звідки мені знайомий цей голос! Це один із чуваків, що піймали мене, коли я стежив за Кароліною, на мене напісяв боксер,

а потім піймав за комір! – прошепотів я до Яся. (Звісно, це не боксер мене обпісяв і піймав за комір, але я скоротив історію, бо деталі тут були неважливими). – То це він – Фургон? – спитався я вже конкретно.

– Ну, Фургон – це той із собаками, він тут запчастинами торгує, старими, – Ясь і далі був ніякий. Як учора здувся, так і лишився. Мабуть, не вірив, що Тадек знайдеться.

Ха! Виходить, чуваки, що піймали мене під час підглядання за Кароліною були з автозвалища. Але коли так, чому їм заважало, що я стежу за Кароліною? Цікаво, чи в Домініка була б якась гіпотеза на цю тему?

От-от, Домінік, чому його досі нема? Навряд він стоїть у черзі по ялівцеву ковбасу. А може, вирішив діяти самотужки? Ми сидимо на паркані, як двійко йолопів, а він уже знайшов Тадека!

– Стрибаймо! Пси зачинені разом з тим Фургоном. І дуже добре! Доки вони поспідаються, ми знайдемо мішок з Тадеком! – вирішив я й зістрибнув. Ясь учинив так само.

Субота, продовження

17

Якусь мить ми стояли непорушно, але нічого не відбувалося. Не скрипнули іржаві двері, не з'явилися дві великі щелепи. Порядок.

– Може, ти врешті скажеш, навіщо поцупив Тадека? – спитав я після того, як ми вирішили, звідки почати пошуки.

Ясь зітхнув. Я знав, що перш ніж я щось із нього витягну, міне трохи часу.

– Бо я з англійської повний дуб, – почав він.

І стусонув ногою кілька іржавих бамперів.

– Повний капець... О, вентиляторний ремінь від...

Я стиснув зуби. Із Ясем потрібно бути терплячим, це не Бартусь, що базікає за трьох.

– Мені світить кіл у кінці семестру. Ясно? Я – нуль, круглий, як місяць, – Ясь подивився на мене, явно шукаючи співчуття.

Я кивнув головою.

- Місяць не завжди круглий.
- Ну... можливо, – пробурчав він.
- Але навіщо тобі Тадек?

– Тренер, Мандарин, сказав, що на кубок воєводств пойдуть лише гравці з хорошими оцінками, тобто вищими, ніж двійки. А переможці мають шанс вступити до спортивної гімназії, ясно? Мені страшно на цій гімназії залежить, ясно? За додаткові досягнення дають бали, ясно?

– Ну. Ясно, ти й Мацек найкращі в команді, але вам світять коли. Він підтягує біологію з Кароліною, а ти... зі скелетом?

Ясь подивився на мене, як колись баран у селі в дідуся, за три секунди до того, як за мною погнатися. Але про це згодом, бо є важливіші справи...

– Розумом ти не вдався, – флегматично заявив він (Ясь, не баран). – Кущик сказала: «Видуши із себе хоч одне речення правильно англійською, і я так здивуюся, що не поставлю тобі одиниці».

Та-ак, це все трималося купи, але закручене було, як коркотяг... Дурдом-веселка, хіба ні? Ясь вивчив «*Surprise! I'm happy!*» і вирішив здивувати пані Кущик.

- Дослівно здивувати? Так?
- Ну. Мацек вигадав. Позичимо Тадека, відчінімо зненацька двері класу, спочатку ти покажеш

Тадека, а тоді вигукнеш «*Surprise! I'm happy!*». Здивування гарантоване! Скажи? Доки Кущик отямиться, Мацек уже б відніс Тадека назад.

– І ти його послухав?!

– Ну, він же капітан команди! Твій підручник він теж сказав підкинути. Щоб директора надурити, якби щось пішло не так. Сорі.

«Сорі! Сорі! Що мені його вибачення, якщо Донат уважає мене злодієм!» – обурювався я подумки.

Із усієї розмови я второпав одне: Ясь живе в іншому світі, для нього капітан команди – це хтось на зразок гуру. Я такого не розумію. Мене ніхто б не підмовив «позичити» скелет, щоб виправити оцінку. Я ще запитав, чи це Кароліна вигадала підкинути саме мій підручник, але про це Ясеві нічого не було відомо. Тож я спітав, чому все мало відбутися саме в понеділок.

Ясь знову глянув на мене, наче хотів сказати: «Розумом ти не вдався».

– Бо якби я виправив оцінку, міг би виступати за збірну в середу. Але я не виправив і не виступав. Ми програли, – голос Ясі затремтів. – Після неділі буде найважливіший матч. Без мене команда вилетить із чемпіонату. Тому довелося замкнути Кущик у туалеті. Мені треба було виправити оцінку неод… ну, як його…

– Неодмінно?

– Ага, воно. Іноді мета виправдовує засоби. Цього понеділка Мандарин має повідомити організаторам склад команди. Сказав: «Хоч вище голови стрибайте, а оцінки потрібно виправити». Ясно?

– Ще б пак, – я хотів висловити Ясеві співчуття, але цей їхній воєводський чемпіонат абсолютно мене не хвилював. Якби йшлося про якісь змагання зі спортивного орієнтування, це було б цікавіше.

Раптом хтось відчинив головні ворота, і на звалище заїхала крутезна тачка, тільки брудна, як Малий після прогулянки. І це було б нічого, навіть те, що слідом за нею заїхала розвалюха, стара «БМВ», така із круглими фарами. Зрештою, це найвідповідіше місце для такого брухту. Кажу вам, це все було б дрібницєю, але через те, що я побачив потім, у мене відвісла щелепа. А якби вона була штучна, я б точно її загубив.

Дурдом-веселка!

– Ні фіга собі! Яка крутезна тачка! «Лексус 1С», здається! – Ясь витріщився на заброхану машину. – Беемка теж суперова, ці круглі фари просто бомба!

Може, і бомба, але фари зараз були найменш важливі.

Із тачки вийшов жених Домінікової сестри, Павелек (я його раз бачив, коли він ремонтував Домінікові велосипед, і запам'ятав), тримаючи ковбасу! Тобто, ковбаса кільцями висіла в нього на руці, мов браслети, і хоч я й ховався за шинами, можу дати голову на відсіч, що то ялівцева.

Але це було б дрібницєю, як я вже казав.

Павелек і водій «БМВ» підійшли до складу, до якого раніше забігли собаки, і якусь мить морочилися з високими дверима, щоб відчинити їх навстіж. І саме тоді в мене відвісла щелепа, бо я пережив шок. Кришка багажника «Лексуса» трохи піднялася і я побачив знайому видовжену мармизу Домініка.

Це ж дурдом-веселка! Навіщо він туди заліз?!
Не міг просто приїхати з ним?

– О господи! – прошепотів Ясь, запитально дивлячись на мене.

Із гаражу вибігли собаки, а ми зіщулися, мов гноми. На щастя, Павелек закинув ковбасу в ангар, тож пси повернулися, а Домінік приклав пальця до вуст, наказуючи нам мовчати. Тут Павелек помітив відкритий багажник і захряснув його. А тоді обидві машини заїхали до собак, і двері знову зачинилися.

– У вас є таємний план? – спитав Ясь.

Він явно сподівався якогось логічного пояснення, але його не було.

– Бачив? – знову спитав він.

Як я міг не бачити?! Я ще не зовсім збожеволів! Домінік робить щось за моєю спиною!

Я проігнорував дурне питання.

І запала мертвa тиша.

– Бачили?!

Хтось виріс за нашими спинами так несподівано, що ми вдвох підскочили, тільки Ясь вище, бо грає в баскетбол.

– Сорі, – сказала... дурдом-веселка... сказала Кароліна!

Я не встиг відреагувати, бо двері знову зарипіли, і з ангару виїхала іржава «БМВ». У машині сидів водій, той самий, а поруч – Павелек.

Авто чмихнуло, загуркотіло й виїхало на вулицю. Павелек зачинив браму.

– А «Лексус»? Вони лишили його на запчастини? – здивувався Ясь.

– Спитаємо Домініка, – пробурчав я.

Я не знав, що відбувається, а я дуже не люблю не знати, що відбувається.

– Там Фургон і пара собак, – нагадав Ясь, коли я підійшов до дверей.

Ну, так, усередині складу лишилися Домінік, Фургон, собаки й машина. Але якщо в Домініка є ковбаса, то собаки нам не страшні, треба лише знайти Фургона.

– А ти тут чого?! Ми й без тебе знайдемо Тадека! А твої інтриги вийдуть на яв, як двічі по два! – я згадав про Кароліну.

– У мене є ковбаса, – вона розстібнула рюкзак, напханий ялівцевою. – І якщо тобі цікаво, є речі важливіші, ніж пластиковий скелет! І насправді тут койтесь щось дивне! Теж мені детектив!!!

– Тихо! Треба бути обережними, – Ясь раптом перейняв ініціативу. – Дірка! Ось тут, проіржавіло, – він показав отвір у бляшаній стіні складу.

Кароліна зазирнула першою.

– Покажи! – відсунув її я. І зазирнув... зазирнув... і ще раз зазирнув. – Я їх не бачу.

– От власне! Кажу ж, щось дивне там койтєся. Я не від сьогодні спостерігаю за звалищем. Збираю докази, як прокурор, а не як детектив-початківець! – Кароліна зробила розумну міну, яку я органічно не переварював через її зверхність.

– Хочеш стати прокурором, то краще Ясем займись, він викрав скелет! – прогарчав я, майже як Люлек і Льолек.

Ясь зблід. Мабуть, злякався Каролініної мами, яка (це ви вже знаєте) й справді була прокурором.

– Ти скажеш мамі? – спитав він.

– Не скаже, бо й сама винна, – заспокоїв його я й звернувся до наприндженій майбутньої пані прокурор. – У п'ятницю після біологічного гуртка ти не зчинила двері, і злодій вийшов із класу без найменших перешкод. Ти співучасниця! – переможно заявив я.

Кароліна прикусила нижню губу, але вже нічого не казала (може, Домінік мав рацію щодо її випадкової участі в зникненні скелета?).

Я підійшов до дверей складу, знову зазирнув у дірку. Приміщення було величезне, простягалося від Ясової ділянки аж по Довгу. Усередині панував напівморок, смуги світла соталися лише крізь кілька отворів, що їх іржа виїла в залізі.

Двері до ангару виявилися важкими. Якби не Ясь, відкрити їх було б проблематично. Усередині на металевих полицях лежали, а точніше валялися, уживані запчастини, як і має бути на автозвалищі. У найдальшому кутку височів стос шин. Були й пластикові мішки, такі, як із Тадеком, але, напевно, із запчастинами, бо з деяких стирчали дзеркала, фари, підголовники. Ліворуч я побачив три підйомники.

– Тут може бути мій скелет! – голосно вигукнув Ясь.

– Тихо! – одночасно прошепотіли ми з Кароліною.

– Що, тихо? Тут же нікого нема, – відповів Ясь і спокійнісінько рушив уперед.

– От власне! – Кароліна теж не втримала язи- ка за зубами.

– Що власне?! Що власне?! – мене дратувало, що вона заважає проводити розслідування, яке несподівано почало розсипатися.

– Кажу, що все, власне, зійшлося! Може, окрім скелета, якого вплутали куди не слід, і він лише ускладнив мені слідство, – заявила дівчина.

– Скелет ускладнив?! Це ви з Домініком усе ускладнили! – обурився я.

Кароліна легковажно махнула рукою й захопилася обстежувати склад. Я стенув плечима й перестав звертати на неї увагу. «Головне завдання: перш ніж розпочати роботу, детектив повинен визначити, кого чи що він шукає», – пригадав я слова з підручника для детективів-початківців.

«Я шукаю Тадека», – відповів я собі, однак неочікуване зникнення напарника, а принагідно – дорогоого автомобіля, двох собак і Фургона, спричинило, що в першу чергу слід знайти колегу, тобто Домініка. Щоб це зробити, треба відшукати «Лексус», натомість Фургон, Люлек і Льолек будуть зайвими.

Коли очі вже звикли до напівтемряви, я знову роззирнувся. У захаращеному складі можна було не помітити Домініка, і навіть машини, Фургона й собак. Однак собаки точно б помітили мене.

Де вони всі поділися? Дурдом-веселка, хіба ні?

Я стояв посередині й розширався навсібіч, слід сказати, із не надто розумним виглядом. Кароліна теж зосереджено дивилася довкола. Ха, знаменита пані прокурор! Ясь тим часом порпався в мішках.

Я обстежував стіни згори вниз, ті, що скраю були підозрілими. Як я вже казав, склад був розташований на межі, уздовж усієї ділянки. Один

його край прилягав до Довгої, другий – до Ясевого подвір'я. Навіть якщо в передніх стінах були якісь додаткові двері, «Лексус» не заїхав під Ясів будинок, на вулицю теж ні, бо ми бачили, що там відбувається. Він міг проїхати лише в задню частину складу, до ділянки пана Олека. Але як? Адже периметр ділянки обгороджений металевою стіною, поруч ростуть високі туї, а за ними – подвійний гараж.

– Може, Домінік жартує, – Ясь задер голову, а я машинально зробив так само.

Ні, що я роблю! Адже Домінік, собаки й Фургон і, тим більше, авто, не могли видертися на високу стелю!

– Домінік не мавпа. Не стукай! Нас почують!

Здуріти можна! Кароліна саме виступувала стіну, ту, що здалася мені підозрілою.

– Вони ж не розчинилися в повітрі, мусять десь бути. Як на мене, ця стіна – підозріла, – сказала дівчина.

– Навіть якщо так – це не твоя справа! Я веду розслідування!

– Ти шукаєш скелет, то шукай далі й не заважай! – огризнулася вона.

Я їй заважаю?! Ти ба! Що мені цей скелет, коли моого напарника викрали!

– Подзвони Домінікові, може, він виїхав разом із Павелком і зараз сміється з нас, – сказав Ясь.

Така поведінка не була притаманною завжди членому Домінікові, однак я витягнув телефон і... Ясь скинув із полиці мішок, набитий дзеркалами, аж загуділа цементна підлога. Я не встиг зробити йому зауваження, бо щось загуркотіло. Ми причаїлися за рядом полицеь. Двері відчинив Павелек. До ангару заїхав спортивний «Сеат», так само брудний, як і «Лексус», і зупинився на підйомнику вглибині приміщення. Павелек захопив руку під ковпак, що висів на стіні і, схоже, щось натиснув.

– О?! – здивувався Ясь.

– Що, о?! – прошепотіла Кароліна.

І вона хоче вести розслідування?! На техніці потрібно знатися, а не на туфельках, глисах і допитах дошкільнят.

Я помітив те саме, що й Ясь. Підйомник повинен піднімати автомобіль, а цей діяв навпаки. Він провалювався вниз разом із підлогою! Опускався й опускався, доки повністю не зник з очей. На складі лишився Павелек, а за цих обставин ми не могли йому довіряти.

– Він приїхав на «Фіаті», теж драндулеті, – доповів Ясь, який сидів найближче до щілини у дверях і бачив, що відбувається назовні.

– Як завжди! Завжди приїздять розвалюхи й нові машини! – збуджено видихнула Кароліна.

– Тачки, офігенні, – виправив її Ясь.

– А потім виїжджає драндулет! Кажу, тут відбувається щось підозріле!

Ясь на мить поринув у думки, а тоді прошепотів так голосно, що ледь нас не виказав:

– Чхати мені на машини, я мушу знайти Тадека!

Нас не виявили лише тому, що знову загуркотіло, і з дірки в підлозі спочатку показалася лисина, а тоді й цілий татуйований здоровань (там що, підземний клуб культурристів?), у якому я впізнав водія «Сеата».

Цього разу підйомник повівся правильно, піdnявся вгору й зупинився на рівні підлоги.

– Порядок, Ковпак? – спитав Павелек.

– Спокуха! – відповів накачаний Ковпак.

За мить двері заскрипіли, ми почули гуркотіння «Фіата», і знову запала тиша.

18 Субота, продовження

Раптом ми підскочили як обпечени. Цього разу найвище – Кароліна, навіть вище за Яся. Телефон був увімкнений на максимальну гучність, а в тиші складу пролунав удвічі голосніше.

- Домінік! – прошепотів я, глянувши на екран.
  - Я лежу в багажнику, – почув я конспіраторський шептів свого напарника.
  - Я знаю, у чому ти лежиш! Але де ти лежиш?!
  - Він знайшов Тадека?! – утрутився Ясь.
  - Я ще не знаю де, тут дуже темно, – відповів Домінік.
- Теж мені, допоміг! Як у закритому багажнику може бути світло?
- Мушу закінчувати, хтось іде. Дам знати. Звук вимкни в тел...

– Сів? – спитав Ясь.

– Ні, покриття немає.

– У тебе камера погана, – сказала Кароліна, але коли я попросив її дати свій, виявилося, що вона його не взяла. Теж мені – велика пані прокурор!

– Дай свій, – я звернувся до Яся. Але й тут мене спіткало розчарування.

– Предки конфіскували. Через ті одиниці...

Я махнув рукою: телефон однаково не допоможе Домінікові. Адже він не вибереться з багажника без моєї допомоги. Він ніколи не носить жодних інструментів, а шкода.

– Їдемо вниз! – вирішив я.

Не замислючись, я сягнув рукою під ковпак на стіні, намацав кнопку, натиснув і став на підйомнику. Ясь і Кароліна стали на його другому боці.

Щойно тепер я відчув себе детективом. Я знайшов таємний перехід, а таємні переходи, як написано в підручнику для детективів-початківців, «...зазвичай ведуть до таємної схованки. Проте слід пам'ятати, що вони можуть закінчуватися глухою стіною, яка для хорошого детектива теж є підказкою. Адже ніхто не робить таємних переходів із глухою стіною, якщо не хоче чогось приховати».

Мені здалося, що ми їхали вниз цілу вічність. Отвір у землі мав бетонні стіни й виглядав, як

канал для ремонту автомобілів, такий, як у дядька в гаражі (у того, якому Домінік квіти в капелюсі посадив, пам'ятаєте?). Тільки він до отвору спускається по драбині. І в нього лише чотири стіни, а тут...

Підйомник зупинився, і четверта стіна, перед нами, від'їхала вбік, як ворота, а ми побачили тунель завширшки, як велике авто. У тунелі було темно, хоч в око стрель. Жодної щілини, жодного віконця.

Минуло трохи часу, перш ніж ми звикли до мороку.

– Туди їдуть зниклі машини! – прошепотіла Кароліна.

Теж мені відкриття, будь-хто здогадається! Я мовчки пішов уперед і... Кароліна вперлася носом мені у спину.

- Ти чого став?! – невдоволено буркнула вона.
- Експерти!

Звісно, вона не зрозуміла, але я втямив багато чого. Я згадав, як мої експерти розповідали про тунель, що поглинає машини, і мене затрусило. Бартусь і Малий говорили про цей тунель! Вони справді швендяли звалищем, підглядали за татуйованими здорованями й підкуповували страшних собак ялівцевою ковбасою!

Колись у дитинстві я підкупив свою двоюрідну сестру, ту, якій гривку обрізав, ви пам'ятаєте.

Вона отримала половинку шоколадки, щоб не виказати, що це я приправив яєчню піском одній дитині в садку. Вона запхала шоколадку до рота й не встигла прожувати, як уже мене здала. Потім пояснювала, що якби я дав їй цілу шоколадку, то вона б нічого не сказала, бо весь рот був би зайнятий, а так у неї залишилося вільне місце, і вона могла говорити.

Відтоді я не довіряю підкупам і Малого теж варто щодо цього просвітити. А найкраще буде, якщо я забороню йому бачитися з Бартусем, бо потрапить у таку халепу, що навіть я йому не допоможу.

«Божечку-татунцю!» – зітхнув я подумки, зовсім, як мама, і уявив собі скелетик Малого, із кожною кісточкою обгризеною Люлеком і Льолеком.

– Йди вже! – підштовхнула мене Кароліна.

Тунель раптово закінчився.

– Ага, от і стіна! – Ясеві явно полегшало, маєтися, темний тунель лякав його більше, ніж...

От власне, стіна була, але не було стелі!

Черговий отвір, такий, як в ангарі. Та-а-ак, якщо там машини спускалися, то тут мають підніматися!

– Піднімаю ляду, Ланцюжок із Ковпаком уже поїхали! – почули ми голос (теж знайомий), і підлога під нами здригнулась.

– Це платформа! Лягай! – прошепотіла Кароліна.

Вона не помилилася. Ми їхали вгору на прямоугінній платформі, приклейвши животами до підлоги, що смерділа бензином.

«Їдемо просто до паць Люлека і Льолека», – майнула мені жахлива думка.

– Для собак є ковбаса, але Фургон... – прошепотіла Кароліна.

Що це означає? Вона теж читає мої думки?!

Раптом платформа зупинилася, мені здалося, що на рівні з підлогою, хоч довкола й далі почуvalа темрява. У приміщені не було вікон, та, на щастя, морок трохи розійшовся, і вже за мить я побачив перед собою край шини. Перед нами стояло авто. Ми заповзли під кузов і кілька хвилин лежали в абсолютній тиші.

– Здається, нікого, – шепнула Кароліна.

– Здається... – почав я, і раптом хтось постукав у нас над головами.

З переляку я гепнувся головою об кузов.

– Теось? – почув я знайомий голос.

– Домінік?! Не лякай людей!

Зізнаюся, мені дещо полегшло, коли я почув голос Домініка, а не Фургона чи гарчання Люлека з Льолеком.

Ми виповзли з-під «Лексуса». Поруч стояв спортивний «Сеат». А під стінами на металевих полицях лежали майже нові деталі.

Ясь постукав по капоту багажника «Лексуса».

– Ти там? Тадек у тебе?

А цей знову своєї! Дурдом-веселка, хіба ні?

– Обережно, він може бути на сигналізації! – я попередив Яся, але забув про Кароліну. Ніби така розумна, а про існування сигналізації не підозрює. Залізла в машину, перш ніж я встиг її зупинити!

– Не сигналить, – спокійно констатувала вона й навіть натиснула потрібну кнопку, щоб відкрити багажник.

– Нарешті! – спочатку я побачив довгі ноги Домініка, що висунулися, немов якісь протези. За мить із багажника з'явився цілий Домінік.

– Мені все затерплю, – пояснив він, але сяяв, наче щойно розважався на вечірці, а не сидів у тісноті. – Маємо справу! – Домінік заторохкотів. Ніколи не думав, що він може мене забалакати. Але це була виняткова ситуація, бо він одразу заскочив мене зненацька.

– Це все твоя заслуга! – сказав Домінік і показав на мене.

Моя?! Я занімів, не встигнувши й слова вимовити.

– Якби ти не бовкнув Амельці про подарунок на день народження, вона б не попросила мене стежити за ним.

– Стежити? Подарунок?

Це ж дурдом-веселка, що в цих дівчат буває в голові. Дорослі, а про такі дурниці думають. Я пам'ятаю, що вигадав подарунок на день народження, аби випитати в Амельки, що Румба сказала про ключ від туалету. Звідки мені було знати – купить Павелек подарунок, чи ні. Мабуть, не купив, бо Амелька нічого не отримала. На додачу, він подзвонив їй і не привітав, зате попередив, що поїхав зранку і його весь день не буде. Ну, Амелька й вирішила, що він купив подарунок для іншої дівчини й примусила Домініка стежити за ним.

– Я відмазався, але Павелек живе біля магазину з ялівцевою ковбасою, тому я пішов туди – і що побачив?

– Як Павелек купує ковбасу! – випередила мене Кароліна.

– Цілу купу ковбаси!

– Це точно не подарунок на день народження! – усміхнулася собі у вуса Кароліна, або сам не знаю, у що (а дівчата можуть усміхатися у вуса?).

– Я вже місяць спостерігаю за звалищем, – продовжила вона. – Павелек з'явився тут якихось пару тижнів тому, собаки його ще не сприймають, тож він підкуповує їх ковбасою.

– Чекай, ти про що?! Ти за ким ганяєшся взагалі? За Тадеком чи Павелком?! – це ж дурдом-веселка, усе переплуталося.

– Ти хочеш стати детективом, а не розумієш, що насправді відбувається в тебе під носом! Я стежу за справжніми злочинцями. Спра-вжні-ми! – прошідила вона крізь брекети на кривих зубах.

– А мені треба знайти скелет! – не вгавав Ясь.

– Спокійно, Ясю, спочатку закінчимо з Павелком. Він сказав Амельці, що його немає в місті. А я ж бачу, що є, причому не з іншою дівчиною, а...

– З ялівцевою ковбасою! – захихотіла Кароліна.

– Дівчиною я б не переймався, але ялівцева ковбаса спонукала мене до роздумів, – радісний Домінік розповідав нам про хід своїх думок. –

Я подумав: «Дивні собаки, яким не можна гавкати, щоб не привернати увагу, підозрілий власник Люлека й Льолека, ковбаса й Павелек-брехун». Додав ще Кароліну, яка спостерігає за звалищем у бінокль. Остаточний висновок був такий: перевірю-но я Павелка, скелет – не заєць, не втече.

– Звісно, Тадек утік ще в понеділок! – Ясь знову засумував.

– І ти заліз у багажник?! – спитав я, не звертаючи увагу на пригніченого Яся.

– Павелек сів у «Лексус», хоч до нас приїздить старим «Опелем». Це теж було підозріло. Мені пощастило, я помітив відкритий багажник і непомітно прослизнув туди.

– Спринтер з нього ніякий, біgom машину б не догнав, – безжалісно заявив Ясь.

– Мовчазні собаки не давали мені спокою, – розповідав Домінік. – За цим крилася якась таємниця. Ще тоді, сидячи на причепі й роздивляючись надкушене Ясем яблуко, я пообіцяв собі розгадати її. Зрештою, коли Павелек закрив багажник, у мене не було вибору. Що з тобою? – звернувся він до Яся, що виглядав, наче мертвий Ромео в морзі.

– Я наймав вас знайти Тадека, а не надкушене яблуко, – з осудом заявив той.

– Не міг Тадека вдома сховати? – урвався мені терпець.

Зізнаюся, справа автомобілів, що проїжджають таємним підземним тунелем, була для детектива набагато цікавішим завданням, ніж зниклий скелет.

– Я вже казав, бабуся – як поліцейський, усе помічає, – відповів Ясь.

– Достатньо було б сказати, що ти граєш Гамлета, – сказав Домінік.

– Про Гамлета я не подумав. А що, той Гамлет тусив зі скелетом?

– Ну, та-а-ак, – відповів Домінік. – Твоя бабуся гадає, що ти граєш померлого Ромео, – додав він, невідомо навіщо. Мабуть, через свою прискіпливість.

– Давайте триматися підозрілого тунелю й підозрілих автомобілів! – зауважив я. І слушно. Через мертвого Ромео Ясь розгубився ще більше.

– Це результат нашого розслідування. Побічний ефект допиту твоєї бабусі, – продовживував Домінік.

– Ви допитували бабусю? Якщо через це будуть якісь проблеми, то...

– Ні-ні, не переймайся, ми навіть Ромео виправдаємо, – припинив я цю порожню балачку.

19 Субота, продовження

Ясь раптом витріщив очі, а може, навіть зблід, хоч було не дуже добре видно.

– Ка-ка-кароліно, ковбасу! – прохрипів він.

Насправді, хрипів не він, а...

Я озирнувся й побачив дві верхні щелепи, дві щелепи нижні й повний комплект зубів.

Кароліна блискавично спорожнила піврюкзака.

Я відчув повагу до Малого й Бартуся – вони й справді знали, що казали: собаки відразу ж дали нам спокій.

Раптом спалахнуло яскраве світло. Хтось запалив лампи.

– Це гаражі пана Олека! – Ясь здивувався досить голосно, забувши про обережність. На щастя, його заглушив бас Фургона.

Ми припали до підлоги. Я заповз під «Лексус», Ясь і Домінік слідом, а Кароліна – під «Сеат».

– Я чув шум. Ще одна машина приїхала, Винчику? – спитав Фургон, при цьому скрипнули двері між гаражем і будинком.

– Сьогодні лише дві, шефе, – відповів, напевно, Винчик.

– Слухай, Винчику, ця тачечка повністю на замовлення. Має бути ляля й чиста, як слоза, – Фургон показав на «Лексус». – А ця друга – на запчастини.

– Нема питань, шефе, – у Винчика був голос того другого здорованя, що піймав мене за комір, коли я стежив за Кароліною, перш ніж боксер обпісяв ліхтарний стовп. Тепер все було зрозуміло. Винчик і Фургон пильнували лігво злочинців, а не Кароліну. Що ж, я помилився, але люди вчаться на своїх помилках. Я знаю це, відколи в дитинстві повів дядька в кіно (він мій хрещений і вперся, що хоче ближче познайомитися зі мною). Дядько високий, тож він утиснувся в крісло, щоб не закривати екран глядачам іззаду. А тоді зсувався дедалі нижче. Зрештою білетерка сказала, що той, хто так голосно хропе, повинен спати вдома. Саме тоді я й зрозумів, що людина вчиться на помилках, і більше ніколи не ходив з дядьком у кіно.

Ще в підручнику для детективів-початківців було написано, що детектив-початківець вчиться на помилках, а також, що розслідуючи одну справу, можна вийти на іншу, набагато важливішу. Саме це трапилося з нами! Ми виявили банду крадіїв автомобілів! Фургон, Винчик, Павелек, Люлек і Льолек – це одна бандитська зграя! А звалище – прикриття для їхньої злочинної діяльності. Нікого не дивувало, що туди заїжджають машини, розвалюхи й нормальні тачки. Ніхто не дивувався, що в'їхало більше, ніж виїхало. Підземний тунель вів до гаражів пана Олека, до чудового будинку, де завжди паркувалися дорогі машини, бо пан Олек був крутий. Цікаво, чи знає він, кому винайняв свій ідеальний дім?

Чиєсь ноги підійшли до «Лексуса», хтось підняв капот. І знову ми всі підскочили, але невисоко, бо нас обмежував кузов.

Дурдом-веселка! Який ідіот вигадав мобільні телефони?!

– «Це я, твій брат»!

Тріскучий голос повідомив, що мені дзвонить Малий. Зрадник! Телефон, а не Малий. Не було з'єднання з мережею, і я забув вимкнути звук, таке вже траплялося, переважно на математиці. Зигзаг у таких випадках казав: «Ага, Кефірчик щось знає і хоче з нами поділитися». І я йшов

до дошки. Як це закінчувалося, не розповідатиму в такий драматичний момент.

«Людину можуть підвести люди, але не телефон!» – гірко подумав я.

Словом, нас викрили. Я, Домінік і Ясь опинилися в лапах Фургона й худого, як тичка, Винчика. Лише Кароліну вони не помітили, хоч я без поняття, де вона схovalася, бо під її машину вони теж зазирнули. На щастя, собаки не цікавилися ані нами, ані нею, мабуть, досі були вдячні за ковбасу й не вважали нас ворогами.

Насамперед у нас забрали телефони, мій і Домініка. Мій ще довго репетував «Це я, твій брат!», перш ніж його вимкнули. Малий був упертий, і якщо телефонував, то доки не додзвониться. Мабуть, він не втішиться, що я не відповів, і поскаржиться татові. Але нам це не допоможе. Тато вирішить, що мені просто не хотілося говорити з Малим, та й годі.

Вони вишикували нас під стіною, як на розстріл.

– Заткнути їх? – спитав Винчик, але це було риторичне питання, тобто з розряду таких, які ставить наш математик, бо вони не вимагають відповіді.

– Розвернулися! – гаркнув Фургон.

Винчик зв'язав нам руки широким скотчем.

– А тепер дзьобики, – сказав він.

– Чекай, треба дізнатися, що їм відомо! – зупинив його Фургон.

– Забагато, – прокоментував Винчик. Однак звернувся до нас: – Хто вам наказав стежити за машинками?

– Ніхто, ми скелет шукаємо, – відповів я правду, але, як ви здогадуєтесь, нам не повірили.

– Ха-ха-ха! – кругле черево Фургона затрусилося від сміху. – От згодую вас Люлекові з Льюлеком, буде три скелети.

«Ох, погані справи», – промайнула в мене думка.

«Коли ти в безвихідній ситуації й відчуваєш ніж під горлом, урятувати тебе може лише спокій. Дозволь собі зберігати здоровий глузд, такий необхідний детективові, особливо тоді, коли він за крок від прірви», – пригадав я поради підручника для детективів-початківців.

– Ми прийшли, бо моя сестра закохалася в Павелка, – дуже спокійно сказав Домінік.

Я відчував, що ми за крок від прірви, тож дав дуже-дуже спокійно:

- Сестра Домініка – Амелька.
- Ну, шкільна секретарка, – додав Ясь.
- Про кого це вони? – спитав Винчик.
- Про Ланцюжка, – додав упевнено Домінік. Схоже, він знов знати більше за мене. Я про жодного Ланцюжка не чув. – Амелька попрохала мене

простежити за Ланцюжком, бо вона його любить, а сьогодні її день народження. Теось сказав, що Ланцюжок купив їй подарунок, але той нічого не купив, і тепер вона думає, що він купив його для іншої, тож змусила мене стежити за ним.

– Усе так! – підтвердив я.

– Ланцюжок заїхав сюди, а ми зайдли за ним. Мабуть, у нього тут якась дівчина, і він хоче приховати це від Амельки, – намагався викрутитися Домінік.

Він хотів, як краще, але остаточно все завалив. Факт, що ми знайомі з Павелком, злодійське прізвисько якого, як я зрозумів – Ланцюжок, і стежимо за ним, явно занепокоїв Фургона.

– Хитрюги, скажи, Винчику? Гадають, що відмажуться. Забагато бачили, забагато знають! – кинув він у наш бік.

Знову скрипнули двері. Хтось увійшов, але ми не бачили, хто. Фургон побіг у його бік. Вони пошепотілися, і той другий пішов.

– Він сказав: «Прибрати шмаркачів!» – простогнав Ясь, у якого був найгостріший слух. – Але за що?! – спитав він ображено. – Яке нам діло, що у вас гаражі тут і там?! Ми просто шукаємо скелета Тадека!

– І перевіряємо, чи в Ланцюжка є якась краля, – додав я.

Усе марно. Мене неприємно схопили за лице, і широким скотчем заклеїли рот. Нас усіх так заклеїли. Дурдом-веселка! Руки зв'язані, ноги зв'язані, рот заклеєний... Капець!

Домінік має отримати по заслугах!

На мить я забув про спокій і розізвися.

Навіщо він поліз у той дурний «Лексус»?!
Отримали ми замовлення на розшук скелета?!
Отримали! Ще й двічі! Треба було скелет шукати, а не стежити за Павелком із ковбасою, заброханими тачками, ще й з Кароліною на шиї! Жінка на борту приносить нещастя, десь я таке читав, мабуть, у книжці про піратів.

А власне, де вона? У неї є плащ-невидимка, як у Гаррі Поттера?

Що вони з нами зроблять? Застрелять? А, може, вимагатимуть викуп?

– Застелять і укачають, – Ясь підчепив скотч об поліцю й послабив його, тож міг щось сказати, хоч і нечітко.

– Гівнюки! Через них доведеться закрити таку кльову точку. Вам це так не минеться! – пробурчав Фургон.

На підтвердження цих слів Люлек і Льюлек уляглися на підлогу й витріщили на нас свої здоровенні баньки.

Винчик підхопив Домініка під пахви і, не панькаючись, потягнув його по підлозі углиб гаража.

Фургон зробив так само з Ясем, а потім настала й моя черга. Крізь якісь бічні двері мене кинули до невеликого приміщення. Ми знову опинилися в суцільній темряві. Було тісно й смерділо.

- Це туалет! – пробелькотів Ясь.
- Туалет, – виправив його Домінік, що встиг зняти скотч із обличчя.

Тільки я не міг говорити.

– Ай! – зойкнув я, коли чийсь пальці смикнули за мій скотч. На жаль, віддерти вдалося лише частину, тож я міг говорити половиною рота, як Ясь.

– Може, у бетон нас тут не закатають, але в унітазі втопити можуть, – сказав я, щоб розрядити атмосферу й повернути спокій, згідно з порадами підручника для детективів-початківців.

– А талійська мафія заливає фраєрам ноги беконом у фіфрі, і коли фісохне, кидають у річку, – Ясь усе помітніше нервував, і говорив не виразно, але вчителька мови його не чула.

– А відъмам прив'язували каміння до ніг, і виживала тільки та, котра випливє, – дуже спокійно додав Домінік.

Здається, подіяло, бо мені стало так страшно, що я аж перестав боятися й відновив потрібний детективові спокій.

На мить запала багатозначна тиша. Іззовні, тобто з гаража, добігали якісь постукування,

брязкіт металу й голосне гарчання Люлека й Льолека.

І раптом в усе це ввірвався оглушливий шум води.

Хлюп!!!

– Я об бачок сперся, – пояснив Ясь і ні з того, ні сього запитав цілком чітко: – А що ми такого знаємо, що вони нас замкнули?

– Багато чого. Але найбільше знає Кароліна. Одне з її вікон виходить на звалище. Вона перша запідозрила, що там коецься щось підозріле, – упевнено сказав Домінік.

Я подумав, що цього разу Домінік помиляється. На мою думку, найбільше знали Бартусь із Малим, хоч саме їм ніхто б не повірив. Може, окрім Фургона й Винчика. Хай там як, а добре, що вони не потрапили їм до рук, коли швендяли звалищем. Ми – інша справа, якось дамо собі раду.

– Не хвилуйтеся, у мене є план, – сказав Домінік.

– Який?! – спитали ми з Ясем.

– Треба зачекати, – коротко відповів той.

О, ні, чекання – це не про мене! Кажу вам, терпіти не можу чекати, я це з дитинства знаю. Найгірше чекати в стоматолога. Саме в дитинстві я сидів з мамою під кабінетом стоматолога. Мама читала журнал, а мені доводилося терпіти чекан-

ня. І я не витримав. Я вже тоді тягав у кишеннях різні інструменти. У дверях до кабінету, біля клямки, я помітив два гвинтики. Дістав з кишені викрутку й викрутив обидва. Я планував знову їх прикрутити й знову відкрутити. Ані того, ані іншого я не встиг. Хтось із другого боку потягнув за клямку. Я почув дзеньк, бум, а наприкінці – стогін. Однак двері не відчинилися. Що було далі – ну, що ж... у будь-якому разі викрутка знову виявилася корисною, бо якби я не прикрутив ті гвинтики, стоматолог сидів би в кабінеті до скону.

Тепер у мене було відчуття, наче я стирчатиму в туалеті до кінця світу. Я мусив вийти, негайно! Ясь звільнив мені руки, з ногами пішло швидше. Я намацав клямку й на мить застиг. Без ялівцевої ковбаси я був беззахисний, але детектив мусить ризикувати й розраховувати на дещицю везіння.

– Чекайте тут, одному легше вибратися, ніж трьом. Я приведу допомогу, – прошепотів я.

Субота, продовження **20**

Ризик себе виправдав. Коли я визирнув із туалету, Фургон виходив у двері на подвір'я, Винчик зосереджено порпався під капотом «Лексуса», а собаки дивилися на... ковбасу! Та стирчала з-за полиці й манила моїх чотириногих переслідувачів.

«Кароліна!» – подумав я. Супер, її теж урятую! Їй доведеться бути мені вдячною!

Мене тішила думка, що це я повідомлю поліцію про викриття автомобільної афери. На жаль, довелося на хвильку відкласти свої плани й сховатися за крилом.

До гаража зайшло троє: Фургон, Павелек на прізвисько Ланцюжок, і літній чоловік у костюмі.

– І як? – запитав Павелек.

— До півночі буде готовий. Перебитий кузовчик, нові номерочки, папірчики на нового власника вже готові. Порядочок! — відповів Винчик.

Той, що в костюмі, махнув Фургону й Винчику, а Павелек тимчасом зусібіч розглядав «Лексус».

— Має бути готовий раніше, — почув я шепіт того в костюмі. — Шмаркачів почнуть шукати. Потрібно все зачистити. М'якуш під'їде фурою. «Лексус» женіть одразу до Боса, він цього разу погодився. А «Сеат» до Замόчка.

— Малявочок теж до Замόчка? — радісно вишкірився Винчик.

— Ну, а що? Замочок закриє їх на замочки, вони й не писнутъ, ха-ха-ха! — зареготав Фургон.

Я затремтів, і навіть відчув, як по всьому тілу побігли мурашки. Я уявив, як нам закривають роти на металеві замки, і це було набагато гірше від скотчу, хоч наразі замки були лише витвором моєї уяви.

— Кому ви хочете замки навістити? — зацікавився Павелек.

— Ай, нічого особливого, Люлек і Льолек подуріли й гавкають ночами. Ще сусіди почнуть скаржитися й викличуть копів на мою голову, — ухильно відповів Фургон.

Нічого собі! Фургон обманює Павелка. Не довіряє?

– Замочки, лісочок, лопатка, ямка – і проблемку вирішено, – Винчик коротко підсумував, що чекає Люлека й Льолека, а насправді – нашу трійцю.

По спині мені покотився холодний піт, і я знову нагадав собі, що врятувати нас може лише спокій. Тепер усе залежало від мене. Я не міг підвєсти. Я використав момент, коли злочинна четвірка схилилася над двигуном «Лексуса», і рвонув до дверей (тих, на подвір'я). Різко натиснув клямку і... перед очима в мене замиготіли іскри, а праве око залило кров'ю. Я був готовий знепритомніти від болю, але лише впав. На жаль, життя – це не концерт на замовлення, і навіть зімліти за бажанням не можна (пам'ятаєте, моя мама так казала).

Насправді, може, я б і зімлів, але почув те, що почув, і одразу ж моя свідомість прояснилася.

У навстіж відкритих дверях, тих, об які я розсік брову, стояв... Це ж дурдом-веселка! Не знаю, хто там стояв, але голос я впізнав одразу.

– Руки в коло! – пролунав вереск Бартуся.

– Вголу! – виправив його Малий.

Справжній дурдом-веселка!

– Вгору! – Бартусь нарешті знайшов правильне слово.

– Ноги вгору! – Малий іноді виявляв самостійність і говорив своє, а не як Бартусь.

– Ноги? Ти дурний, – спокійно заявив Бартусь.

– Ноги! – Малий суворо глянув на Бартуся.

І раптом обое вибухнули сміхом. Реготали, як ненормальні.

– Бо штілятиму! Бах! Бах! Бах! Бах! – кричав Малий, бризкаючи довкола водою із пластикового пістолета.

– Бо штілятиму! – сміявся Бартусь.

«Тепер уже точно знепритомнію», – подумав я. Однак і цього разу мені не вдалося, бо Бартусь і Малий поливали мене холодною водою в обличчя.

«Це вам так не минеться!» – пообіцяв я подумки. Мало того, що вони завадили мені вийти назовні й покликати допомогу, то ще й самі потрапили до рук злочинців!

На мить мені здалося, що за спинами бандитів майнула якась тінь і зникла, але, може, і привиділось – як-не-як, я добраче вдарився.

Травмувався, брову розбив, розумієте?

Я глянув на наших тюремників, вигляд у них був не найрозумніший. Несподіванка була настільки вражаючою, що вони на мить застигли. Першим оговтався Фургон.

– Ви у війну граєтесь? – невинно запитав він.

Я давав Малому знаки сказати «так» і тікати якомога швидше.

– Ми тут теж граємося. Я відведу вас додому. Ви ж на Короткій мешкаєте, еге ж? – Фургон гадав, що такі дітваки повірять у кожну нісенітницю.

На жаль, Малий прицілився з пістолета в його круглий живіт.

– Віддавай брата!

Бартусь не забув про Яся.

– Двох брата віддавай!

– Братів! – виправив його Малий.

Фургон споважнів. Мовчки оминув малих, захряснув двері за їхніми спинами й підняв мене з підлоги.

— У мене є лише один, — сказав він, а тоді вже до мене: — І що, мудрагелю?

— Шмаркачі думають, що це гра, я позбудуся їх, — шепнув я.

Раптом на допомогу мені прийшов Павелек.

— Давайте домовимося так. Ви підете додому по викуп, за двох братів буде по п'ять злотих з носа, маєте стільки?

— Ага, тато має, — сказав Малий.

— Татові не можна нічого казати, це виключно між нами. Ніяких батьків, ніякої поліції. Ясно?!

Малі кивнули.

— Надто великий ризик. Уладнайте все! Тільки швидко! — до розмови втрутівся літній чоловік. Він обтрусив руки й без слова вийшов у дворі, що сполучали гараж із будинком.

— Нема питань! — гукнув Фургон.

Нас оточили. Винчик уже не панькався. Зв'язав мене й малих, однією мотузкою руки, другою — ноги. Яся й Домініка витягнув з туалету й прив'язав до нас.

— Як ланцюжок, га, мудрагелики? — Винчик не приховував задоволення.

Цього разу роти нам не заклеювали, проте ми й так мовчали, наче язики проковтнули. Винчик затиснув обценъками Ясеві яzik, аби показати, що

зробить, якщо кричатимемо. Цього було достатньо, щоб замовкли не лише ми, а й малі, котрих за інших обставин годі втихомирити.

Нас посадили попід стіною, а самі почали прибирати в гаражі.

Я був злий на весь світ, а найбільше на себе. Колись до нас на урок приходив психолог і казав, що найгіршим виходом з емоційно складної ситуації є мовчанка. Емоції потрібно одразу викидати із себе, бо якщо тримати їх усередині, вони пойдають людину, як хробаки мертвяка, доки не залишаться самі кістки.

– Як ти міг вибрати сестрі такого нареченого?! Хочеш бути детективом, а не перевірив чувака, який лізе в родину?! – напався я на Домініка, бо мало того, що той був прив'язаний до мене, він ще й досі мав дуже спокійний вигляд. Наче нічого й не сталося!

– Що ти про нього знаєш? Де цей Ланцюжок узагалі працює?!

– Амелька з Павелком ще не на тому етапі. Амелька спочатку закохується, а тоді цікавиться подобицями. Якби ти мав старшу сестру, то знов би, як воно буває, – спокійно відповів мій напарник.

– Якби в мене була старша сестра, я б перевіряв, у кого вона закохується! – я продовжував викидати із себе емоції, а Домінік зберігав спокій.

– Не забувай про Малого, він теж потрапив у халепу, хоч він і твій брат, – нагадав він мені.

– Тихо! – малі й досі були вражені обценьками, якими Винчик повириває нам язики.

Я хотів сидіти тихо, але в мені й далі вирували негативні емоції. Тож я напосівся на Бартуся й Малого.

– А ви тут звідки взялися?! Якщо батьки дізнаються, вас сто років з дому не випустять! Доки ви не станете скелетами й не перетворитесь на упирів!

– Hi! – Малий скривив ротика підківкою.

Я опанував себе. Досить цих претензій. Я – професіонал, а малі – лише малі.

– Гаразд, вас випустять з дому. Але вас не має тут бути!

– Має! Ти зробив з нас експреси! – Бартусь, схоже, уже оговтався.

Виявилося, що Бартусь і Малий йшли назирці за мною і Ясем. Хоча й не буквально. У них під парканом був підкоп (зроблений за активної участі Люлека й Льолека). Коли вони не знайшли нас на складі, то повернулися додому й подзвонили мені, а коли мій телефон замовк, зробили висновок, що нас проковтнув «поглинач машин». Звісно, Малий повідомив про це тата, який йому, певна річ, не повірив.

Яким чином Малий і Бартусь дійшли висновку, що поглинач має схованку в гаражі пана Олека – невідомо. Повторювали, що вони все дізналися від Люлека з Лъолеком. Зрозумілим було лише те, що обоє повернулися на Ясеве подвір'я й залізли на ділянку пана Олека по дереву коло огорожі.

До гаража заїхав пікап із написом «ТОВАРИ ДОМАШНЬОГО ВЖИТКУ: ШВІДКО, ДЕШЕВО, НАДІЙНО!». Водій, Винчик і Павелек вантажили на нього запчастини, а Фургон говорив телефоном.

– М'якуш уже приїхав! – кинув він Винчику, а в телефон сказав: – Одну фуру лишаєш у Боса, а другу везеш на новий склад. Що? Так, Бос погодився, він усе розуміє. Шеф із ним домовився. Обставини змінилися, бо в нас тут маленька проблемка. Що? Маленька, достатньо натиснути «Видалити». Не панікуй, роби своє.

Фургон сховав телефон і приєднався до Винчика з Павелком.

– Ти чув?! – Ясь штурхнув Домініка, а Домінік – мене.

Я думав, що йому йдеться про «видалити», яким нас приберуть, проте я помилявся.

– Павелек говорить із власною кишеною! – прошепотів Ясь.

Я подумав, що він остаточно із глузду з'їхав (Ясь, не Павелек на прізвисько Ланцюжок). Однак нашорошивши вуха, я визнав, що той правий. Павелек носив бампери з гаража до машини та одночасно щось мурмотів до верхньої кишені в куртці.

– Сказав: «Ще ні! – у Яся дійсно був ідеальний слух.

Ми здивовано перезирнулися. Він сам із собою говорить? (Павелек, не Ясь).

– Ланцюжок, їдь з першою тачкою! – наказав Фургон.

– Слухаюсь, шефе! Може, я одразу завезу шмаркачів до Замочки, щоб усього не бачили. І краще, якщо ми поїдемо окремо, – сказав Павелек.

Фургон кивнув.

– Гаразд, їдь із ними «Сеатом». Рештою займуться Винчик із М'якушем.

Ланцюжок чи Павелек, сам уже не знаю, грізно подивився на нас і нахилився, щоб розв'язати мотузку нам на ногах. А одночасно продовжував бурмотіти щось собі під носом. Я розібрав лише:

– ... фури на хвості. Дівчинка у вас?

Дурдом-веселка, хіба ні? Про що він? Не бачить, що ми хлопці?

Субота, продовження

21

Павелек запхнув нас на заднє сидіння «Сеата». У нас досі були зв'язані руки, тож це виявилося непростою справою. Малий упав і розплакався, Бартусь схлипував.

– Заткни їх! – почувся нервовий голос Фургона.

Павелек пальцями показав те, що Винчик раніше продемонстрував обцен'яками. Подіяло миттєво. «Сеат» заїхав на платформу, та почала опускатися, доки ми не опинилися в знайомому тунелі. Невдовзі підйомник з нами в'їхав на склад. Попереду ми побачили роззвявлений, як акуляча паща, причеп фури. Павелек натиснув газ і заїхав просто досередини.

– Пересідаємо! Швидко! – наказав він і витягнув нас із «Сеата» й фури.

На борту вантажівки я помітив великий напис «ХОЛОДИЛЬНИЙ СКЛАД».

– Привіт, М'якуш, зараз друга фура під'їде! – повідомив Павелек водієві, що розглядав нас так байдуже, наче ми були замороженими курчатами.

Нас знову запхали на заднє сидіння. Старий «Полонез», хижо ревучи, виїхав на вулицю.

– Він нас завалить? – пошепки спитав Малий.

– Завалить. Я таких бачив, – упевнено заявила Бартусь.

Я промовчав, що спочатку Замочок закриє нас на замочки, а вже тоді Павелек завалить.

Ясь не був такий делікатний.

– Мусить нас завалити, бо він наречений сестри Домініка, – видихнув із відчаем.

Не знаю, чи малі зрозуміли логіку Яся, так чи інакше, вони звернулися до джерела.

– Ти нас завалиш? – спитав Малий.

– Як двічі по два, – відповів Павелек.

– Дорівнює чотири, – закінчив завжди докладний Домінік. – Ти вчився в нашій школі?!

Дурдом-веселка! Учився! Донат-М. Донат пригрів на своїх грудях змію, а мене переслідує через якийсь пластиковий скелет!

«Полонез» повернув так різко, що ми впали на Яся, а потім знову звернув. Цього разу чотири майбутні скелети прим'яли Бартуся. Через це все

ми не встигли визирнути у вікно. Окрім того, що йно ми розплуталися й посідали, машина різко загальмувала.

– Забираїте їх! – вигукнув Павелек. Цієї ж миті хтось відкрив обидвоє задніх дверей.

Дурдом-веселка!

В одних я побачив перелякане обличчя мами, а в других – тата. Мама потягнула до себе Яся, тато – Бартуся, і тут знову виникла плутанина, бо руки в нас і досі були зв’язані однією мотузкою.

Раптом із-за маминої спини виросла Кароліна з қухонним ножем.

– А-а-а-а! – заверещали перелякані Бартусь із Малим.

– Божечку-татунцю! – розпачливо повторювала мама.

Урешті мотузки розрізали й виштовхали нас із «Полонеза». Павелек виїхав із подвір’я, як гонщик.

– Потрібно повідомити в поліцію, це бандит! – вигукнув я.

– Йому точно відомо щось про Тадека! – Ясь учепився за Тадека, як реп’ях за хвоста.

– Вас же поліцейський привіз! – пирхнула Кароліна.

Привіз? Це ж дурдом-веселка! Ланцюжок-Павелек – поліцейський кріт?

То ось чому Домінік був такий спокійний!

Я з осудом глянув на свого підступного товариша. Як він міг? Я вмирав зі страху, а він знов, що Павелек з поліції. Так не роблять! Від Кароліни я міг сподіватися різного крутійства, але від Домініка – ніколи!

– Я спочатку нічого не знов, чесно, – Домінік удерся в мої думки. – Потім почав підозрювати, але не був упевнений. Заспокоївся, бо помітив, що Кароліні вдалося вибратися з гаража. Я знов, що вона покличе на допомогу. Розраховував на неї, а не на Павелка.

– Я вислизнула, коли ти лежав на підлозі, а малеча стріляла з водяних пістолетів. Ти непогано зіграв непритомного. Відволік увагу Винчика й Фургона, – здається, Кароліна майже похвалила мене... (Із удаванням непритомного було трохи не так, але я не став пояснювати їй помилку).

– Нас ніхто не завалить? – спитав Бартусь.

– Hi! Додому, негайно!!! – до мами раптом повернулася звична енергія. – Ви звели нанівець поліцейську операцію! Вони вистежують якогось Біса чи Босха, який замовляє певні марки крадених автомобілів! Це на нього поліція влаштувала пастку! А тут виявляється, що в лапах злочинців ціла купа дошкільнят і напівшкольярів! Коли Кароліна повідомила нас, я ледь не зімліла!

ПАВЕЛЕК

ПАВЕЛЕК

«Нічого дивного, що лише «ледь», адже життя – це не концерт на замовлення, навіть зімліти за бажанням не можна», – уїдливо подумав я у відповідь на «напівшколярів».

Однак мама прочитала мої думки й тут-таки напосілася:

– У що ти їх втягнув?!

– Я?! – я за собою провини не відчував. Ані краплиночки. І точно не міг нести відповідальність за дії Бартуся й Малого. – Мамо, ти краще спитай їх про ялівцеву ковбасу й підкоп під парканом! – буркнув я не надто шляхетно.

– Ти мені голову ковбасою зараз не задурюй! А тебе Амелька шукала! – мама вперше в житті з осудом глянула на Домініка.

Мені одразу полегшало. Я таки звів його на манівці. Сподіваюся, я більше ніколи не почую «бери приклад із Домініка».

– Досить переживань. Сподіваймося, що вони зловлять цих автомобільних злодюг. Пан Павел приїде після операції, думаю, він захоче з вами поговорити, – тато вирішив навести порядок і всіх заспокоїти. – А правду про зниклу ковбасу й мені цікаво почути, – додав він тихіше, хоч дещо менш спокійно.

Субота, продовження **22**

Розв'язані, викупані й ситі, ми чekали на Павелка. За вікном посуетеніло. Мама подзвонила батькам Домініка, Кароліни, Бартуся та Яся, щоб ті не хвилювалися через їхню довгу відсутність.

- Батьки по вас прийдуть, Амелька теж. Вони з паном Павелом, здається... того?
- Мамо! Що означає «того»? Кажи по-людськи!

- Зустрічаються, – утрудився Ясь.
- Це лише її п'ятий жених, – пояснив Домінік.
- Ага, лише п'ятий, – у мами був розгублений вигляд, але вона швидко отямилася. – То тепер розказуйте, як на сповіді, що ви робили в лігві викрадачів машин?!

Якось ніхто не рвався сповідатися. Ми знали, що дорослі нас не похвалять. Навіть Кароліна мовчала. Несподівано Ясь узяв усю відповіальність на себе.

— Це я замовив. Ми шукали Тадека, знаєте, такого, що з Гарлемом тусив, — тихо сказав він.

— Із Гамлетом, — виправив його прискіпливий Домінік.

— Я й кажу. Теось і Домінік могли полегшисти моє життя за допомогою Тадека й, частково, додаткових балів за спортивні досягнення. Лише Кароліна полізла туди на власний ризик. Але вона порятувала нас ковбасою, тож компенсувала це, — Ясь аж упрів, дуже коротко пояснюючи заплутану справу скелета.

Мама дивилася на Яся, цілковито збита з пантелику.

— Ясю, почни спочатку, — спокійно попросив тато. Проте голосний звук дзвоника перервав по-передній допит.

Тато побіг відчиняти, і за мить у дверях вітальні, де ми сиділи, з'явився... Не знаю, хто з'явився, бо видно було лише чорний одяг спецназівця, як у телевізорі показують.

— Я Корівка! — Спецназівець заповнив собою весь отвір дверей, але голови не було видно.

— Не лякай дітей, — почули ми за його спину голос Павелка.

Обличчя Корівки закривала балаклава, і він був колегою нашого Павелка, тобто Амельчиного Павелка.

– Ну ѿ кашу ви заварили, хлопці! – сказав Корівка, дивлячись на нас крізь отвори в балаклаві.

Почалася метушня. Мама запропонувала каву, тато розсипав цукор, а Бартусь і Малий тихцем вискочили з кімнати.

– Ця Корівка прийшла когось завалити! – почув я шептіт Малого.

Нарешті всі сіли. Виявилося, що мама, як зауважди, перебільшила. Ми зовсім не «звели нанівець поліцейську операцію», а допомогли зловити замовника, що постійно вислизав, тобто Боса (а не Біса чи Босха), якого досі неможливо було вистежити.

– На його замовлення вони крали певні марки, але ніколи не доставляли їх безпосередньо йому. Сьогодні вони змінили план, бо запанікували. Їм довелося швидко згортати бізнес. До їхнього таємного безпечного лігва потрапила ціла купа дітей.

– Вони хотіли нас позбутися? – спитав я.

– Сподіваюся, ні. Украсти авто – це не те ж саме, що викрасти чи позбутися п'ятьох дітлахів.

– Їх би взяли за це, як два пальці, – утрудтився Корівка.

– Об асфальт, – договорив Павелек. – Бос уперше погодився, щоб крадене авто пригнали безпосередньо до нього. Він дуже поспішав завершити продаж «Лексуса». Потім збирався залягти на дно на якийсь час. Я повідомив керівництво, і колеги стежили за фурою (отою, із написом «ХОЛОДИЛЬНИЙ СКЛАД», пам'ятаєте?) і таким чином ми вийшли на Боса.

То виходить, це ми налякали цілу банду злочинців, а не вони нас?! «Шкода, що не знав цього, коли був у їхніх лапах», – подумав я, але сказав трохи інакше:

– Це означає, що ми розкрили злочинну зграю?!

– Що ж, ви дійсно допомогли поліції і за це вас варто похвалити, але... – Павелек подивився на батьків.

– Але вас не мало там бути! – закінчила мама.

– Тим більше, що Винчик утік. І, на жаль, він знає, де живуть свідки. Ви явно забагато бачили сьогодні, – додав Корівка, дивлячись на нас крізь отвори в балаклаві.

«О-оу...» – подумав я, трошки занепокоївшись. Мама зблідла, а тато впустив ложечку.

– Як на мене, достатньо свідчень пана Павла, ми не мусимо свідчити. Але порадимося з мамою, вона за півгодини прийде, – сказала Кароліна, знову тоном найрозумнішої на світі.

– А той, як його, Тадек – ви його зловили? – спітав тато.

Павел вигнув брову.

– Ни, жоден Тадек у справі не замішаний, так, Корівко?

– На сто...

– Процентів, – договорив Павелек.

«Корівка, мабуть, теж вихованець нашого Доната-М. Доната», – промайнуло в голові, та ця думка швидко зникла, бо я зрозумів, що ніхто з дорослих не знає, хто такий Тадек.

Ясь теж це зрозумів, бо знову виглядав, як мертвий Ромео в морзі. Мені було його трохи шкода. Важко зінатися в крадіжці, коли перед тобою двоє поліцейських, ще й один із них – у балаклаві.

– Був собі Шекспір, який написав «Гамлета», а одним із... нехай... героїв, був череп, із яким Гамлет радився. Ясеві теж був потрібен... – Домінік вирішив узяти справу до своїх рук, щоб применити Ясеву вину. Не знаю, чи йому б удалось, бо я «Гамлета» не читав. Якби читав, то точно б виправдав Яся, а вину звалив би на злочинця на прізвисько Гамлет. Викручуватися я вмію краще за Домініка. Однак його монолог дещо перервало.

Субота, продовження

23

Страхітливий вереск змусив усіх схопитися на рівні ноги. Долинав він з моєї кімнати, де бавилися Малий із Бартусем.

– Малий?! – мама кинулася до дверей, але її стримала поліція, тобто Павелек і Корівка.

Щось гуннуло об підлогу й запала мертвіша, наймертвіша з усіх тиш, які мені довелося чути.

Павелек дістав зброю й приклав пальця до вуст. Його колега зробив так само, жестом наказавши нам сісти й лишатися на місці.

Тут мені дійсно стало страшно, так насправжки. Я знаю, що це було насправжки, бо коли я реально боюся, у мене болять нігті. Я зрозумів, що найгірше саме почалося. Винчик зібрав корешів, заліз у наш будинок і викрав Бартуся й Малого, щоб змусити нас змінити свідчення. А може,

примусити їх звільнити Боса?! Це було найвірогідніше!

Павелек і Корівка рухалися уздовж стіни вузького коридора. Кожен стискав обіруч зведену зброю.

«Як у кіно», – подумав я, глипаючи на них.

Двері до моєї кімнати були відчинені. Павелек показав Корівці три пальці, а тоді зігнув їх один за одним: «Один, два, три...» – порахував я. На «три» поліцейські заскочили до кімнати і...

Знову запала тиша.

Дурдом-веселка! Ніхто б цього не витримав! Мама з татом зірвалися, і тут ми почули плаксивий голосок Бартуся:

– Не штіляй... це він убив... i-i-i-i...

Йому відповів так само зарюмсаний голос Малого:

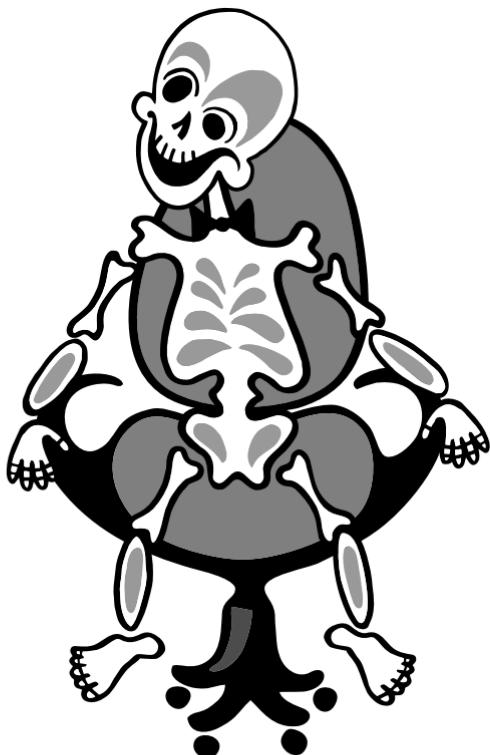
– Це він убив... i-i-i-i...

– Ти дурни-и-и-й... – Бартусь плакав уже на повний голос.

– Стукнув і вбив її! – Малий опанував себе, але лише на секунду, бо тут-таки розревівся, як Бартусь

Ми зазирнули до кімнати. Нічого собі! Навіть не знаю, із чого почати. Може, з того, що Ясь раптом підскочив аж до стелі, вигукнув щось типу: «Я-ху-у-у-у!», залетів усередину, обійняв його й цмокнув у тім'я.

Та, здається, я почав таки не з того, що треба. Ми зазирнули до кімнати, а там на моєму кріслі, тому що на коліщатках коло столу, сидів скелет Тадек, ззаду його підсвічувала одна маленька лампочка, яку я зазвичай чіпляю на край ліжка. У сутінках за Тадеком стояли Бартусь із Малим, і вили, як дві пожежні сирени, звинувачуючи одне одного в убивстві. Натомість Павелек з Кірівкою схилилися над тілом на підлозі... Було надто темно, щоб розгледіти, чиїм.

Мама запалила світло і ми впізнали тіло. Воно належало Амельці, Павелковій нареченій.

– Він її убив! – Бартусь і Малий нарешті устали спільну версію подій і тицьнули в Тадека.

– Może, штучне дихання, – запропонував Корівка й хотів одразу приступити до дій, однак Павелек зміряв його грізним поглядом.

– О, Павелек... – голос в Амельки був такий слабкий, наче вона дійсно вмирала.

А потім вона справді почала задихатися!

На щастя, з нами був Домінік. Він кинувся до її торбинки й дістав якісь ліки.

– У неї астма, – пояснив він.

Амелька глибоко вдихнула ліки й одразу ожила.

– Вітаю, бажаю всього найкращого, – Павелек, не втрачаючи здорового глузду, згадав про день народження дівчини. Хоч я не певен, що це був підходящий момент.

А тоді всі подивилися на малих, що стояли тихенько, як мишкі. (А Ясь уже обіймав Тадека, але про це я вже писав).

Може, і добре, що він стискав Тадека в обіймах, бо якби мав вільні руки, стиснув би Бартуся, але набагато міцніше. І про Малого теж би не забув.

– От тепер розслідування досягло апогею! Мушу скласти протокол, бо шеф нам не повірити! – оголосив задоволений Корівка.

Малий і Бартусь плуталися в зізнаннях, хоч початок щоразу був однаковий. Тато впустив Павелка й Корівку і, як завжди, забув зачинити вхідні двері. Амелька помітила прочинені двері, тож не стала дзвонити, а постукала. Оскільки у вітальні було надто голосно, її ніхто не почув. Окрім Бартуся й Малого ніхто не помітив, як вона увійшла. Малі гралися в моїй кімнаті скелетом Тадеком і заманили туди Амельку, шепочучи крізь двері: «Амелю, кохана, ходи сюди». А коли вона увійшла, Тадек із напівтемряви клацнув на неї пластмасовою щелепою.

Потім версії розходилися. І лише коли Корівка суворо стукнув ручкою об блокнот і наказав, аби свідки припинили викручуватися, бо це тяжкий злочин, що переслідується законом, білі плями з історії Тадека зникли.

Як ви пам'ятаєте, Ясь заховав його в комірчині Мандарина, але боявся, що до п'ятниці Тадека знайдуть, тож у понеділок забрав його зі школи. Мішок зі скелетом він закинув за паркан в ожину. І хоча бабуся його не бачила, попри те, що вона – як поліція, зате Бартусь із Малим стежили за кожним його кроком (Ясевим кроком, звісно). Вони перелізли на другий бік, аби перевірити, що в мішку.

– Як це – перелізли? Той паркан заввишки чи не два метри, – здивувалася мама.

- Бо..., бо..., – почав затинатися Малий. Корівка стукнув ручкою об блокнот.
- Бо в нас там пікоп! – швидко видав Бартусь. – Треба знати, що в сусідів робиться. Так каже вихователька в садку.
- Підкоп! Бо всіх валить подушість, – із повагою пояснив Малий.
- Ні. Повальна па...па... падучість! – заперечив Бартусь.
- Нічого страшного, ви завжди можете розраховувати на підтримку поліції, – Корівка нічого не зрозумів із дитячої балаканини, мабуть, у нього ще не було дітей.
- Байдужість, – пояснив тато.
- Божечку-татунцю! – зойкнула мама, з осудом дивлячись на тата. Мабуть, знову мала претензії, що коли тато грає, то забуває про всю родину, і Малого виховує Бартусь.
- Тато лише зітхнув. Бартусь зрозумів це по-своєму й заспокійливо поплескав його по руці.
- Нема чого хвилюватися, пане Кефірчику. Люлека й Льолека ми годували ялівцевою ковбасою, щоб вони нас не чіпали.
- А що з Тадеком? – нагадала Кароліна, рятуючи малих від питання, хто такі Люлек і Льолек, а маму – від інфаркту.
- Ти не підставляла мене із крадіжкою скелета? – спитав я. Сподіваюся, що в присутності поліції вона не брехатиме.

– Звісно, що ні!!! – писнула вона так натхнено, що басет Олюсь перелякано застрибнув Корівці на коліна, різко відштовхнувся від м'язистого торса й гепнувся на килим.

«Бідний песик», – подумав я, але зараз мене більше цікавила доля Тадека, тож я нашорошив вуха.

Тадек дуже сподобався Бартусеві з Малим, і його перенесли з автозвалища до нас додому. Удома був лише тато, який грав на тубі, тому нічого нечув і не бачив.

Малий із Бартусем вирішили влаштувати Тадекові похорон.

– Що?! – мама не йняла віри цим одкровенням, хоч найкраще усвідомлювала таланти малих.

– Порохон, – повторив Бартусь.

– Похорон, – виправив його Малий.

А в якості труни вони обрали мое ліжко, під яким велике відділення для постелі й воно легко піднімається.

– Моє ліжко???

Годі! Я забув про поліцію й ладен був уласноруч розквитатися з Малим і Бартусем, та, на жаль, шлях мені перепинив Ясь.

– Ти цілий тиждень спав на Тадеку! – чи не вперше в житті неговіркий брат Бартуся підвіщив голос.

Дурдом-веселка! Хіба я винен, що він не грав в останньому матчі воєводського кубку й не

отримає наприкінці року балів за додаткові досягнення? Я теж постраждав через Тадека. Незаслужено!

— Повернімось до суті справи, — утрутився Корівка.

— Власне! — суворо промовила мама, котра, як ви пам'ятаєте, любить бути в курсі кожної справи.

Справа виглядала так. У ліжку, крім моєї постелі, лежало кілька ковдр, які виймалися лише коли в нас ночували гості. Малі прикрили скелет ковдрами та й забули про «труп». Щойно вчора, на Геловін, коли вихователька нагадала дітям не гратися в лякалки, бо це дурна забава, малі згадали про скелет й вирішили ним побавитися. Але стежити за мною й Домініком було важливіше, тож лише сьогодні по обіді вони зайнялися пластиковим скелетом.

— Нам пощастило, що Бартусь і Малий нічого не чули про кремацію. Донат-М. Донат навіть поліції б не повірив, що майно школи номер два опинилося в урні, чи то пак у банці з-під варення, — Домінік, як завжди, шукав позитивних аспектів минулих подій.

Я ж геть заплутався. Я весь тиждень шукав Тадека. Дарма підозрював Кароліну. Виявив, що Мацекові бракують зуба, у Яся крива верхня двійка, у Гуски з Румбою — роман, Малий з Бартусем тягають ковбасу з холодильника, а за кілька кро-

ків від нас процвітає злочинний бізнес. Може, я б і був задоволений, бо завдяки нашій допитливості й моїй відвазі (адже якби я не спустився в тунель по Домініка, злодії б нас не виявили й не запанікували) ми допомогли поліції, проте...

От власне, проте. Як зізнатися Донатові-М. Донату, що він лежав у моєму ліжку, а я лежав над ним і сушив мізки, як його знайти? Тадека, я маю на увазі, не Доната.

– Ти розповіси, що я не замкнула двері до біологічного, полегшила викрадачам завдання, а тоді підробила листа, щоб виграти час на пошуки? – ого, налякана Кароліна, ну-ну, такого я ще не бачив. Нарешті можна було б відігратися за «найгарнішого хлопця школи номер два» й червону фарбу у волоссі.

– Не знаю... – завагався я. – Скажімо, із твоєю допомогою я омину в розмові з директором деякі менш вагомі аспекти цієї справи, наприклад...

– Що ти весь тиждень спав на Тадекові.

А ця знову за своє! Невже вона ніколи не зміниться?!

– Вибач, кожен прокурор дбає про деталі, професійна звичка.

Я прийняв вибачення. Справу Тадека потрібно однозначно закрити, а що буде потім... буде потім.

Лише Ясь знову виглядав, наче мертвий Ромео в морзі. Ми не могли його так покинути.

Разом вирішили, як йому допомогти. Павелек і Корівка обіцяли підтримати нас під час розмови з Донатом-М. Донатом і вчителькою англійської. Кароліна робитиме з ним уроки (з англійської вона, на жаль, теж найкраща). А рештою займуся я. Буду так брехати й крутити, що навіть Мацека виправдаю. Зрештою, найважливішою для нього була команда, а не прикол зі скелетом.

Усе буде гаразд. Якщо подумаю, то точно щось вигадаю, от тільки висплюся...

***

Коли я вже лежав у ліжку, яке врешті перестало бути труною Тадека, то почув розмову батьків.

– Не розумію, звідки в Малого така жахлива ідея – гратися в похорон? – сказала мама.

– Не розумієш, бо він дитина. Дорослі не розуміють дітей, це аксіома, як число «пі» чи золотий перетин, – відповів тато.

– Ех... Купуєш йому веселі казочки, комп’ютерні ігри без агресії. Він учиться додавати корівок, лічити курочок, віднімає свинок. Розвивається й грається. Не розумію...

– А я розумію. Якщо свинок додавати, то все гаразд, але якщо їх віднімати, то куди зникають ті, яких відняли? Га?! Їх закатрупили й зжерли! – переможно оголосив тато.

Якусь мить панувала мовчанка. Мама, схоже, втратила дар мови. А я подумав, що батьки врешті дадуть мені спокій і займуться вихованням Малого.

– Ти дулний, – почув, як мама передражнює Бартуся, і заснув, як убитий.

Зміст

 1	Монеділок	5
 2	Монеділок, продовження	15
 3	Монеділок, продовження	26
 4	Монеділок, продовження	36
 5	Монеділок, продовження	47
 6	Вівторок	55
 7	Вівторок, продовження	65
 8	Вівторок, продовження	77
 9	Вівторок, продовження	88
 10	Середа	92

11	Четвер	100
12	П'ятниця	105
13	П'ятниця, продовження	114
14	П'ятниця, продовження	123
15	П'ятниця, продовження	136
16	Субота	145
17	Субота, продовження	153
18	Субота, продовження	166
20	Субота, продовження	187
22	Субота, продовження	203
23	Субота, продовження	209

Літературно-художнє видання

СТРЕНКОВСЬКА-ЗАРЕМБА Малгожата

У ПОШУКАХ СКЕЛЕТА

Повість

Для молодшого і середнього шкільного віку.

Переклад з польської Ярослави Івченко
Обкладинка та ілюстрації Анна Данчишин
Редактор Божена Антоняк

Відповідальний за випуск Анатолій Івченко

Підписано до друку 16.04.2018. Формат 84x108/32.
Папір Creamy 70 г . Гарнітура «Петербург».
Умовн. друк. арк. 11,76. Наклад 1500 пр.
Зам. №

Видавництво «Урбіно»
вул. Коновальця, 36, Львів-44, 79044,
тел. (032) 235-20-68, моб. 093-917-79-54
e-mail: wydawnictwo.urbino@gmail.com
інтернет-книгарня: www.urbino.com.ua

*Свідоцтво суб’єкта видавничої справи
ДК № 4081 від 02.06.2011 р.*

Віддруковано ПРАТ “Харківська книжкова фабрика “Гlobus”
вул. Різдвяна, 11, м. Харків, 61012

*Свідоцтво суб’єкта видавничої справи
ДК № 3985 від 22.02.2011*

Шукайте в книгарнях

Дванадцятирічний Лукаш їде з мамою на омріяні канікули. Дорогою вони потрапляють в аварію, після якої хлопець опиняється в лікарні, а згодом – у своєї тітки, яка живе в невеликому приморському містечку. Лукаш не може звикнути до нового життя: він не знаходить спільної мови ані з тіткою, ані з іншими дітьми. Почувається самотнім і mrіє повернутися до колишнього життя. Якось Лукаш випадково виявляє, що сині двері в тітчиному пансионі провадять до іншого світу. Казково-прекрасного, таємничого і, здається, беспечного. Та невдовзі хлопець переконається, що це зовсім не так. Разом з колишніми недругами, Кроликом, Монікою та Блішкою йому доведеться рятувати світ від потворного Кривавця...

Шукайте в книгарнях

Амелії десять років, у неї чудове ім'я й не дуже гарне прізвище, яке вона б радо змінила. У неї є мама, тато, старша сестра й аж дві домівки. А ще – дивовижне вміння створювати собі проблеми. Крім того, в Амельки є потасемна мрія – мати собаку. Власного й справжнього. На жаль, у родині ніхто, крім дівчинки, не фанатіє від чотирилапих. Тому свої мрії про собаку, та й не лише це, вона довіряє щоденнику. Звісно, читати чужі щоденники негарно, та якщо вже Амелька сама ділиться з нами потасемним – чом би й ні? Ну, і як інакше ви дізнаєтесь, чому Амелію прозвали Черепушкою?